

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

1•2003

© Latvijas Banka, 2003

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Ievads	4
Ārējā ekonomiskā vide	4
Ārējā sektora attīstība	7
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	7
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	11
Kopējais pieprasījums	11
Kopējais piedāvājums	11
Nodarbinātība un darba samaksa	13
Cenu dinamika	14
Fiskālais sektors	15
Monetārā politika un finanšu sektors	16
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	16
Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes	17
Finanšu tirgus	20
Banku sektors	23
Latvijas maksājumu statistika	24
Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi	24
Maksāšanas līdzekļu lietošana	25
Banku un mazumtirdzniecības kartes, bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas un tīkli	25
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	27
Statistiskā informācija	53
Papildinformācija	95

CONTENTS

Introduction	28
External Economic Environment	28
External Sector Developments	31
Foreign Trade and Competitiveness	31
Balance of Payments	33
Domestic Economic Activity	35
Aggregate Demand	35
Aggregate Supply	36
Employment, Wages and Salaries	38
Price Dynamics	39
Fiscal Sector	39
Monetary and Financial Developments	41
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	41
Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates	42
Financial Market	45
Banking Sector	47
Latvia's Payment Statistics	48
Number of Non-Bank Accounts and Their Balances	49
Payment Instruments	49
Bank and Retail Payment Cards, Automated Teller Machines and Points of Sale and Their Networks	50
Highlights of Normative Acts Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's Main Tasks	51
Statistics	53
General Notes	95

IEVADS

2003. gada 1. ceturksnī turpinājās strauja Latvijas tautsaimniecības izaugsme – iekšzemes kopprodukts (IKP) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 8.8%. Ņemot vērā pasaules tautsaimniecības samērā lēno attīstību, kas atspoguļojās vājā ārējā pieprasījumā, rūpnieciskā sektora izaugsme liecina par Latvijas tautsaimniecības spēju piemēroties ekonomiskās vides pārmaiņām. Dati par rūpniecisko ražošanu liecināja par Latvijas ražotāju konkurētspēju un par to, ka Latvijā ražoto preču pieprasījums attīstītajās valstīs nemazinās. Par augošu iekšzemes pieprasījumu, ko veicināja straujā kreditēšanas attīstība, liecināja ievērojamā būvniecības un tirdzniecības izaugsme. Iekšzemes pieprasījumu veicināja strauja kreditēšanas attīstība, turklāt sevišķi auga privātpersonu kreditēšana. Tā kā kredītu procentu likmes bija zemas, arvien vairāk mājsaimniecībām bija pieejami banku piedāvātie hipotekārie kredīti. Tomēr straujais kredītu atlikuma pieauguma temps nemazināja kredītu kvalitāti. Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars kopējā kredītu atlikumā samazinājās (martā – 1.9%).

Valstī saglabājās samērā zema inflācija. Lai gan inflācijas temps nedaudz palielinājās un patēriņa cenu gada inflācija bija 2.2%, šo pieaugumu galvenokārt ietekmēja degvielas cenu kāpums, kuru izraisīja augstākas naftas produktu cenas pasaules tirgos. Turklāt, mazinoties iepriekšējā gada bāzes efektam, sāka pieaugt arī neapstrādātās pārtikas cenas.

Latvijas tautsaimniecības augstā atvērtības pakāpe (preču un pakalpojumu ārējās tirdzniecības apgrozījums vērtības ziņā tuvs valsts IKP apjomam) nosaka to, ka iekšzemes pieprasījuma kāpums nevis izraisa iekšzemes patēriņa cenu pieaugumu, bet gan stimulē preču importu, tā palielinot tekošā konta deficītu. Tas joprojām galvenokārt tika segts ar ārvalstu tiešajām investīcijām.

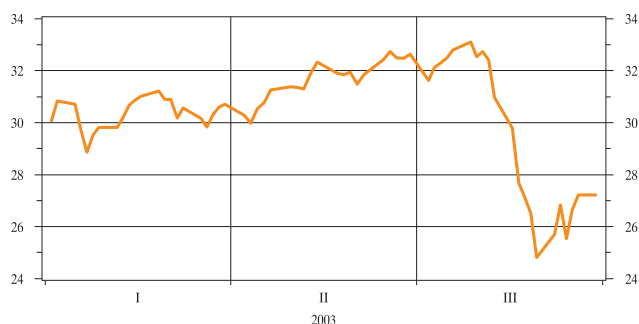
Kaut gan valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums 1. ceturksnī bija 13.9 milj. latu, fiskālais deficīts 2003. gadā tiek plānots 3% apjomā no IKP.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

Pasaules sabiedrības un finanšu tirgu dalībnieku uzmanība 1. ceturksnī bija pievērsta ASV un Irākas konfliktam, kas marta otrajā pusē izvērtās karā. Neatrisinātā konflikta radītā nenoteiktība turpināja negatīvi ietekmēt pasaules tautsaimniecību: naftas cenas strauji pieauga, akciju tirgū valdīja depresīvs noskaņojums un iedzīvotāju konfidence ievērojami pasliktinājās. Tādējādi iepriekš prognozētā globālās tautsaimniecības attīstības tempa uzlabošanās nenotika. Pastāvot kara draudiem, finanšu tirgu dalībnieki arvien vairāk pievērsās drošajiem aktīviem (zeltam un valdības obligācijām). Turklāt finanšu tirgus spriedzi pastiprināja sabiedroto vilcīnāšanās uzsākt karu Apvienoto Nāciju Organizācijas pretestības dēļ. Sakāpinātās spriedzes iespaidā tirgus dalībnieki kara sākumu uztvēra kā finanšu problēmu risinājumu un, sabiedroto spēkiem gūstot panākumus, vairāk pievērsās riskantāku aktīvu, t.sk. akciju, tirgiem.

Līdz marta vidum naftas cenas sasniedza augstāko līmeni pēdējo divarpus gadu laikā (sk. 1. att.). Tomēr sabiedroto paziņojuma par kara darbības sākšanu ietekmē tās strauji kritās, jo Naftas eksportētāju valstu organizācija (OPEC) apsolīja kompensēt visu nepietiekamo naftas apjomu. Naftas cenu kritums marta otrajā pusē veicināja pasaules akciju tirgus indeksu pieaugumu. Tomēr 1. ceturksnī S&P 500 kritās par 6.7%, *Dow Jones EuroStoxx 50* – par 19.2% (šo pasaules akciju tirgus indeksu dinamiku sk. 2. att.) un NIKKEI 225 – par 8.5%. ASV valdības obligāciju ienesīguma likme kritās par 11.9%, Vācijas – par 11.4% un Lielbritānijas – par 9.6%.

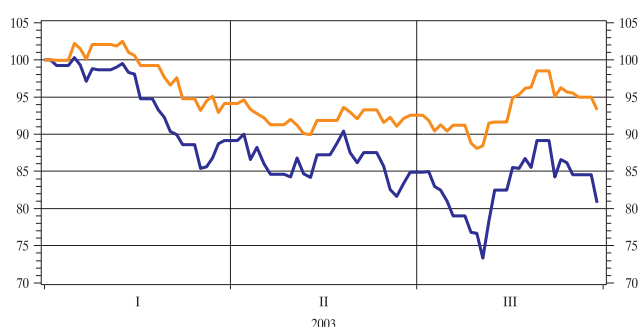
1. attēls

OPEC NAFTAS CENAS
(ASV dolāri par barelu)

2. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI
(2003. gada 1. janvāris = 100)

— Dow Jones EuroStoxx 50 (Eiropa)
— S&P 500 (ASV)

Pirmskara noskaņojuma iespaidā strauji kritās ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro. ASV dolāra kursa kritumu noteica arī joprojām lielais ASV tirdzniecības bilances deficīts, kas, lai gan februārī nedaudz samazinājās, tomēr 1. ceturksnī kopumā saglabājās augstā līmenī. Arī kapitāla ieplūdi kavēja ar ģeopolitisko saspiļējumu saistītā nenoteiktība un ASV tautsaimniecības izaugsmes sliktie rādītāji.

Saskaņā ar statistikas datiem ASV IKP 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.4% (tāpat kā 2002. gada 4. ceturksnī). IKP palielinājās galvenokārt tāpēc, ka importa apjoma samazināšanās rezultātā pieauga neto eksports, bet privātais patēriņš auga lēni, un uzņēmumu investīcijas saruka. Zemais privātais pieprasījums 1. ceturksnī bija saistīts ar karu Irākā: ievērojami saruka iedzīvotāju konfidence un strauji pieauga elektroenerģijas cenas, kas negatīvi ietekmēja patērētāju reālos ienākumus. Ražošanas apjoms samazinājās, ražotāju konfidence pasliktinājās, un arī pakalpojumu sektorā nebija vērojama uzlabošanās. Turpināja pasliktināties situācija darbaspēka tirgū: februārī un martā ievērojami samazinājās darba vietu skaits, tomēr bezdarba līmenis ASV 1. ceturksnī nepārsniedza 6%. Kaut gan tautsaimniecības attīstības temps joprojām bija lēns, Federālo rezervju sistēma saglabāja pozitīvu skatījumu attiecībā uz ASV attīstības perspektīvām un 1. ceturksnī federālo fondu likmi nemainīja (tā bija 1.25%).

Japānas tautsaimniecības atkarība no rūpnieciskās ražošanas sektora un līdz ar to arī no ārējā pieprasījuma turpināja noteikt tās attīstību. Saskaņā ar provizoriskiem datiem Japānas IKP saistībā ar globālās tautsaimniecības attīstības tempu palēnināšanos 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 0.6%. Pēc nelielā uzplaukuma janvārī un februārī Japānas rūpnieciskās ražošanas apjoms martā saruka. Ražotāju konfidence bija samērā zema, bet patērētāju konfidence martā saruka līdz 1999. gada līmenim. Patēriņa preču cenas Japānā 1. ceturksnī turpināja samazināties, un martā patēriņa cenu indekss (PCI) saruka par 0.1%. Japānas jenas kurss attiecībā pret ASV dolāru pieauga par 1.6%.

Eiro zonā 1. ceturksnī saglabājās vāja ekonomiskā aktivitāte. Lielākoties tā atspoguļoja nenoteiktību Irākas kara tuvošanās dēļ. Šī nenoteiktība bija vērojama jau kopš 2002. gada beigām un turpināja negatīvi ietekmēt tautsaimniecības reālo sektoru un patērētāju konfidenci arī pārskata ceturksnī: saskaņā ar provizoriskiem

datiem IKP salīdzinājumā ar 2002. gada 1. ceturksni pieauga par 0.8%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nemainījās. Makroekonomiskās situācijas pasliktināšanās un nestabilā ģeopolitiskā vide mudināja Eiropas Centrālo banku martā samazināt bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2.5%).

Eiro zonā saglabājās vājš iekšzemes pieprasījums. Tas galvenokārt bija saistīts ar patērētāju zemo konfidenci, kas martā ievērojami saruka, sasniedzot zemāko līmeni kopš 1994. gada. Iedzīvotāju pesimismu izraisīja neapmierinātība ar ekonomisko situāciju, t.sk. bezdarba pieaugumu, kā arī ar ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanos. Stagnācija rūpnieciskās ražošanas sektorā turpinājās. Ražošanas nosacījumu indikatori decembrī un janvārī uzlabojās, bet februārī un martā atkal bija zemāki par 50. Tas liecināja par gaidāmo turpmāko rūpnieciskās ražošanas aktivitātes palēnināšanos. Uzņēmēji Eiropā bija uztraukušies par to, ka politiskās nesaskaņas starp ASV un Eiropu traucēs eksportu uz ASV. Arī pakalpojumu sektorā bija vērojamas grūtības. Situācija darbaspēka tirgū pasliktinājās, sevišķi Vācijā, kur bezdarbnieku skaits sasniedza 4.4 milj. Inflācija eiro zonā februārī un martā pieauga līdz 2.4%, un to ietekmēja naftas cenu kāpums. Inflācijas palielināšanos ierobežoja eiro kursa ievērojams pieaugums attiecībā pret ASV dolāru un vājš iekšzemes pieprasījums. Fiskālā situācija eiro zonā turpināja pasliktināties: martā tika oficiāli paziņots, ka Francija ir pārkāpusi Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus attiecībā uz fiskālās disciplīnas ievērošanu ES. Francijas budžeta deficīts 2002. gadā pārsniedza 3% no IKP; tā ir jau trešā valsts pēc Portugāles un Vācijas, kam tiek piemērota Eiropas Komisijas pārmērīgā deficīta procedūra.

Eiro zonas tautsaimniecības atveseļošanās varētu veicināt vairāki faktori (piemēram, zemas procentu likmes un inflācijas samazināšanās, kas var pozitīvi ietekmēt iekšzemes pieprasījumu), bet lielā nenoteiktība ievērojami apgrūtina tautsaimniecības attīstību.

Lielākajās eiro zonas valstīs 1. ceturksnī vēl nebija vērojama ekonomiskās aktivitātes uzlabošanās: Vācijā un Itālijā IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka par 0.2%, bet Francijā tā pieaugums bija nenozīmīgs (0.3%). Ārpus eiro zonas – Lielbritānijā – IKP 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 4. ceturksnī pieauga tikai par 0.1%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 2.2%. Mazā pieprasījuma dēļ Anglijas Banka kopš februāra sākuma pazemināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.75%), kaut gan inflācija bija lielāka nekā centrālās bankas mērķa līmenis. Arī Zviedrijā un Dānijā IKP pieauguma temps bija mazs – attiecīgi 0.6% un 0.4%.

Sakarā ar to, ka globālās ekonomiskās vides atveseļošanās notika lēnāk, nekā prognozēts, 2003. gada sākumā vairāku Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu valdības un starptautiskās institūcijas pazemināja 2002. gada beigās noteiktās šā reģiona valstu IKP pieauguma prognozes. Taču gaidāms, ka reģiona IKP izaugsmes temps 2003. gadā nedaudz pārsniegs 2002. gada līmeni. Tā veicinās lielais iekšzemes pieprasījums un eksporta iespēju uzlabošanās gada otrajā pusē.

Samērā zema ekonomiskā aktivitāte 2003. gada pirmajos divos mēnešos saglabājās Ungārijā, taču martā situācija uzlabojās. Polijas tautsaimniecība turpināja atveseļoties no divu iepriekšējo gadu stagnācijas. Kaut gan eksporta kāpuma temps gada sākumā kritās, tas joprojām bija augsts. Rūpnieciskā ražošana turpināja pieaugt. Samazinoties procentu likmēm, palielinājās banku kreditēšanas aktivitātes, kas pozitīvi ietekmēja iekšzemes pieprasījumu. Uzņēmumiem izsniedzamo kredītu procentu likmju kritums vieš cerības, ka 2003. gadā Polijā varētu pieaugt nefinanšu investīcijas, kas strauji samazinājās divos iepriekšējos gados.

Lietuvas ekonomiskā aktivitāte gada sākumā jūtami palielinājās. To noteica naftas pārstrādes produktu eksporta pieaugums, taču arī vairākās ar naftas pārstrādi ne-

saistītās nozarēs bija vērojams salīdzinoši straujš pieauguma tempa kāpums. Saskaņā ar Lietuvas Republikas Statistikas departamenta datiem 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu Lietuvas IKP pieauga par 9.4%. Strauji palielinājās rūpnieciskā ražošana, būvniecība, transports un sakari. Lēnāka tirdzniecības un viesnīcu un restorānu nozares izaugsme liecināja par privātā patēriņa samazināšanos.

Arī Igaunijas privātais patēriņš gada sākumā saruka. Par to liecināja mazumtirdzniecības apgrozījuma kritums. Taču rūpnieciskās ražošanas gada pieauguma temps 1. ceturksnī sakarā ar straujo kāpumu martā palielinājās līdz 12.0%. Igaunijas eksporta pieauguma temps atšķirībā no Lietuvas 1. ceturksnī samazinājās līdz 7.9%. To lielā mērā noteica mazais eksporta apjoms februārī. Imports palielinājās straujāk, tāpēc Igaunijas ārējās tirdzniecības bilance būtiski pasliktinājās. Saskaņā ar Igaunijas Statistikas pārvaldes datiem Igaunijas IKP 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 5.2%.

Krievijas tautsaimniecība 1. ceturksnī, tāpat kā 2002. gada otrajā pusē, augsto pasaules naftas cenu iespaidā turpināja attīstīties dinamiski. Eksporta gada pieauguma temps sasniedza 38.3%. Rūpniecības ražošanas apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.0%. Eksporta ienākumu kāpums pozitīvi ietekmēja nefinanšu investīcijas, kas 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 10.1%. Tā rezultātā būvniecības gada kāpuma temps palielinājās līdz 13.6%. Taču privāto patēriņu eksporta ienākumu palielinājums būtiski neietekmēja. Par to liecināja mazumtirdzniecības pieauguma tempa samazināšanās. Saskaņā ar Krievijas Statistikas pārvaldes datiem šis valsts IKP 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 6.8%.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

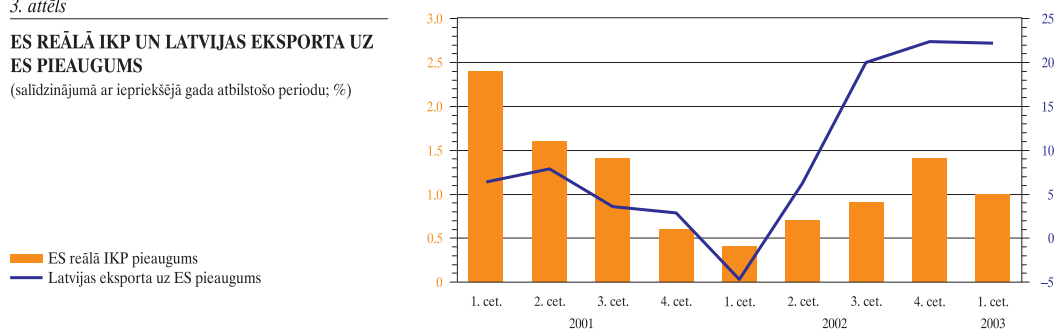
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

Ārējā sektora darbības rezultāti 1. ceturksnī liecināja, ka vēl arvien lēnā Eiropas tautsaimniecības attīstība nav bijusi šķērslis Latvijas tautsaimniecības augšupejai. Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums būtiski pieauga. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksports palielinājās par 18.5%, bet imports – par 22.5%, tādējādi pieauga Latvijas ārējās tirdzniecības negatīvais saldo. 2002. gadā Latvijas eksporta tirgus daļa lielākajos Eiropas tirgos saglabājās stabila (Vācijā un Lielbritānijā) vai pat pieauga (Zviedrijā, Somijā un Dānijā). Tas liecina par Latvijas eksporta konkurētspējas noturību (sk. 3. att.).

3. attēls

ES REĀLĀ IKP UN LATVIJAS EKSPORTA UZ ES PIEAUGUMS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Lata reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret Latvijas 13 galveno ārējās tirdzniecības partnervalstu valūtām (aprēķinā iekļautas Latvijas 13 galvenās tirdz-

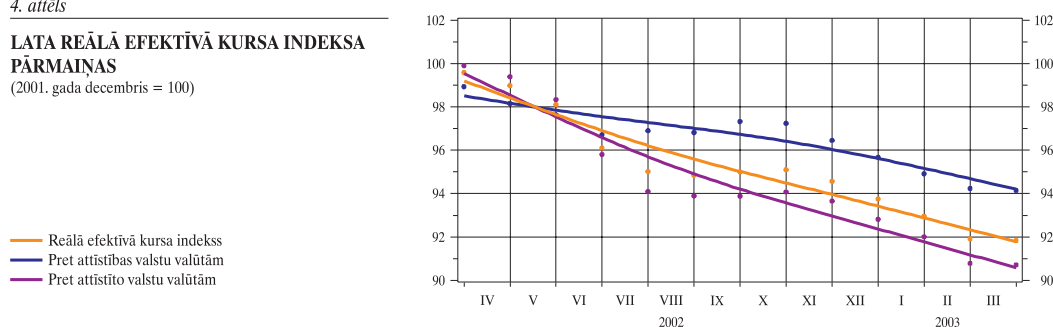

niecības partnervalstis, t.sk. 9 attīstītās valstis – ASV, Dānija, Francija, Itālija, Lielbritānija, Nīderlande, Somija, Vācija un Zviedrija – un 4 attīstības valstis – Igaunija, Krievija, Lietuva un Polija) 1. ceturksnī turpināja samazināties (martā šis indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada martu saruka par 7.8%), liecinot par ārējās konkurētspējas pieaugumu. Reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret attīstīto valstu valūtām saruka par 9.2% (galvenokārt nominālā kursa ietekmē), bet pret attīstības valstu valūtām – par 4.8% (galvenokārt atšķirīgo patēriņa cenu līmeņa pieauguma tempu dēļ). 1. ceturksnī lata reālā efektīvā kursa indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 7.6%, t.sk. pret attīstīto valstu valūtām – par 9.0%, bet pret attīstības valstu valūtām – par 4.5% (lata reālā efektīvā kursa indeksa pārmaiņas kopš 2001. gada decembra sk. 4. att.).

4. attēls

LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA INDEKSA PĀRMAIŅAS

(2001. gada decembris = 100)

Ekonomikas un monetārās savienības valstu valūtu īpatsvars ārējās tirdzniecības norēķinos pieauga līdz 51.1% (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 44.9%), savukārt ASV dolāra īpatsvars šajā periodā samazinājās no 34.9% līdz 29.3%. Kāpa eiro, Zviedrijas kronas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas vidējais kurss attiecībā pret latu, un tas pozitīvi ietekmēja Latvijas eksportu uz Eiropas valstīm. Vienlaikus dārgākas kļuva arī preces, kas Latvijā tika ievestas no Eiropas.

Latvijas eksports uz ES valstīm 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 42.1 milj. latu jeb 22.2%. Šo valstu īpatsvars eksporta kopapjomā palielinājās līdz 62.6% (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 60.7%). Visvairāk pieauga eksports uz Vāciju, Lielbritāniju un Dāniju. Tas turpināja palielināties arī uz pārējām valstīm (par 13.2%, galvenokārt uz Peru, Igauniju un Irānu) un NVS valstīm (par 11.5%). Eksporta pieaugumā uz Vāciju dominēja tekstila un trikotāžas apģērbs un tā piederumi, alumīnijs un tā izstrādājumi un koksne un tās izstrādājumi, uz Lielbritāniju – melnie metāli un koksne un tās izstrādājumi, uz Dāniju – koksne un tās izstrādājumi un mēbeles, uz Peru un Irānu – melnie metāli, uz Igauniju – visas nozīmīgākās preces. Galvenās Latvijas partnervalstis preču eksportā bija Vācija, Lielbritānija, Zviedrija, Lietuva un Dānija.

Latvijas eksportā dominēja koksne un tās izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi un metāli un to izstrādājumi (to eksporta apjoms pieauga attiecīgi par 18.6 milj. latu, 10.8 milj. latu un 15.5 milj. latu). No koksnes un tās izstrādājumiem visvairāk palielinājās zāgmateriālu (par 17.4%) un no tekstilmateriāliem un tekstilizstrādājumiem – tekstila apģērba un tā piederumu (par 40.9%) eksports. No pārējām preču grupām būtiski palielinājās mēbeļu (par 19.0%) un farmācijas produkcijas (par 35.6%) eksports. Tas norāda uz tādu preču eksporta palielināšanos, kurām ir augstāka pievienotā vērtība. Visu minēto preču eksporta pieaugumu ietekmēja arī to cenu kāpums. Koksnes un tās izstrādājumu eksporta vienības vērtība pieauga par 9.1%, metālu un to izstrādājumu – par 11.8%, tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu – par 14.1% un dažādu rūpniecības preču (mēbeļu) – par 8.8%. Tomēr metālu un to izstrādājumu, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas un dažādu rūpniecības preču izveduma pieaugumu noteica eksporta fiziskā apjoma kāpums. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eks-

porta vienības vērtība palielinājās par 7.2% un eksports reālajā izteiksmē pieauga par 10.5%. Metālu un to izstrādājumu, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas, mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un pārtikas rūpniecības produkcijas eksporta kāpumu noteica eksporta fiziskā apjoma palielināšanās, savukārt koksnes un tās izstrādājumu un dažādu rūpniecības preču (mēbeļu) izvedumu vienlīdz nozīmīgi ietekmēja gan eksporta fiziskā apjoma, gan cenu kāpums. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni eksporta vienības vērtība palielinājās par 3.9%.

Augošais iekšzemes pieprasījums un straujais eksporta kāpums noteica importa pieaugumu. Turpinājās mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, metālu un to izstrādājumu un transportlīdzekļu (galvenokārt vieglo un kravas automobiļu) importa kāpums, bet, pasaulē pieaugot naftas cenām, visstraujāk 1. ceturksnī palielinājās minerālo produktu ievadums (par 40.4 milj. latu). Būtiski pieauga dabasgāzes, dīzeļdegvielas un elektroenerģijas imports.

Latvijas galvenās partnervalstis importā bija Vācija, Krievija, Lietuva, Somija, Zviedrija un Igaunija. Visvairāk pieauga imports no pārējām valstīm (Lietuvas, Igaunijas un Norvēģijas) un NVS valstīm (Krievijas un Baltkrievijas). ES valstu grupā importa kāpumu noteica preču ievadums no Vācijas, Zviedrijas un Itālijas.

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu importa vienības vērtība pieauga par 7.4% un reālais importa apjoms – par 14.1%. Metālu un to izstrādājumu, transportlīdzekļu, mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas ievaduma pieaugumu noteica to fiziskā apjoma kāpums, bet minerālo produktu ievaduma nozīmīgo pieaugumu vienlīdz būtiski ietekmēja gan to apjoms, gan cenas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni importa cenas palielinājās par 5.6%, un tās paaugstinājās gandrīz visās preču grupās. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk pieauga minerālo produktu (par 34.6%), metālu un to izstrādājumu (par 10.7%) un tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu (par 10.4%) importa vienības vērtība.

Maksājumu bilance

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 1. ceturksnī sasniedza 74.0 milj. latu jeb 5.7% no IKP (2002. gada 1. ceturksnī – 35.9 milj. latu jeb 3.1%). Tekošā konta negatīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga, galvenokārt palielinoties preču negatīvajam saldo. Preču eksports pieauga par 17.5%, bet preču imports – par 21.5%. Pakalpojumu pozitīvais saldo būtiski nemainījās, ienākumu saldo kļuva negatīvs, un kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo ievērojami pieauga. Tiešās investīcijas sedza 92.5% no tekošā konta deficīta.

Lai gan 1. ceturksnī Latvijas naftas tranzīta nozares attīstībai apstākļi bija nelabvēlīgi, no nerezidentiem saņemto pakalpojumu apjoma kāpumam nedaudz apsteidzot tiem sniegto pakalpojumu apjoma pieaugumu, pakalpojumu pozitīvais saldo (93.6 milj. latu) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās tikai nedaudz (par 1.7 milj. latu). Saruka citu pakalpojumu pozitīvais saldo, un pieauga braucienu pakalpojumu negatīvais saldo, bet pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo palielinājās, jo, lai gan naftas tranzitkravu apjoms samazinājās, citas pārvadājumu pakalpojumu nozares attīstījās ļoti veiksmīgi.

Pārvadājumu pakalpojumi, kā ierasts, bija galvenie nerezidentiem sniegtie pakalpojumi (65.8% no nerezidentiem sniegto pakalpojumu kopapjoma). Nerezidentiem sniegto citu pakalpojumu apjoms veidoja 26.1%, bet braucienu pakalpojumu apjoms – tikai 8.1%. No nerezidentiem saņemto pārvadājumu, braucienu un citu pakalpojumu apjoma daļas bija samērā līdzīgas – attiecīgi 33.2%, 30.4% un 36.4% no šādu pakalpojumu kopapjoma.

Pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo (97.7 milj. latu) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 3.6 milj. latu. Galvenās sniegto pārvadājumu pakalpojumu apjoma pārmaiņas bija vērojamas jūras transporta kravu pārvadājumu pakalpojumos un ar ostu darbību saistītajos pakalpojumos (jūras transporta citos pakalpojumos), dzelzceļa un autotransporta kravu pārvadājumu, kā arī cauruļvadu transporta pakalpojumos. Bristot konfliktsituācijai Irākā, naftas cenas un vedmaksa pasaules tirgos bija augstas, ļaujot rezidentiem saņemt lielākus ienākumus par sniegtajiem jūras transporta kravu pārvadājumu pakalpojumiem. Savukārt, Krievijai samazinot tranzītā caur Latvijas ostām eksportētās naftas apjomu, saruka nerezidentiem sniegto jūras transporta citu pakalpojumu un cauruļvadu transporta pakalpojumu apjoms. Krievijai pārtraucot jēlnaftas transportu pa maģistrālo cauruļvadu, ostās darbojošies uzņēmumi daļu no iepriekšējos periodos transportētās naftas apjoma saņēma dzelzceļa cisternās un turpināja naftas pārkraušanu. Šāda pārorientācija ļāva ne tikai daļēji saglabāt iepriekšējo naftas pārkraušanas apjomu ostās, bet arī veicināja nerezidentiem sniegto dzelzceļa transporta kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoma pieaugumu. Palielinājās arī sniegto autotransporta kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoms.

Braucienų pakalpojumu saldo 1. ceturksnī bija negatīvs (17.1 milj. latu; pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 1.7 milj. latu). Pēc Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem, nerezidentiem sniegto braucienų pakalpojumu apjoms palielinājās, pieaugot gan Latviju apmeklējušo viesu skaitam, gan to vidējiem izdevumiem. Savukārt Latvijas ceļotāju izdevumi auga, galvenokārt palielinoties ceļotāju vidējiem braucienų izdevumiem (pieauga ceļojumu vidējais ilgums).

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo (13.0 milj. latu) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu kritās visvairāk – par 3.6 milj. latu, jo no nerezidentiem saņemto citu pakalpojumu apjoms pieauga straujāk nekā tiem sniegto citu pakalpojumu apjoms. Galvenokārt palielinājās sniegto sakaru pakalpojumu un finanšu pakalpojumu, juridisko, grāmatvedības, vadībzinības un sabiedrisko attiecību pakalpojumu un reklāmas pakalpojumu, tirgus un sabiedriskās domas izpētes pakalpojumu apjoms, bet no nerezidentiem lielākā apjomā tika saņemti apdrošināšanas (pārāpdrošināšanas) pakalpojumi, informācijas pakalpojumi un datorpakalpojumi, kā arī citi komercdarbības pakalpojumi.

Pieaugot nerezidentu tiešo investīciju ieguldījumu ienākumiem, ienākumu saldo 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pasliktinājās par 7.3 milj. latu un kļuva negatīvs (0.7 milj. latu). Nerezidentu tiešo investīciju līdzdalības ienākumi sasniedza 26.0 milj. latu, un no tiem uzņēmumos reinvestētā peļņa bija 22.5 milj. latu jeb 86.5%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu par 5.8 milj. latu pieauga arī rezidentu ārvalstīs gūtie ienākumi: ārvalstīs nodarbināto atlīdzība palielinājās par 2.1 milj. latu, bet rezidentu ieguldījumu ienākumi – par 3.7 milj. latu (portfeļieguldījumu ienākumi pieauga par 5.6 milj. latu).

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo sasniedza 54.0 milj. latu (kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 21.7 milj. latu). Palielinājās gan veikto, gan saņemto kārtējo pārvedumu apjoms, bet kārtējo pārvedumu pozitīvā saldo pieaugumu galvenokārt noteica citu sektoru (galvenokārt privātpersonu) saņemto kārtējo pārvedumu kāpums.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo 1. ceturksnī bija 60.6 milj. latu. Kapitāls Latvijā ieplūda tiešo investīciju veidā, bet pārējo finanšu konta posteņu saldo bija negatīvs (izņēmums – rezerves aktīvi).

Tiešo investīciju pozitīvais saldo (68.5 milj. latu) bija samērā augsts un līdzvērtīgs iepriekšējā gada 1. ceturkšņa līmenim. Latvijā veikto tiešo investīciju apjoms sa-

sniegza 72.6 milj. latu, no tiem 46.7 milj. latu jeb 64.3% tika ieguldīti uzņēmumu pašu kapitālā un reinvestētās peļņas veidā – kapitālā, kas neveido papildu saistības.

Portfeļieguldījumu saldo bija negatīvs (38.9 milj. latu), un to galvenokārt noteica parāda vērtspapīros veiktie Latvijas banku ieguldījumi. Portfeļieguldījumu pasīvi pieauga par 2.9 milj. latu, jo nerezidenti par 2.2 milj. latu iegādājās valdības emitētos parāda vērtspapīrus.

Arī citu ieguldījumu saldo 1. ceturksnī bija negatīvs (54.3 milj. latu). Rezidentu citu ieguldījumu aktīvi palielinājās par 27.4 milj. latu: par 20.9 milj. latu pieauga citu sektoru izsniegtie tirdzniecības kredīti, bet citi aktīvi palielinājās par 8.5 milj. latu. Citu ieguldījumu pasīvi saruka par 26.9 milj. latu, jo samazinājās gan valdības un uzņēmumu aizņēmumu apjoms, gan banku piesaistīto termiņnoguldījumu apjoms. Banku citu ieguldījumu negatīvais saldo bija 8.2 milj. latu. Ceturkšņa laikā mainījās banku sektora ārējo aktīvu struktūra – par 93.4 milj. latu samazinājās banku aizdevumi nerezidentiem, bet pieprasījuma noguldījumu atlikums nerezidentu kredītiestādēs pieauga par 88.3 milj. latu. Arī citu sektoru citu ieguldījumu saldo bija negatīvs (33.5 milj. latu), ko galvenokārt noteica uzņēmumu izsniegto tirdzniecības kredītu atlikuma pieaugums un aizņēmumu atmaksa. Valdības citu ieguldījumu negatīvais saldo bija 11.1 milj. latu, jo valdības ārējais aizņēmums samazinājās par 10.3 milj. latu.

Rezerves aktīvi, Latvijas Bankai galvenokārt izpildot mijmaiņas darījumu saistības, 1. ceturksnī saruka par 89.3 milj. latu.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Straujo privātā patēriņa pieaugumu 2002. gada 4. ceturksnī (par 7.6%) veicināja būtisks darba samaksas kāpums (vidējā darba samaksa palielinājās par 7.8%), īpaši budžeta iestādēs. Sabiedriskais patēriņš 4. ceturksnī pieauga par 1.5% un kopējie gala patēriņa izdevumi – par 6.2%.

Kopējā kapitāla veidošana jeb investīciju līmenis 4. ceturksnī joprojām bija augsts, tomēr, ņemot vērā īpaši augsto investīciju bāzi iepriekšējā gada atbilstošajā periodā, kopējais investīciju apjoms 4. ceturksnī samazinājās par 3.7%. Sarūkot investīciju īpatsvaram IKP (līdz 32.1% no IKP; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 37.4%), saruka arī tekošā konta negatīvais saldo (no 16.7% līdz 10.5% no IKP). Savukārt uzkrājumu īpatsvars salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 0.9 procentu punktiem (līdz 21.6%).

2002. gada otrajā pusē palielinājās ārējais pieprasījums, un eksports 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 7.9%. Investīciju palielināšanās 2001. gada 4. ceturksnī, ārvalstīs iegādājoties kapitālpreces, noteica arī strauju importa kāpumu, tāpēc augstās bāzes dēļ imports 2002. gada 4. ceturksnī samazinājās par 1.7%.

Kopējais piedāvājums

2003. gada 1. ceturksnī Latvijā turpinājās ekonomiskā izaugsme, ko veicināja strauji augošais iekšzemes pieprasījums un stabils ārējais pieprasījums. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni reālais IKP palielinājās par 8.8%. Preču sektors attīstījās straujāk nekā pakalpojumu sektors, reālajai pievienotajai vērtībai pieaugot attiecīgi par 10.5% un 8.1%. Preču sektora izaugsmi galvenokārt nodrošināja apstrādes rūpniecība, kur pievienotā vērtība salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbil-

stošo periodu palielinājās par 10.4%. Vēl straujāk attīstījās būvniecība (pievienotās vērtības kāpums – 17.5%), ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (1.7 reizes) un zvejniecība (22.8%). Būtiski pievienotā vērtība pieauga arī mežsaimniecībā, kokmateriālu sagatavošanā un ar to saistītajos pakalpojumos (par 9.3%) un elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē (par 4.8%).

Pakalpojumu sektorā visstraujāk palielinājās tirdzniecības izaugsmes temps (kāpums – 17.3%). Veiksmīgi attīstījās arī viesnīcu un restorānu nozare (pieaugums – 11.0%) un finanšu sektors (6.4%). Kaut gan tika apturēts naftas tranzīts pa maģistrālo cauruļvadu, transporta, glabāšanas un sakaru nozares ieguldījums kopējā pievienotajā vērtībā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 6.8%. To nodrošināja kravu apgrozības pieaugums, izmantojot dzelzceļu, autotransportu un Rīgas un Liepājas ostu, kā arī mobilo sakaru izaugsme.

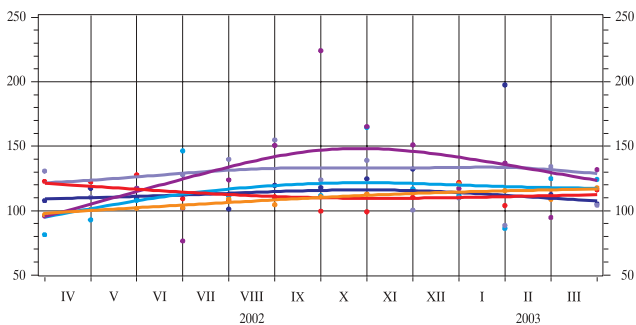
2002. gadā veiktie būtiskie ieguldījumi ražošanā (nefinansu investīcijas apstrādes rūpniecībā, no kurām divas trešdaļas veidoja ieguldījumus aktīvajos pamatlīdzekļos, pieauga par 38.0%) veicināja ražošanas paplašināšanu apstrādes rūpniecībā. Šīs nozares produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 8.1%.

Pieauga elektrisko mašīnu un aparātu (par 19.2%), radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras (par 18.0%), gatavo metālizstrādājumu (izņemot mašīnas un iekārtas; par 15.2%), koksnes, koka un korķa izstrādājumu (izņemot mēbeles; par 13.8%), mēbeļu (par 9.4%), gumijas un plastmasas izstrādājumu (par 9.0%), kā arī tekstilizstrādājumu, apģērba (par 7.7%), pārtikas produktu un dzērienu (par 3.9%) un vairāku citu nozaru ražošanas apjoms (rādītāju mēneša dinamiku sk. 5. att.).

5. attēls

APSTRĀDES RŪPniecības PRODUKCIJAS FIZISKĀ APJOMA INDEKSS
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles
- Nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana
- Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana
- Elektrisko mašīnu un aparātu ražošana
- Radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošana
- Iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana

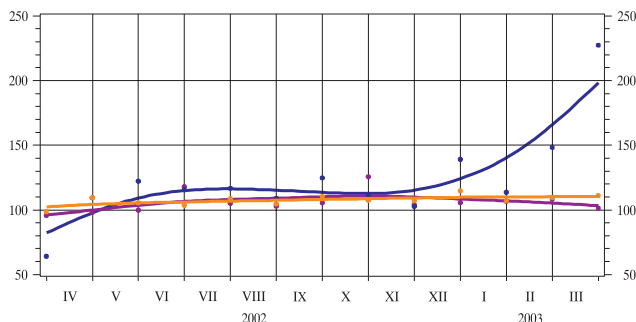

Ļoti strauji palielinājās ieguves rūpniecības un karjeru izstrādes produkcijas ražošana (par 44.2%), būtisks ražošanas kāpums tika sasniegts arī elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē (5.7%; sk. 6. att.).

6. attēls

RŪPniecības PRODUKCIJAS FIZISKĀ APJOMA INDEKSS
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde
- Apstrādes rūpniecība
- Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde

Pa dzelzceļu tika pārvadāts rekordliels kravu daudzums (12.2 milj. t; pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 28.6%; sk. 7. att.). Lielāko

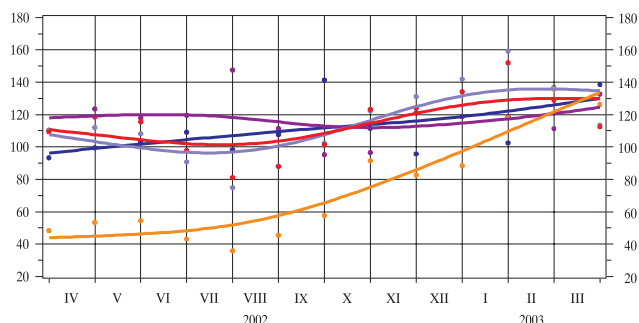
kravu plūsmu (10.0 milj. t) veidoja tranzītkravas caur Latvijas ostām (pieaugums – 33.4%). Būtiski palielinājās arī eksporta, importa un iekšzemes pārvadājumu apjoms (attiecīgi par 26.8%, 26.0% un 18.6%). Tas uzlaboja lielo ostu darbības rezultātus, ko negatīvi bija ietekmējuši naftas tranzīta pārtraukšana pa maģistrālo cauruļvadu. Ventspils ostas kravu apgrozījums 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 19.6%. Martā sakarā ar sarežģītajiem kuģošanas apstākļiem nedaudz saruka kravu plūsma caur Rīgas ostu, bet, tā kā janvārī un februārī kravu apgrozījums Rīgas ostā bija ļoti augsts, kopējais kravu apgrozījums 1. ceturksnī pieauga par 15.7%. Savukārt Liepājas ostas kravu apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 53.8%. Ventspils ostas kravu apgrozījuma kritums negatīvi ietekmēja kopējo Latvijas ostu kravu apgrozījumu, un tas samazinājās par 5.6% (sk. 8. att.).

7. attēls

KRAVU PĀRVADĀJUMU PĀRMAIŅAS DZELZCEĻA TRANSPORTĀ

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Kopā
— Tranzītpārvadājumi
— Iekšzemes pārvadājumi
— Eksporta pārvadājumi
— Importa pārvadājumi

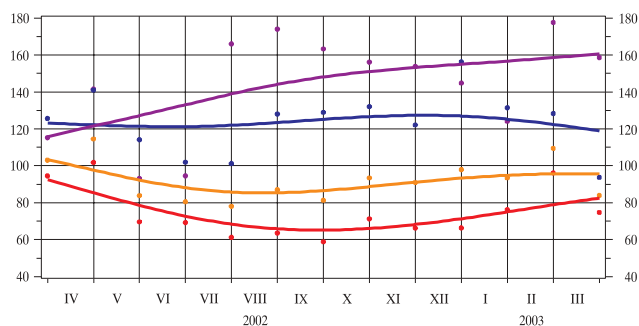

8. attēls

LATVIJAS OSTĀS SAŅEMTO UN NO TĀM NOSŪTĪTO KRAVU APJOMS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Kopā
— Ventspils osta
— Rīgas osta
— Liepājas osta

Pa maģistrālo cauruļvadu martā un arī 1. ceturksnī kopā tika transportēts rekordliels dīzeļdegvielas daudzums (pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada martu – 36.1%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni – 16.9%).

Mazumtirdzniecības apgrozījums 1. ceturksnī turpināja palielināties un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 13.2%. Mazumtirdzniecības apgrozījums visstraujāk palielinājās specializētajos veikalos, kuros tirgo tekstilizstrādājumus, apģērbu, apavus un ādas izstrādājumus (par 34.7%). Paplašinoties lielveikalu tīklam, joprojām bija vērojams pārdošanas apjoma kāpums nespecializētajos veikalos, kur pārsvarā ir pārtika (18.5%). Arī mazumtirdzniecības konjunktūras apsekojumā iegūtais konfidences rādītājs 2003. gada 2. ceturksnī (14%) atspoguļo nozares attīstības pozitīvu vērtējumu.

Sabiedriskās ēdināšanas apgrozījums 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 10.4%.

Nodarbinātība un darba samaksa

Tautsaimniecībā pamatdarbā nodarbināto iedzīvotāju skaits 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.5% (līdz 993.6 tūkst.).

Nodarbināto skaits visvairāk palielinājās finanšu starpniecībā un komercpakalpojums (par 15.4 tūkst. jeb 33.9%), būvniecībā (par 13.1 tūkst. jeb 26.6%), rūpniecībā un enerģētikā (par 10.2 tūkst. jeb 5.2%), kā arī tirdzniecībā un viesnīcu un restorānu nozarē (par 6.4 tūkst. jeb 3.7%). Savukārt nodarbināto skaits samazinājās lauksaimniecībā un zvejniecībā (par 15.8 tūkst. jeb 10.6%). Vislielākais nodarbināto skaits – 205.4 tūkst. jeb 20.7% no nodarbināto kopskaita – bija rūpniecībā un enerģētikā, 175.1 tūkst. (17.6%) – tirdzniecībā un viesnīcu un restorānu nozarē, bet 133.5 tūkst. (13.4%) – lauksaimniecībā un zvejniecībā.

Bezdarba līmenis 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 4. ceturksni galvenokārt sezonālu faktoru ietekmē nedaudz pieauga. Vienlaikus samazinājās vakancu skaits, bet noslodzes koeficients martā pieauga līdz 32.3. Tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu noslodzes koeficients būtiski saruka. To ietekmēja gan reģistrēto bezdarbnieku skaita samazināšanās (par 3 tūkst.), gan lielāks brīvo darba vietu skaits.

Bezdarba līmenis salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka. Janvārī reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars bija 8.7% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaita, bet februārī un martā – 8.9% (2002. gada atbilstošajos mēnešos – attiecīgi 8.9%, 9.2% un 9.3%). Šie rādītāji noteikti saskaņā ar jauno bezdarba līmeņa aprēķināšanas kārtību, kur par ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem tiek uzskatīti nevis 15 gadu un vecāki iedzīvotāji, bet gan iedzīvotāji darbības vecumā (no 15 gadiem līdz pensijas vecumam). Nodarbinātības valsts dienestā reģistrēto bezdarbnieku skaits tādējādi netiek mainīts, bet, attiecinot to pret jauno ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu, tiek iegūts augstāks bezdarba līmeņa rādītājs, kas vienlaikus precīzāk atspoguļo situāciju darba tirgū.

Saskaņā ar pārrēķinātajiem datiem mainījušies bezdarba līmeņa rādītāji Latvijas pilsētās un rajonos, turklāt daļā pilsētu un rajonu (piemēram, Jūrmalā un Ventspilī un Tukuma un Rīgas rajonā) šis līmenis pēc jaunās metodoloģijas ir nedaudz zemāks, bet daļā pilsētu un rajonu (piemēram, Daugavpilī un Liepājā un Preiļū, Madonas un Daugavpils rajonā) – ievērojami augstāks nekā līdz šim.

Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa 1. ceturksnī bija Ls 177.62, bet mēneša vidējā neto darba samaksa – Ls 127.70. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nominālā bruto darba samaksa palielinājās par 10.2% un nominālā neto darba samaksa – par 9.7%. Patēriņa cenu kāpuma dēļ reālās darba samaksas pieaugums bija mazāks: reālā bruto darba samaksa pieauga par 8.1%, bet reālā neto darba samaksa – par 7.1%.

Straujo darba samaksas kāpumu tautsaimniecībā galvenokārt noteica darba samaksas palielinājums sabiedriskajā sektorā. Reālā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 8.4%, bet reālā neto darba samaksa – par 7.9%.

CENU DINAMIKA

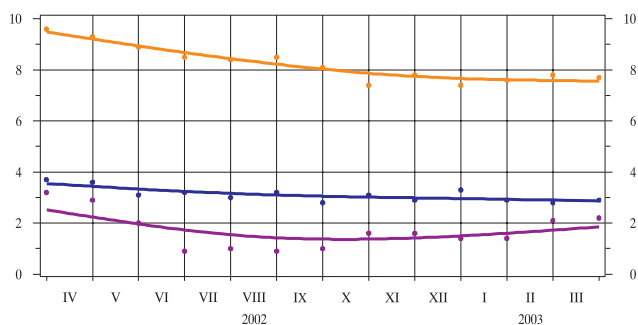
Patēriņa cenas 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 1.5%. Vairāku preču un pakalpojumu cenu pārmaiņu ietekme uz patēriņa cenu indeksu gada pirmajos mēnešos bija atšķirīga. Janvārī un februārī to galvenokārt ietekmēja pārtikas cenu kāpums (attiecīgi 1.6% un 0.8%) un degvielas cenu pieaugums (salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi – attiecīgi 1.4% un 3.6%). Martā patēriņa cenu palielināšanos galvenokārt ietekmēja nepārtikas preču – apģērba un apavu, medicīnisko produktu, degvielas un lietoto automobiļu – cenu kāpums.

1. ceturksnī patēriņa cenu gada inflācija bija 1.9% (patēriņa cenu gada inflācijas pārmaiņas sk. 9. att.), t.sk. pamatinflācijas komponents – 1.1 procentu punkts.

9. attēls

INFLĀCIJA UN KREDĪTU UN NOGULDĪJUMU VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES (%)

— Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme
— Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu latos veikto termiņnoguldījumu vidējā svērtā procentu likme
— Patēriņa cenu gada inflācija

Būvniecības izmaksas 1. ceturksnī turpināja samazināties: salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 4. ceturksni tās saruka par 0.9%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni – par 2.3%. Būvniecības cenu samazināšanos noteica būvmateriālu cenu kritums, bet mašīnu un iekārtu ekspluatācijas izmaksas un strādājošo atalgojums palielinājās.

FISKĀLAIS SEKTORS

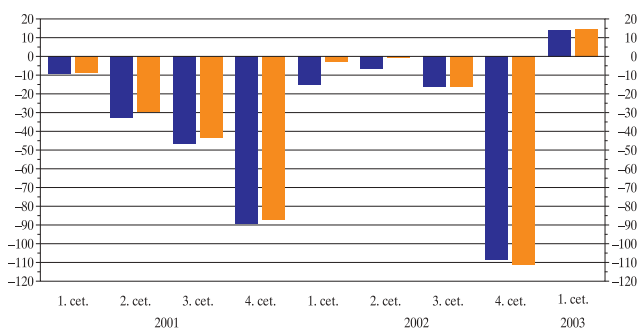
Valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikums 2003. gada pirmajos trijos mēnešos bija 13.9 milj. latu (sk. 10. att.). Budžeta ieņēmumi sasniedza 473.4 milj. latu, bet izdevumi – 460.1 milj. latu (attiecīgi par 8.3% un 4.5% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums 2003. gada pirmajos trijos mēnešos bija 13.3 milj. latu.

10. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA BILANCE

(no gada sākuma; perioda beigās; milj. latu)

■ Finansiālā bilance
■ Fiskālā bilance

Likums "Par valsts budžetu 2003. gadam" stājās spēkā tikai martā, tāpēc 2003. gada pirmajos divos mēnešos saskaņā ar pagaidu budžetu mēnesi tika piešķirti līdzekļi 1/12 daļas apjomā no iepriekšējā gada izdevumiem, tādējādi ierobežojot izdevumu apjomu. Janvārī budžeta ieņēmumi bija par 22.1 milj. latu lielāki nekā izdevumi, bet februārī un martā izdevumi pārsniedza ieņēmumus attiecīgi par 7.4 milj. latu un 0.7 milj. latu.

Valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikuma veidošanos veicināja arī samērā augstie nodokļu ieņēmumi (sk. 11. att.). Kopējie nodokļu ieņēmumi salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 8.3%. Šajā laikā palielinājās visu nozīmīgāko nodokļu veidu ieņēmumi, visstraujāk – akcīzes nodokļa ieņēmumi (par 20.0%). Īpašuma nodokļa ieņēmumi palielinājās par 14.9%, bet pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumi – par 12.9%. Pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumus ietekmēja samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmes ieviešana vairākām precēm un pakalpojumiem, kas līdz šim netika aplikti ar šo nodokli.

11. attēls

NODOKĻU IEŅĒMUMI

(2003. gada 1. ceturksnī; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

1. Pievienotās vērtības nodoklis
2. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
3. Uzņēmumu ienākuma nodoklis
4. Muitas nodoklis
5. Īpašuma nodoklis
6. Sociālās apdrošināšanas iemaksas
7. Akcīzes nodoklis
8. Dabas resursu nodoklis
9. Izložu un azartspēļu nodoklis

Nenodokļu ieņēmumi 1. ceturksnī sasniedza 24.1 milj. latu (par 10.7% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Lielākie nenodokļu ieņēmumi bija valsts nodevas par juridiskajiem un citiem pakalpojumiem un maksājumi par valsts kapitāla izmantošanu.

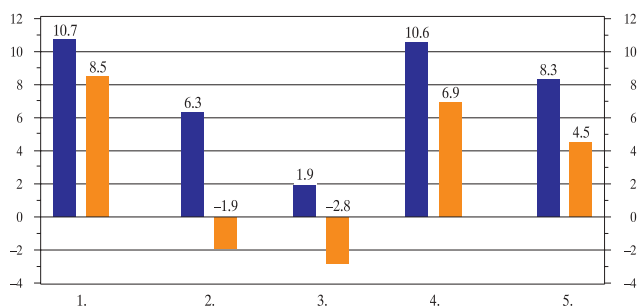
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni visos budžeta ieņēmumi pieauga straujāk nekā izdevumi (sk. 12. att.). 2003. gada pirmajos trijos mēnešos valsts pamatbudžetā bija fiskālais deficīts (7.0 milj. latu), jo pamatbudžeta ieņēmumi salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 10.7%, bet izdevumi (ieskaitot tīros aizdevumus) – par 8.5%. Salīdzinājumā ar 2002. gada pirmajiem trijiem mēnešiem valsts pamatbudžeta nodokļu ieņēmumi pieauga par 11.0%.

12. attēls

BUDŽETA IEŅĒMUMI UN IZDEVUMI

(2003. gada 1. ceturksnī; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

1. Valsts pamatbudžets
  2. Valsts speciālais budžets
  3. Valsts speciālais sociālās apdrošināšanas budžets
  4. Pašvaldību pamatbudžets
  5. Valsts konsolidētais kopbudžets
- Ieņēmumi
■ Izdevumi (t.sk. tīrie aizdevumi)

Valsts speciālajā budžetā 2003. gada pirmajos trijos mēnešos izveidojās fiskālais pārpalikums (15.7 milj. latu), jo speciālā budžeta ieņēmumi bija par 6.3% lielāki, bet izdevumi – par 1.9% mazāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi šajā laikā palielinājās par 1.9%, bet sociālās apdrošināšanas budžeta izdevumi samazinājās par 2.8%.

Pašvaldību konsolidētā budžeta fiskālais pārpalikums 2003. gada pirmajos trijos mēnešos sasniedza 4.0 milj. latu.

Valdības parāds 1. ceturksnī beigās sasniedza 801.6 milj. latu (pieaugums salīdzinājumā ar 4. ceturksnī beigām – 45.3 milj. latu). Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija noteica valdības iekšējā parāda palielināšanos par 49.3 milj. latu, bet ārējais parāds samazinājās par 4.0 milj. latu.

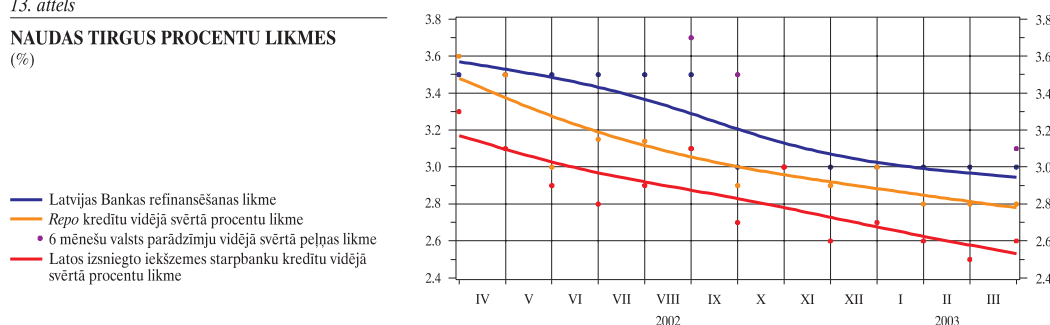
MONETĀRĀ POLITIKA UN FINANŠU SEKTORS
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

2003. gada sākumā banku likviditāte uzlabojās. To veicināja ar janvāri spēkā stājušies jaunā rezervju prasību norma (3%), pēcsvētku periodam raksturīgā skaidrās

naudas apgrozībā krišanās, kā arī samērā augstais valūtas mijmaiņas darījumu atlikums. Saglabājās augsts iekšzemes starpbanku tirgus apgrozījums, bankām aktīvi izvietojot brīvos līdzekļus un piesaistot naudas resursus starpbanku tirgū. Samazinoties īstermiņa darījumu procentu likmju svārstību amplitūdai, latu naudas tirgus procentu likmes bija stabilas (sk. 13. att.). Naudas tirgus procentu likmju indekss RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem 1. ceturksnī svārstījās no 2.5% līdz 3.1%, savukārt banku kotētās ilgāka termiņa darījumu procentu likmes turpināja nedaudz samazināties. Uz nakti latos izsniegto starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme februārī un martā saruka līdz 2.5%. 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni vidējais RIGIBOR visvairāk samazinājās uz nakti izsniegtajiem kredītiem (par 20 bāzes punktiem), sasniedzot 2.88%.

13. attēls

NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES (%)

1. ceturksnī Latvijas Bankas izsniegto *repo* kredītu apjoms bija par 42.3% lielāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Sākot ar 2003. gadu, Latvijas Banka vairs nerikvoja izsoles *repo* kredītiem ar 91 dienas termiņu, tāpēc pārskata periodā izsniegtie *repo* kredīti bija ar īsāku termiņu un vidējais *repo* kredītu atlikums saruka līdz 28.8 milj. latu (2002. gada 4. ceturksnī – 34.3 milj. latu). Uz 7 dienām izsniegto *repo* kredītu vidējā svērtā procentu likme salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 16 bāzes punktiem (līdz 2.77%).

Lombarda kredīti 1. ceturksnī netika aktīvi pieprasīti un tika izsniegti tikai 0.2 milj. latu apjomā (iepriekšējā ceturksnī – 28.7 milj. latu apjomā). Likviditātes nodrošināšanai nozīmīgas bija valūtas mijmaiņas darījumu izsoles. Tomēr samērā augstais valūtas mijmaiņas darījumu atlikums gada nogalē un banku likviditātes uzlabošanās noteica pieprasījuma samazināšanos arī valūtas mijmaiņas izsolēs. Valūtas mijmaiņas darījumu atlikums saruka par 70.9% un marta beigās bija 42.6 milj. latu, lai gan 1. ceturksņa vidū, Latvijas valsts obligāciju izsoļu ietekmē palielinoties latu pieprasījumam, valūtas mijmaiņas darījumu atlikums īslaicīgi bija augsts. Joprojām tika dzēsti Latvijas Bankas iepriekš izsniegtie ilgtermiņa valūtas mijmaiņas darījumi – to atlikums samazinājās no 59.0 milj. latu decembra beigās līdz 33.0 milj. latu marta beigās.

Lai kompensētu centrālās bankas īpašumā esošo valsts vērtspapīru dzēšanu (11.3 milj. latu apjomā), Latvijas Banka 1. ceturksnī otrreizējā vērtspapīru tirgū nopirka valsts vērtspapīrus 17.2 milj. latu apjomā, t.sk. 10 gadu obligācijas 10.6 milj. latu apjomā un 5 gadu obligācijas 6.6 milj. latu apjomā.

Latvijas Bankas noteiktās refinansēšanas, banku termiņnoguldījumu un lombarda kredītu procentu likmes 1. ceturksnī netika mainītas.

Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes

Latvijas Bankas naudas piedāvājums 1. ceturksnī samazinājās, jo sezonālu faktoru ietekmē saruka skaidrās naudas pieprasījums, un saruka arī banku noguldījumu atlikums centrālajā bankā. Skaidrās naudas pieprasījums būtiski samazinājās jau

janvārī un turpmāko divu mēnešu laikā mainījās maz. Tās daudzums apgrozībā 1. ceturksnī samazinājās par 17.7 milj. latu jeb 2.8%. Naudas bāze 1. ceturksnī saruka par 51.6 milj. latu jeb 6.8%.

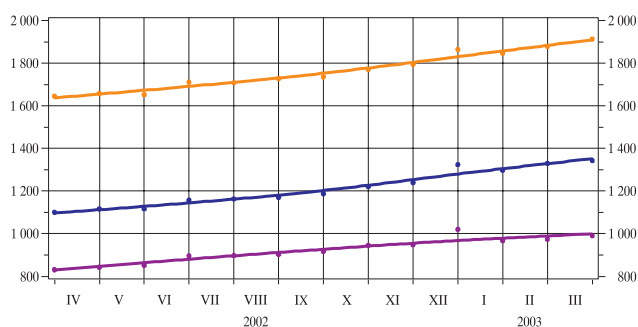
Naudas bāzes samazināšanos lielā mērā noteica krasais centrālās bankas tīro ārējo aktīvu sarukums (par 84.7 milj. latu jeb 10.9%), kritoties valūtas mijmaiņas darījumu atlikumam. Šo kritumu tikai daļēji kompensēja bankām izsniegto Latvijas Bankas kredītu atlikuma kāpums (par 30.1 milj. latu). Savukārt gandrīz nemainījās valdības noguldījuma atlikums Latvijas Bankā un līdz ar to arī neto kredīta valdībai atlikums.

2003. gada sākumā sezonālu faktoru ietekmē naudas rādītāju M1, M2D un M2X pieauguma temps bija lēns (šo rādītāju mēneša atlikumus sk. 14. att.). Samazinoties skaidrajai naudai apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs; par 12.1 milj. latu jeb 2.2%), naudas rādītāju palielināšanos nodrošināja tikai banku piesaistīto iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikuma pieaugums (par 61.2 milj. latu jeb 4.6%). Kopējais naudas piedāvājums janvārī samazinājās, bet februārī un martā atkal pieauga. M2X gada kāpuma temps samazinājās no 21.0% decembrī līdz 16.3% martā (2002. gada martā – 23.8%).

14. attēls

M2X, M2D UN M1 (perioda beigās; milj. latu)

- M2X = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi nacionālajā un ārvalstu valūtā
- M2D = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi latos
- M1 = skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos

Samazinoties skaidrās naudas pieprasījumam, saruka arī skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) un iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu attiecība, bet skaidrās naudas īpatsvars plašajā naudā martā kritās līdz 27.7%.

Tā kā valsts konsolidētajā kopbudžetā bija fiskālais pārpalikums, naudas pieprasījums valdības sektorā gada sākumā samazinājās un banku sistēmas neto kredīts valdībai saruka par 24.2 milj. latu jeb 15.6%. Tomēr, palielinoties iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumam (par 132.7 milj. latu jeb 7.2%), pieauga banku sistēmas tīrie iekšējie aktīvi. Savukārt banku sistēmas tīrie ārējie aktīvi 1. ceturksnī samazinājās (par 39.8 milj. latu).

M2X ārvalstu valūtas komponents 1. ceturksnī pieauga par 5.5%, bet plašās naudas latu daļa M2D – tikai par 1.4%. To galvenokārt noteica skaidrās naudas komponenta samazināšanās. Tāpēc saruka arī plašās naudas likvidākais komponents M1 (par 2.9%), bet kvazinauda palielinājās par 9.4%.

Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums Latvijas kredītiestādēs 1. ceturksnī pieauga nedaudz mazāk nekā iepriekšējā ceturksnī un perioda beigās sasniedza 1 383.0 milj. latu (sk. 15. att.). Noguldījumu atlikums janvārī gandrīz nemainījās, bet februārī un martā atkal sāka palielināties. Savukārt šo noguldījumu atlikuma gada pieauguma temps saruka no 25.1% decembrī līdz 17.8% martā.

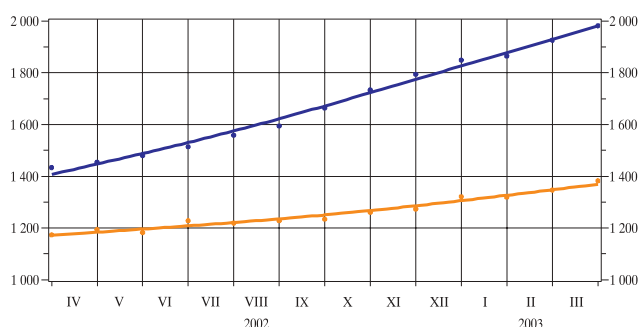
Iepriekšējos ceturkšņos straujāk auga latos piesaistīto noguldījumu atlikums, bet 1. ceturksnī latos un ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikuma pieaugums gandrīz izlīdzinājās. Latos veikto noguldījumu atlikums palielinājās par 31.3 milj. latu,

15. attēls

**BANKU PIESAISTĪTIE NOGULDĪJUMI UN
IZSNIEGTIE KREDĪTI**

(perioda beigās; milj. latu)

— Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās
— Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegtie kredīti

bet ārvalstu valūtā veikto noguldījumu – par 29.8 milj. latu. Latos veikto noguldījumu īpatsvars marta beigās veidoja 58.8% no noguldījumu kopapjoma. Eiro kursa pieaugums un Latvijas virzība uz ES noteica tālāku šīs valūtas īpatsvara kāpumu rezidentu nebanku ārvalstu valūtas noguldījumos. 1. ceturkšņa beigās eiro īpatsvars šajos noguldījumos sasniedza 22.6% (4. ceturkšņa beigās – 20.0%), bet ASV dolāra īpatsvars samazinājās līdz 75.6%.

Tautsaimniecības stabilā izaugsme veicināja termiņnoguldījumu atlikuma ievērojami straujāku pieaugumu (par 58.3 milj. latu jeb 10.7%). Pieprasījuma noguldījumu atlikums palielinājās tikai par 2.7 milj. latu jeb 0.3%.

Noguldījumu atlikuma pieaugumu nodrošināja gan privātpersonu noguldījumu atlikuma kāpums (par 31.7 milj. latu jeb 4.2%), gan uzņēmumu noguldījumu atlikuma palielināšanās (par 29.4 milj. latu jeb 5.1%).

Valstī turpināja attīstīties kredītēšana, ko veicināja zemās procentu likmes, banku piesaistīto noguldījumu apjoma pieaugums un banku sektora augstā likviditāte. Kredītu atlikuma pieauguma temps 1. ceturksnī bija lēnāks nekā 2002. gada 4. ceturksnī (attiecīgi 7.2% un 11.1%). Pēc nelielā kāpuma janvārī (mazākais pieaugums kopš 2002. gada janvāra) tas februārī un martā atkal paātrinājās. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums martā palielinājās par 38.2%, kredītu kopapjomam sasniedzot 2.0 mljrd. latu jeb 38.1% no IKP (sk. 15. att.). Privātpersonām izsniegto kredītu gada pieauguma temps joprojām bija straujāks (79.2%; decembrī – 79.6%), tomēr uzņēmumiem izsniegto kredītu gada pieauguma temps palielinājās būtiskāk (līdz 28.7%; decembrī – 27.2%). 1. ceturkšņa beigās iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums veidoja 44.7% no banku sektora aktīvu kopsummas (2002. gada 4. ceturkšņa nogalē – 42.6%).

Rezidentiem izsniegto kredītu atlikuma pieaugums bija samērā vienmērīgs dalījumā pa bankām, kā arī pa kredītu veidiem un valūtām, tādējādi diversificējot banku kredītportfeļus un mazinot ar kredītēšanu saistītos banku riskus. Visvairāk pieauga hipotēku kredīta atlikums (1. ceturksnī tas palielinājās par 46.8 milj. latu jeb 11.6%), jo šos kredītus aktīvi izsniedza lielākā daļa banku. Turpinājās industriālā kredīta atlikuma mēneša pieaugums (1. ceturksnī tas palielinājās par 27.4 milj. latu jeb 6.3%). Nedaudz mazāk palielinājās komerc kredīta atlikums (par 18.8 milj. latu jeb 2.8%), bet jau otro ceturksni pēc kārtas strauji auga norēķinu konta debeta atlikums (1. ceturksnī – par 18.9 milj. latu jeb 29.3%). Palielinājās arī kredīta patēriņa preču iegādei un norēķinu karšu kredīta atlikums (attiecīgi par 8.2 milj. latu un 2.1 milj. latu). Hipotēku kredīta īpatsvars pieauga līdz 22.8% no izsniegto kredītu atlikuma, bet komerc kredīta un industriālā kredīta īpatsvars nedaudz saruka (attiecīgi līdz 34.8% un 23.3%).

Kredītu termiņstrukturā visvairāk (par 63.1 milj. latu jeb 8.9%) pieauga kredītu ar termiņu ilgāku par 5 gadiem atlikums. Kredītu ar 1–5 gadu termiņu atlikums

palielinājās par 42.4 milj. latu jeb 5.0%, bet īstermiņa kredītu – par 27.2 milj. latu jeb 9.4%.

Iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums 1. ceturksnī sasniedza 1 499.7 milj. latu. Ievērojamākais kredītu atlikuma pieaugums bija operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (21.4 milj. latu jeb 17.4%), apstrādes rūpniecībā (18.6 milj. latu jeb 8.0%), būvniecībā (13.8 milj. latu jeb 16.0%) un pārējos sociālajos, komunālajos un individuālajos pakalpojumos (11.0 milj. latu jeb 35.1%). Lielākais kredītu atlikums bija tirdzniecībā (21.5%), apstrādes rūpniecībā (16.8%) un finanšu starpniecībā 16.5%).

Gan latos, gan ārvalstu valūtā izsniegto kredītu atlikums 1. ceturksnī pieauga līdzīgā apjomā. Iekšzemes nebankām ārvalstu valūtā izsniegto kredītu valūtu struktūra gandrīz nemainījās: ASV dolāros marta beigās bija izsniegti 66.7% no šiem aizdevumiem (decembra beigās – 66.6%), eiro – 30.2% (30.0%).

Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām no jauna izsniegto kredītu procentu likmes, gan lēnāk nekā iepriekšējā gada 4. ceturksnī, līdztekus naudas un kapitāla tirgus likmēm (t.sk. valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējo izsoļu procentu likmēm) turpināja samazināties. To veicināja stabilās latu naudas tirgus procentu likmes. Savukārt OECD valstu valūtās izsniegto kredītu procentu likmju samazinājumu veicināja šo resursu cenas lejupslīde starpbanku tirgū. Kreditēšanas atbilstību veicināja ne tikai samērā zemās procentu likmes, bet arī tirgvedības aktivitātes, ko lielākā daļā banku izmantoja konkurences cīņā par klientu piesaisti. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada decembri iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme martā saruka (līdz 5.2%), bet ilgtermiņa kredītu – nedaudz palielinājās (līdz 7.7%). Savukārt OECD valstu valūtās izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme pieauga (līdz 4.7%), bet ilgtermiņa kredītu – saruka (līdz 5.3%). 1. ceturksnī vidējās svērtās procentu likmes bija zemākas nekā iepriekšējā ceturksnī. Visās termiņu grupās zemāka bija OECD valstu valūtās izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme (īstermiņa kredītiem – par 0.6 procentu punktiem, ilgtermiņa kredītiem – par 2.3 procentu punktiem). To joprojām noteica šo valūtu resursu zemāka cena pasaules finanšu tirgos.

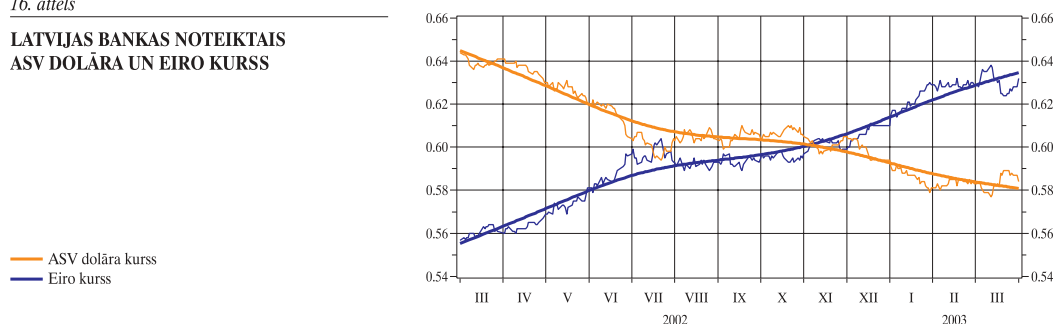
Noguldījumu procentu likmes 1. ceturksnī bija samērā stabilas. Samērā zems šo procentu likmju līmenis, īpaši noguldījumiem OECD valstu valūtās, neveicināja ilgtermiņa noguldījumu piesaisti. Ilgtermiņa noguldījumu vidējās svērtās procentu likmes salīdzinājumā ar iepriekšējā gada decembri gandrīz nemainījās un latos un OECD valstu valūtās veiktajiem darījumiem martā bija attiecīgi 5.2% un 3.3%. Nemainījās arī OECD valstu valūtās veikto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme (2.0%), bet latos veikto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme samazinājās (līdz 2.8%), jo arī banku sektora likviditāte uzlabojās.

Vairāk noguldījumu tika piesaistīts latos, jo šādiem darījumiem tika piedāvātas augstākas procentu likmes nekā noguldījumiem OECD valūtās (īstermiņa noguldījumiem – par 0.8 procentu punktiem un ilgtermiņa noguldījumiem – par 1.9 procentu punktiem).

Finanšu tirgus

Eiro kurss 1. ceturksnī turpināja augt, un attiecībā pret latu tas palielinājās par 3.0% (sk. 16. att.). Samazinājās ASV dolāra, Lielbritānijas sterliņu mārciņas un Japānas jenas kurss (attiecīgi par 1.2%, 2.7% un 1.0%). 1. ceturkšņa beigās, zūdot Irākas kara izraisītajai nenoteiktībai, būtiski samazinājās zelta cena (kritums attiecībā pret latu – 5.5%).

16. attēls

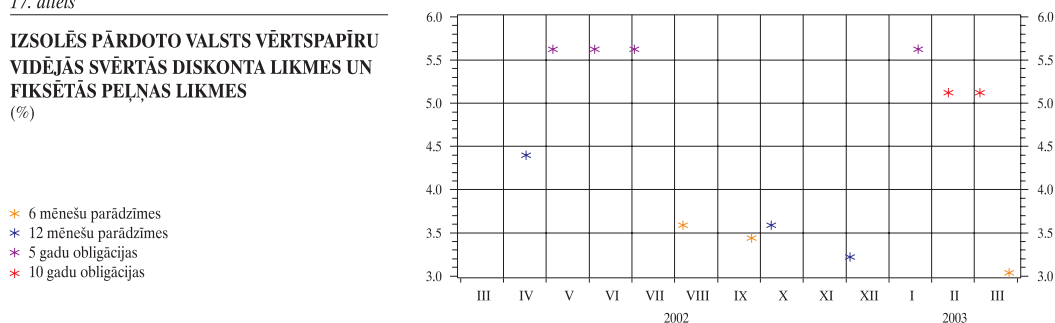
LATVIJAS BANKAS NOTEIKTAIS
ASV DOLĀRA UN EIRO KURSS

Lata kurss naudas tirgū pastāvīgi atradās Latvijas Bankas intervencu koridora apakšējā daļā. Nozīmīgas bija Latvijas 10 gadu valsts obligāciju izsoles, kurās piedalījās gan rezidenti, gan nerezidenti. Latu pieprasījums noteica Latvijas Bankas intervences, neto nopērkot ārvalstu valūtu 19.4 milj. latu apjomā (lielākais apjoms vienā ceturksnī kopš 2001. gada 4. ceturkšņa).

Latvijas banku ārvalstu valūtas darījumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās 2.3 reizes. Joprojām strauji auga gan ar privātpersonām, rezidentu kredītiestādēm un uzņēmējiesabiedrībām veikto darījumu apjoms (attiecīgi par 29.5%, 1.6 reizes un 3.3 reizes), gan ar nerezidentu kredītiestādēm un uzņēmējiesabiedrībām veikto darījumu apjoms (attiecīgi 2.2 reizes un 2.5 reizes). Ārvalstu valūtas veikto darījumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 9.8%.

2003. gada sākumā Latvijas valdība publicēja 2003. gada valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu grafiku. Vērtspapīru kopējais iekšzemes emisiju apjoms plānots 185.5 milj. latu apjomā (t.sk. 1. pusgadā – 127.5 milj. latu apjomā). 1. ceturksnī valsts konsolidētajā kopbudžetā bija fiskālais pārpalikums, tāpēc valdības aizņemšanās iekšzemes tirgū nodrošināja nākotnes izdevumus. Februārī valdība sāka 10 gadu obligāciju emisiju (iepriekš ilgākais valsts vērtspapīru termiņš bija 5 gadi). Notika divas 10 gadu un viena 5 gadu obligāciju emisija, kā arī viena 6 mēnešu parādzīmju emisija. Pirmajā izsolē tika piedāvātas 10 gadu obligācijas 20.0 milj. latu apjomā, bet to pieprasījums sasniedza 71.4 milj. latu. Arī otrajā izsolē martā pieprasījums (55.8 milj. latu) ievērojami pārsniedza piedāvājumu (20.0 milj. latu). Pirmajā izsolē vidējā peļņas likme bija 5.19%, bet otrajā izsolē – 4.97% (fiksētā peļņas likme – 5.125%; sk. 17. att.). Šis procentu likmes bija zemākas, nekā tika gaidīts, un atbilda ilgtermiņa darījumu procentu likmju Māstrihtas kritērijam. 10 gadu obligāciju emisijas veicināja kapitāla ievērojami Latvijā.

17. attēls

IZSOLĒS PĀRDOTO VALSTS VĒRTSPAPĪRU
VIDĒJĀS SVĒRTĀS DISKONTA LIKMES UN
FIKSĒTĀS PEĻŅAS LIKMES
(%)

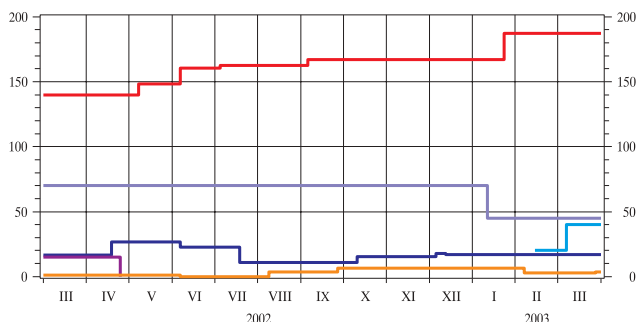
Latvijas valdība janvārī veiksmīgi emitēja arī 5 gadu obligācijas 20.0 milj. latu apjomā. Izsoles vidējā likme salīdzinājumā ar iepriekšējo izsoli 2002. gada septembrī samazinājās par 73 bāzes punktiem (līdz 4.65%).

Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms apgrozībā 1. ceturksnī palielinājās par 16.8% (līdz 342.4 milj. latu; sk. 18. att.). Šo palielinājumu nodrošināja obligāciju apjoma pieaugums, jo parādzīmju apjoms samazinājās par 11.3% (marta beigās – tikai 10.2% no kopējā valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru atlikuma).

18. attēls

VALSTS VĒRTSPAPĪRI (milj. latu)

- 6 mēnešu parādzīmes
- 12 mēnešu parādzīmes
- 2 gadu obligācijas
- 3 gadu obligācijas
- 5 gadu obligācijas
- 10 gadu obligācijas

Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru īpašnieku struktūrā Latvijas Bankas vērtspapīru portfeļa īpatsvars pieauga no 29.4% līdz 35.2%, savukārt Latvijas banku vērtspapīru portfeļa īpatsvars samazinājās no 50.4% līdz 40.5%.

Rīgas Fondu biržā 1. ceturkšņa nogalē 5 gadu obligāciju trešās emisijas kotētā pirkšanas un pārdošanas likme bija attiecīgi 4.40% un 4.20%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa beigām pirkšanas likme samazinājās par 45 bāzes punktiem, bet pārdošanas likme nemainījās. Pirkšanas un pārdošanas likmju starpību samazināja likvidāks otrreizējais vērtspapīru tirgus, kur bija nozīmīga valdības 5 un 10 gadu obligāciju emisija. Samazinājās arī īsāka termiņa vērtspapīru likmes. Rīgas Fondu biržā tirgotais valsts vērtspapīru apjoms 1. ceturksnī bija 58.0 milj. latu jeb 3.2 reizes lielāks nekā iepriekšējā ceturksnī. Valsts vērtspapīru īpatsvars kopējā parāda vērtspapīru apgrozījumā palielinājās no 64.1% līdz 90.2%.

Latvijas otrās emisijas eiroobligāciju (dzēšana 2008. gadā) un Vācijas valsts vērtspapīru etalonlikmju starpība 1. ceturksnī nedaudz palielinājās un marta beigās sasniedza 78 bāzes punktus, kaut gan Latvijas eiroobligāciju likme samazinājās par 15 bāzes punktiem (līdz 4.18%). Likmju starpība auga tāpēc, ka līdz pat marta pirmajai nedēļai pasaules finanšu tirgos valdīja nenoteiktība, un tādējādi Vācijas valsts vērtspapīru likmes pieprasījuma pieauguma rezultātā samazinājās straujāk nekā Latvijas eiroobligāciju likmes.

Latvijas Centrālajā depozitārijā reģistrēto publisko akciju atlikums gandrīz nemainījās, bet reģistrēto un emitēto latos denominēto korporatīvo parāda vērtspapīru atlikums saruka par 4.8 milj. latu jeb 10.0% un 1. ceturkšņa beigās bija 42.8 milj. latu jeb 12.5% (4. ceturkšņa beigās – 16.2%) no latos emitēto valsts parāda vērtspapīru apjoma.

Korporatīvo parāda vērtspapīru apjoma samazināšanos noteica gan a/s "Latvijas Unibanka" īstermiņa noguldījumu sertifikātu dzēšana, gan a/s "AB Svensk Exportkredit" 3 gadu obligāciju dzēšana.

Otrreizējā vērtspapīru tirgū Rīgas Fondu biržā ar korporatīvajiem parāda vērtspapīriem veikto darījumu apjoms saruka par 11.0% (darījumu apjoms vidēji tirdzniecības sesijā bija 0.1 milj. latu). Gandrīz divas trešdaļas Rīgas Fondu biržas korporatīvo parāda vērtspapīru apgrozījuma veidoja darījumi ar a/s "Latvijas Unibanka" obligācijām ar dzēšanas termiņu 2 gadi. Būtisks bija arī valsts a/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" obligāciju ar dzēšanas termiņu 10 gadu apgrozījums. Šo obligāciju ienesīguma likmēm saglabājās samazināšanās tendence, vidējai kotētajai vērtspapīru ienesīguma likmei sarūkot par 34 bāzes punktiem (līdz 4.38%). Vērtspapīru

ienesīguma likmju kritumu noteica starpbanku naudas tirgus ilgāka termiņa darījumu īpaši zemās procentu likmes. Arī valsts a/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ķīlu zīmju ienesīgums saruka par 11 bāzes punktiem (līdz 5.68%).

Akciju tirgus apgrozījums, tāpat kā parasti gada pirmajos mēnešos, bija neliels, tāpēc 1. ceturksnī kopējais apgrozījums otrreizējā vērtspapīru tirgū salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka gandrīz divkārt – līdz 7.4 milj. latu. Akciju cenām bija vērojama kāpuma tendence, kas, visticamāk, skaidrojams ar to, ka privātie pensiju fondi, kuru pārvaldīšanā no 1. janvāra pārgāja daļa otrā līmeņa pensiju līdzekļu, daļu no šiem līdzekļiem izvietoja arī vietējā akciju tirgū. Savukārt fondu tirgus zemās likviditātes apstākļos neliels pieprasījuma kāpums akciju tirgū spēja izraisīt jūtamu akciju cenu pieaugumu. 1. ceturksnī Rīgas Fondu biržas kapitalizācijas indekss *Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE)* palielinājās par 11.2% un cenu indekss RICI – par 39.3%.

Banku sektors

1. ceturksņa beigās Latvijas Republikā bija reģistrētas 22 bankas, 28 krājaizdevu sabiedrības un *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāle.

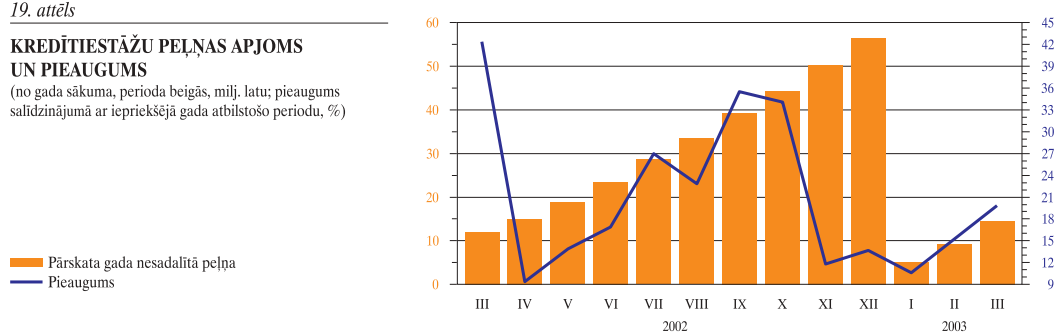
Banku sektora apmaksātais pamatkapitāls marta beigās bija 292.2 milj. latu (par 2.8% vairāk nekā decembra beigās). Mainoties vairāku banku īpašniekiem, ārvalstu kapitāla īpatsvars banku sektora apmaksātajā pamatkapitālā turpināja sarukt (par 1.8 procentu punktiem; marta beigās – 52.5%).

1. ceturksnī turpināja augt visi nozīmīgākie kredītiestāžu darbības rādītāji, t.sk. aktīvi (neieskaitot aktīvus pārvaldīšanā) – par 3.4% (līdz 4 576.8 milj. latu), izsniegto kredītu atlikums (ieskaitot tranzītkredītus) – par 7.2% (līdz 2 280.3 milj. latu) un noguldījumu atlikums – par 3.1% (līdz 3 168.7 milj. latu). Kredītiestāžu peļņa bija 14.5 milj. latu (par 19.8% lielāka nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā; sk. 19. att.). Kredītiestāžu kapitāls un rezerves pārskata ceturksnī pieauga par 3.7% (līdz 398.4 milj. latu).

19. attēls

KREDĪTIESTĀŽU PEĻŅAS APJOMS UN PIEAUGUMS

(no gada sākuma, perioda beigās, milj. latu; pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

Nedaudz samazinājās banku pelnītspējas rādītāji. Kapitāla atdeve (ROE) martā bija 14.7% jeb par 1.7 procentu punktiem mazāka nekā decembra nogalē, bet banku aktīvu atdeve (ROA) saruka līdz 1.3% (decembrī – 1.5%).

Galvenie banku ienākumu avoti 1. ceturksnī bija procentu ienākumi no kredītiem nebankām (41.3%) un komisijas naudas ienākumi (25.5% no kopējiem banku ienākumiem; 4. ceturksnī – attiecīgi 37.7% un 24.6%).

Kapitāla pietiekamība salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās līdz 13.8% (4. ceturksņa beigās – 13.1%).

Pieaugot kreditēšanas apjomam, saglabājās augsta kredītu kvalitāte. 1. ceturksņa beigās bankas 96.9% no kredītportfeļa novērtēja kā standarta kredītus. Ienākumus

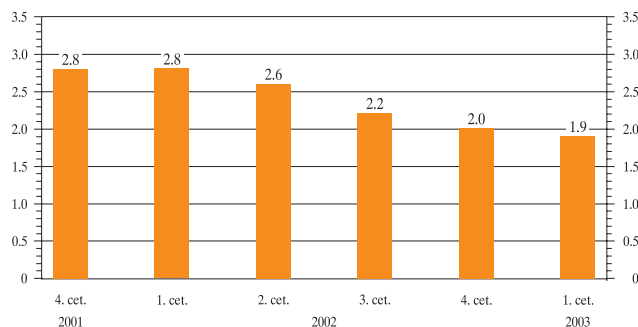

nenesošo (zemstandarta, šaubīgo, zaudēto) nebankām izsniegto kredītu īpatsvars samazinājās no 2.0% decembra beigās līdz 1.9% marta beigās (sk. 20. att.).

20. attēls

IENĀKUMUS NENESOŠIE KREDĪTI

(pret kredītu atlikumu; %)

Attiecība starp speciālajiem uzkrājumiem nebankām izsniegtajiem kredītiem un šo kredītu kopsummu martā bija 1.6% (decembrī – 1.5%). Speciālie uzkrājumi nebankām izsniegtajiem kredītiem 1. ceturkšņa beigās sedza 81.4% no ienākumus nenesošo kredītu apjoma (4. ceturkšņa beigās – 78.1%).

LATVIJAS MAKSĀJUMU STATISTIKA

2002. gadā Latvijā maksājumu pakalpojumus sniedza gan bankas (t.sk. Latvijas Banka), gan bezpeļņas organizācija valsts a/s "Latvijas Pasts" (tālāk tekstā – Latvijas Pasts). Visvairāk lietotais maksāšanas līdzeklis joprojām bija banku sistēmā elektroniskā veidā veiktie kredīta pārvedumi.

Tika lietoti dažādi starptautiskie un vietējie norēķinu karšu produkti, ko saviem klientiem piedāvāja gan bankas, gan nebankas (piemēram, degvielas uzpildes stacijas). Turpināja pieaugt gan banku izsniegto norēķinu karšu skaits, gan ar tām veikto maksājumu un izmaksu no bankomātiem skaits un apjoms.

Ļoti strauji palielinājās to maksājumu skaits un apjoms, kuri veikti, izmantojot internetbankas pakalpojumus. Tā kā tiešā debeta maksājumi ir samērā jauns banku pakalpojums, arī to skaits un apjoms salīdzinājumā ar 2001. gadu pieauga vairākkārt.

Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi

Nebanku kontus bezskaidrās naudas norēķinu veikšanai 2002. gadā apkalpoja bankas, Latvijas Banka, Latvijas Pasts un krājaizdevu sabiedrības.

Tāpat kā iepriekšējos gados, lielākā daļa (96.3%) no visiem norēķiniem izmantojamiem nebanku kontiem bija bankās atvērtie nebanku konti bezskaidrās naudas norēķinu veikšanai. Šādu kontu skaits 2002. gadā palielinājās par 23.6% (līdz 2.0 milj.). 99.3% no noguldījumu atlikuma nebanku kontos bija bankās atvērto nebanku kontu atlikums, kas pieauga par 32.9% (līdz 2.0 mljrd. latu). Rezidentu nebanku norēķinu konti veidoja 36.6% no bankās atvērtajiem nebanku norēķinu kontiem.

Latvijas Pastā 2002. gada beigās bija atvērts 78.1 tūkst. nebanku kontu (par 38.7% vairāk nekā 2001. gada beigās). Šo kontu atlikums 2002. gada beigās palielinājās par 5.0% (līdz 2.1 milj. latu). Latvijas Pastā atvērto nebanku kontu skaita un to atlikuma pieaugumu noteica rezidentu kontu skaita un to atlikuma kāpums. 2002. gada beigās gandrīz visi Latvijas Pastā atvērtie nebanku konti bija rezidentu norēķinu konti.

Maksāšanas līdzekļu lietošana

Latvijā turpināja pieaugt dažādu maksāšanas līdzekļu izmantošana. To kopskaits 2002. gadā palielinājās par 15.7%, bet apjoms – par 23.2% (sasniedzot attiecīgi 150.7 milj. un 342.9 mljrd. latu). Pieaugumu lielākoties noteica banku sistēmā izmantoto maksāšanas līdzekļu skaita un ar tiem veikto darījumu apjoma kāpums (attiecīgi 25.9% un 23.3%). Galvenokārt tika izmantoti maksāšanas līdzekļi latos (94.4% no visiem maksāšanas līdzekļiem). Taču darījumu kopapjomā dominēja maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās (81.6%).

Latvijas banku sistēma turpināja nodrošināt plašu maksāšanas līdzekļu klāstu un ērtus pakalpojumus. Bezskaidrās naudas norēķinos joprojām visvairāk tika izmantoti banku sistēmas piedāvātie maksāšanas līdzekļi. Banku sistēmas maksāšanas līdzekļu skaits un apjoms veidoja attiecīgi 67.5% un 99.7% no valsts maksāšanas līdzekļiem.

Dominējošais maksāšanas līdzeklis joprojām bija banku sistēmā elektroniskā veidā veiktie kredīta pārvedumi (51.7% no visiem bezskaidrās naudas maksājumiem). To skaits 2002. gadā salīdzinājumā ar 2001. gadu palielinājās par 22.0% (līdz 40.9 milj.), bet apjoms – par 24.1% (līdz 328.8 mljrd. latu). Ļoti strauji pieauga elektroniskā veidā veiktie nebanku kredīta pārvedumi, izmantojot internetbanku. To skaits salīdzinājumā ar 2001. gadu pieauga 2.0 reizes, bet apjoms – 2.1 reizi (attiecīgi līdz 3.7 milj. un 37.0 mljrd. latu).

Arī 2002. gadā nākamais visvairāk lietotais bezskaidrās naudas maksāšanas līdzeklis bija ar Latvijas Pasta starpniecību veiktie maksājumi (22.0 milj. jeb 27.8%). To apjoms (521.7 milj. latu) veidoja 0.2% no bezskaidrās naudas maksājumiem. Latvijas Pastam ir plašs filiāļu tīkls, tāpēc tā maksājumu pakalpojumi ir ļoti ērti sociālo izmaksu veikšanai un komunālo pakalpojumu samaksai. Šādu maksājumu īpatsvars 2002. gadā sasniedza 84.1% no Latvijas Pasta maksājumu kopskaita un 83.8% no to kopapjoma. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, lielākā daļa maksājumu Latvijas Pastā (98.4% no kopskaita un 94.9% no kopapjoma) tika veikta papīra dokumenta veidā.

15.9 milj. jeb 20.1% no visiem bezskaidrās naudas maksājumiem Latvijā tika veikti, izmantojot banku vai mazumtirdzniecības norēķinu kartes. Arī šādu maksājumu apjoms bija neliels (262.3 milj. latu jeb 0.1% no bezskaidrās naudas maksājumiem). To skaits 2002. gadā pieauga par 45.0%, bet apjoms – par 23.0%. Ar banku izsniegtām kartēm veikti attiecīgi 81.4% un 84.4% no visu ar kartēm veikto maksājumu skaita un apjoma.

2002. gadā gan banku sistēmā, gan Latvijas Pastā tika veikts arī ievērojams skaits skaidrās naudas operāciju (skaidrās naudas iemaksas un izmaksas). Lielākā daļa skaidrās naudas operāciju tika veikta banku sistēmā (66.6% no kopskaita un 96.4% no kopapjoma). Banku un Latvijas Bankas skaidrās naudas iemaksu kasēs, izmaksu no kasēm un izmaksu no bankomātiem skaits bija 47.8 milj., bet apjoms – 12.9 mljrd. latu (attiecīgi par 22.6% un 6.7% vairāk nekā 2001. gadā). Izmaksu no bankomātiem skaits un apjoms 2002. gadā pieauga attiecīgi par 37.3% un 41.4%. Ar Latvijas Pasta nodaļu starpniecību 2002. gadā iedzīvotāji veica 24.0 milj. skaidrās naudas iemaksu un izmaksu operāciju 482.1 milj. latu apjomā. Atšķirībā no banku sistēmas Latvijas Pastā skaidrās naudas operācijas tika veiktas vienīgi latos.

Banku un mazumtirdzniecības kartes, bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas un tīkli

2002. gada beigās Latvijā izsniegto banku un mazumtirdzniecības karšu kopskaits sasniedza 1.1 milj. To skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 15.0%.

Lielāko daļu (93.3%) no Latvijā izsniegtajām maksājumu kartēm veidoja banku izsniegtās dažādu veidu kartes (kreditkartes, debetkartes, debetkartes ar pārsnieguma iespējām un kartes skaidrās naudas izsniegšanai). To kopskaits 2002. gada beigās palielinājās par 14.4% un sasniedza 1.0 milj. Pārējo karšu daļu veidoja vienolūka mazumtirdzniecības kartes (statistikā nav iekļautas kartes, kuras nav paredzētas maksājumiem, piemēram, atlaižu kartes). Šādu karšu skaits pieauga par 24.6% (līdz 73.1 tūkst.). Klientiem tika piedāvātas gan debetkartes (arī ar pārsnieguma iespējām), gan kreditkartes.

Bankomātu skaits pieauga par 6.4% (līdz 842). Latvijā darbojās seši bankomātu tīkli. Divu bankomātu tīklu darbību nodrošināja SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas Karšu centrs", bet pārējos bankomātu tīklus apkalpoja bankas. 2002. gadā lielākās bankas turpināja savu bankomātu tīklu optimizāciju, noslēdzot sadarbības līgumus par bankomātu savstarpējo izmantošanu un tā nodrošinot klientiem iespēju ar vienādiem nosacījumiem (bez papildu komisijas maksas) izņemt skaidro naudu visu šo banku bankomātos.

2002. gadā norēķinu karšu pieņemšanas vietu (POS) skaits pieauga par 20.5% (līdz 8.3 tūkst.). Divu POS tīklu darbību nodrošināja SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas Karšu centrs", bet pārējo divu – bankas.

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS
AKTUALITĀTES (2003. GADA 1. CETURKSNIS)**

9. janvāris

Latvijas Bankas valde apstiprināja "Īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsoļu noteikumus" jaunā redakcijā (spēkā ar 17.02.2003.).

16. janvāris

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Parādnieku reģistra noteikumus" (spēkā ar 02.06.2003.), kā arī noteica, ka Latvijas Republikā reģistrētajām bankām un ārvalstu banku filiālēm līdz 2003. gada 1. oktobrim Parādnieku reģistrā jāievada dati par visiem parādniekiem (stāvoklis 2003. gada 2. jūnijā).

INTRODUCTION

In the first quarter of 2003, rapid economic growth in Latvia continued, registering an 8.8% year-on-year increase in real GDP. Given the comparatively slow growth of world economy that found its reflection in weak external demand, the growth of the industrial sector confirms the ability of the Latvian national economy to adjust to the changing economic environment. Industrial output data indicated the Latvian producers' competitiveness and proved that the demand for Latvian goods in developed countries remained broadly unchanged. The notable increase in construction and trade affirmed that the domestic demand, promoted by swift rise in lending, was picking up. The swift increase in lending, particularly to private persons, promoted the domestic demand. With interest rates being low, mortgage loans offered by banks became accessible to a growing number of households. The rapid rate of increase in loans, however, did not impair their quality. The ratio of non-performing loans in total loans decreased (1.9% in March).

Inflation in the country remained at a comparatively low level. Though its growth rate slightly increased and the annual consumer price inflation was 2.2%, the above growth was mainly determined by rising fuel prices due to higher oil prices on world markets. In addition, with the last year's base effect diminishing, prices for unprocessed food started to grow.

High degree of openness of the Latvian national economy (with foreign trade turnover of goods and services close to national GDP in terms of value) is an explanation why strengthening domestic demand does not cause an increase in domestic consumer prices but rather promotes imports of goods, thus increasing pressures on the current account deficit. The latter, as previously, was financed mainly by direct foreign investment.

Though the fiscal surplus of the general government consolidated budget was 13.9 million lats in the first quarter, the fiscal deficit for 2003 is projected in the amount of 3% of GDP.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the first quarter, the eyes of the international community and the financial market players were turned to the US and Iraqi conflict that broke into a war in the second half of March. Uncertainties generated by unresolved geopolitical situation continued to have a negative impact on the global economic activity: oil prices rose steeply, depressive moods ruled the stock market and consumer confidence deteriorated. Consequently, previously projected improvement of the global economic growth rate was not observed. Under the existing threat of war, the participants of the global financial markets more often shifted their funds to risk-adverse assets (gold and government bonds). Furthermore, tensions on the financial market were intensified by the hesitation of the allied forces to start military operations under the impact of the UN opposition. In the context of heightened tension, the outbreak of the war was perceived as a remedy for financial problems and, with allied forces succeeding, the investors reallocated their portfolios to more risky asset markets, including also stock markets.

By mid-March, oil prices had jumped to the highest peak ever in the course of the last two and a half years (see Chart 1). Nevertheless, soon after the announcement of the allied forces on the commencement of military action, this temporary spike was swiftly reversed, as the Organisation of Petroleum Exporting Countries (OPEC) promised to offset all oil shortages. The downslide in oil prices in the second half of March promoted a rise in world stock market indices. Neverthe-

less, in the first quarter as a whole, S&P 500 declined by 6.7%, Dow Jones EuroStoxx 50 by 19.2% (see Chart 2 for dynamics of these world stock market indices) and NIKKEI 225 by 8.5%. The US government bond yields dropped by 11.9%, those of the German bonds by 11.4% and those of the British bonds by 9.6%.

Chart 1

OPEC OIL PRICES (USD per barrel)

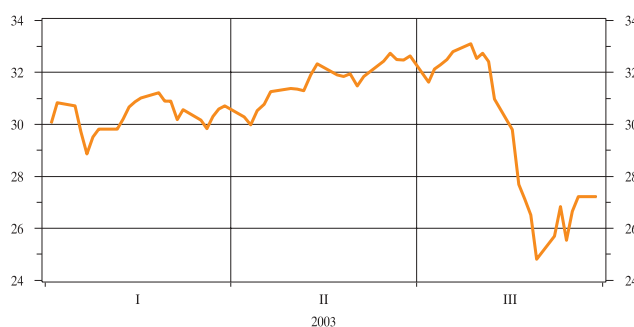
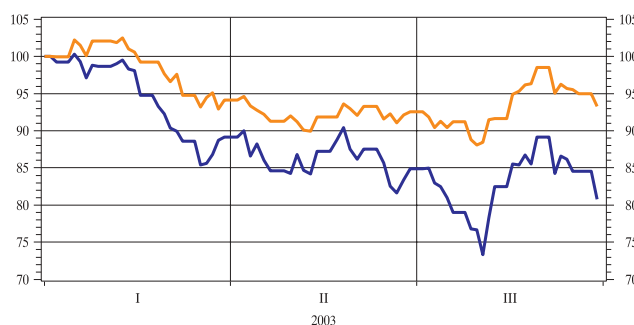

Chart 2

MAJOR STOCK MARKET INDICES (January 1, 2003 = 100)

— Dow Jones EuroStoxx 50 (Europe)
— Standard & Poor's 500 (USA)

Affected by prewar sentiments, the exchange rate of the US dollar against the euro declined rapidly. Depreciation of the US dollar was also determined by the large US trade balance deficit that, though slightly reduced in February, still remained high in the first quarter on the whole. Capital inflows were hindered by uncertainties emerging from geopolitical tension and weak economic indicators in the US.

According to statistical data, the US real GDP, just as in the fourth quarter of 2002, showed a quarter-on-quarter rise of 1.9% in the first quarter. The upward trend in GDP became possible mainly due to expanding net exports resulting from the falling volume of imports, whereas private consumption grew slowly and fixed investment shrank. In the first quarter, the weak private demand was associated with the war in Iraq; consumer confidence declined considerably, and electricity prices went up swiftly and had an adverse effect on real income of population. Industrial production volume contracted, industrial confidence deteriorated and the services sector did not experience improvement either. Labor market conditions in the US continued to worsen, with jobs falling considerably in February and March; nevertheless, overall unemployment rate was confined to 6% in the first quarter. In the circumstances of a slow economic growth rate, the Federal Reserve System cherished positive future development prospects in the US and did not change the federal fund rate in the first quarter (it was 1.25%).

In Japan, the dependence of economy upon the manufacturing sector, and hence also the external demand, continued to figure as a driving factor for its growth. According to provisional data, real GDP in Japan declined by 0.6% year-on-year in line with a global economic slowdown. After a moderate improvement in January and February, the volume of industrial production fell again in March. Indus-

trial confidence was comparatively weak, whereas consumer confidence in March slid down to the 1999 level. Consumer prices in Japan continued to show a downward trend also in the first quarter, and the consumer price index (CPI) dropped by 0.1% in March. The exchange rate of the yen against the US dollar rose 1.6%.

In the first quarter, weak economic activity persisted in the euro area, largely reflecting uncertainty associated with the coming war in Iraq. Such uncertainty had been observed since late 2002 and continued to have a negative impact on the real sector of economy and consumer confidence also in the reporting quarter. In accordance with provisional data, GDP grew by 0.8% in comparison with the first quarter of 2002 but remained unchanged quarter-on-quarter. The deteriorating macroeconomic situation and unstable geopolitical climate impelled the European Central Bank to lower the base rate by 25 basis points (to 2.5%) in March.

Domestic demand in the euro area remained weak. This was primarily due to the low consumer confidence, which was falling further in March, reaching the lowest level since 1994. Pessimistic mood among the population was caused by dissatisfaction with the economic situation, including the growing unemployment, as well as the aggravation of the geopolitical situation. Stagnation in industrial production continued. Industrial surveys pointed to some improvement in December and January, yet in February and March indicators again fell below 50 points. It indicated that a further downturn in the activity of industrial production was to be expected. European businesses were worried about exports to the US being hindered by political disagreement between the US and Europe. Problems were also observed in the services sector. Labor market deteriorated, particularly in Germany where unemployment soared to 4.4 million people. In February and March, under the impact of increasing oil prices inflation in the euro area rose to 2.4%. A further growth of inflation rate was held down by a considerable rise in the exchange rate of the euro against the US dollar and a weak domestic demand. Fiscal situation continued to deteriorate in the euro area, and in March an official announcement was made regarding violation by France of the provisions of the Stability and Growth Pact governing fiscal discipline in the EU. In 2002, the budget deficit of France exceeded 3% of GDP, and it was already the third country, after Portugal and Germany, subject to the excessive deficit procedure of the European Commission.

Economic recovery in the euro area could be facilitated by a number of factors (e.g. low interest rates and declining inflation with a possible positive impact on domestic demand), yet deep uncertainty considerably constrained the growth of the economy.

In the first quarter, improvement of economic activity was not yet observed in the largest countries of the euro area. In terms of GDP, Germany and Italy reported a 0.2% decline quarter-on-quarter, whereas in France its growth was insignificant (0.3%). In the United Kingdom, i.e. outside the euro area, GDP grew by a mere 0.1% in the first quarter against the fourth quarter of the previous year, while its year-on-year growth was 2.2%. Owing to the weak demand, the Bank of England had lowered the base rate by 25 basic points (to 3.75%) since the beginning of February despite the inflation rate being above the target level of the central bank. Sweden and Denmark also reported an insignificant GDP growth of 0.6% and 0.4%, respectively.

In line with a slower-than-projected improvement of the global economic environment, a number of international institutions and Central and East European governments in early 2003 lowered the GDP growth forecasts developed for particular countries of the region at the close of 2002. It is, however, expected that in

2003 the GDP growth rate for the region as a whole will slightly be above the 2002 level due to strong domestic demand and anticipated improvement in export opportunities in the second half of the year.

Though a comparatively low economic activity characterized the first two months of 2003 in Hungary, the situation improved in March. The Polish national economy was still in the process of recovery from stagnation that had lasted for two years. Despite a fall at the beginning of the year, export growth rate was still high in Poland. Industrial production also sustained an upward trend. With interest rates declining, lending activities of banks expanded and had a positive effect on domestic demand. A decline of interest rates on loans to enterprises inspires hopes of fixed investment that fell markedly in the course of the last two years in Poland, growing again in 2003.

Economic activity in Lithuania strengthened notably at the beginning of the year. It was determined by growing exports of products from oil refining, though a relatively rapid increase in growth rates was observed also in several other sectors not related to oil refining. According to data of the Statistics Lithuania, a year-on-year GDP growth in Lithuania was 9.4% in the first quarter. Industrial production, construction, transport and communications increased rapidly. A slower growth of trade and hotels and restaurants indicated a decline in private consumption.

At the beginning of the year, private consumption became weaker also in Estonia, with shrinking retail trade turnover as its reflection. However thanks to a swift rise in March, the year-on-year growth rate of manufacturing reached 12.0% in the first quarter. By contrast with Lithuania, the Estonian export growth rate slowed down to 7.9% in the first quarter due, to a large extent, to a narrow export volume in February. As imports grew at a faster pace, the Estonian foreign trade balance deteriorated substantially. According to data of the Statistical Office of Estonia, a year-on-year GDP growth was 5.2% in the first quarter.

In the first quarter of 2003, Russia's economy continued to develop dynamically, as it did in the second half of 2002, under the impact of high world prices for oil. The annual growth rate of exports amounted to 38.3%. Industrial production went up by 6.0% year-on-year. An increase in income from exports had a positive effect on fixed investment that in the first quarter went up by 10.1% year-on-year. This, in turn, brought about an increase (to 13.6%) in the annual growth rate of construction. Private consumption, however, was not much affected by the growing income from exports, a fall in the retail trade growth rate being an indication of it. According to data of the State Committee of the Russian Federation on Statistics, the first quarter GDP of the country grew by 6.8% year-on-year.

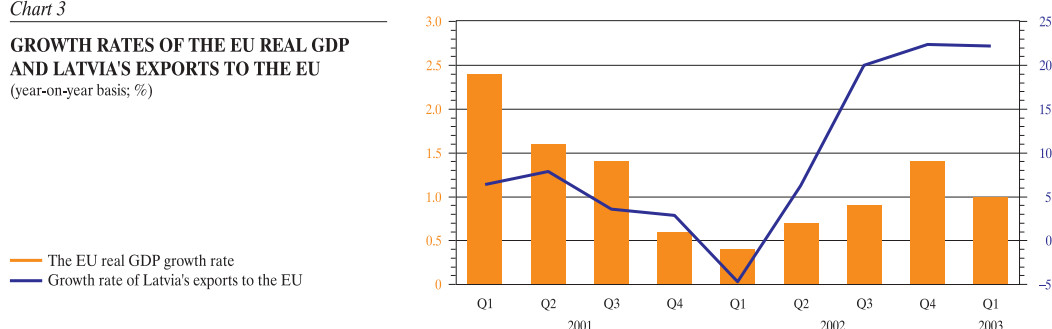
EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

Foreign Trade and Competitiveness

The first quarter performance of the external sector indicated that the persisting slow economic growth in Europe has not been an obstacle on Latvia's way towards economic advancement. Foreign trade turnover of Latvia grew substantially. A year-on-year growth in exports was 18.5% and in imports 22.5%, thus bringing about a rise in Latvia's foreign trade deficit. In 2002, Latvia's export share on major European markets (Germany and the United Kingdom) remained stable or even expanded (Sweden, Finland and Denmark). This is an indication of continued stability of Latvia's competitiveness on export markets (see Chart 3).

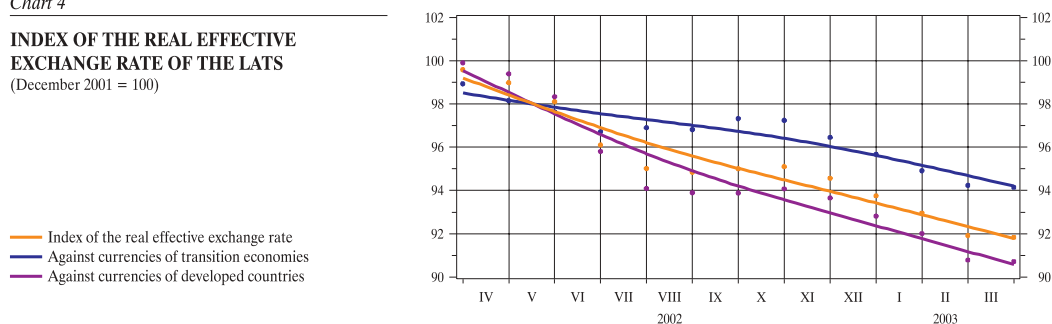

Chart 3

**GROWTH RATES OF THE EU REAL GDP
AND LATVIA'S EXPORTS TO THE EU**
(year-on-year basis; %)

The index of the real effective exchange rate of the lats, as measured against the currencies of Latvia's 13 principal trade partner countries (the calculation includes major trade partners of Latvia, of which 9 – Denmark, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom and the US – are the developed countries and 4 – Estonia, Lithuania, Poland and Russia – the transition economies), continued to decline in the first quarter (in March the index dropped by 7.8% year-on-year), indicating strengthening of Latvia's external competitiveness. The real effective exchange rate index dropped by 9.2% against currencies of the developed countries (basically under the impact of the nominal exchange rate) and by 4.8% against currencies of the transition economies (basically resulting from consumer price inflation differentials). In the first quarter, the index of the real effective exchange rate of the lats dropped by 7.6% year-on-year, including a 9.0% decline against currencies of the developed and 4.5% decline against currencies of the transition economies (see Chart 4 for dynamics of the index of the real effective exchange rate of the lats since December 2001).

Chart 4

**INDEX OF THE REAL EFFECTIVE
EXCHANGE RATE OF THE LATS**
(December 2001 = 100)

In foreign trade settlements, the share of the currencies of the EMU countries amounted to 51.1% (44.9% in the corresponding period of the previous year), whereas the share of the US dollar shrank from 34.9% to 29.3%. The average exchange rate of the euro, the Swedish krona and the British pound against the lats rose and had a positive effect on Latvia's exports to countries in Europe. Alongside, goods imported in Latvia from Europe became more expensive.

In the first quarter, Latvia's exports to the EU countries grew by 42.1 million lats or 22.2% year-on-year. The share of these countries in total exports of Latvia reached 62.6% (60.7% in the corresponding period of the previous year). The largest rise was registered in exports to Germany, the United Kingdom and Denmark, while the increase in exports to other countries also continued (13.2%, mainly to Peru, Estonia and Iran) as did exports to the CIS countries (11.5%). The growth in Latvia's exports to Germany was mainly dominated by articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted, not knitted or crocheted, aluminum and articles thereof, wood and articles of wood; to the United Kingdom by ferrous metals and wood and articles of wood; to Denmark by wood and articles of

wood and furniture; to Peru and Iran by ferrous metals; to Estonia by all major goods. Major export partners of Latvia were Germany, the United Kingdom, Sweden, Lithuania and Denmark.

Wood and articles of wood, textiles and textile articles, base metals and articles of base metals dominated Latvia's exports (with exports of such goods growing by 18.6 million lats, 10.8 million lats and 15.5 million lats, respectively). Of wood and articles of wood, the largest growth was registered in exports of sawn wood (17.4%); in the group of textiles and articles of textiles, exports of textile articles of apparel and their accessories increased most notably (by 40.9%). Of other groups of commodities, exports of furniture and pharmaceutical goods grew substantially (by 19.0% and 35.6%, respectively), indicating an increase in exports of goods with a larger value added. The upward trend in exports of all above-mentioned goods was determined also by a rise in their prices. The export unit value went up by 9.1% for wood and articles of wood, 11.8% for base metals and articles of base metals, 14.1% for textiles and textile articles, and 8.8% for miscellaneous manufactured articles (furniture). By contrast, an increase in the volume of base metals and articles of base metals, the chemical and allied industries and miscellaneous manufactured articles determined growth in exports of these goods. A year-on-year growth of 7.2% was registered in the export unit value, whereas exports volume grew by 10.5%. Growth in exports of base metals and articles of base metals, the chemical and allied industries, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and foodstuffs was determined by a larger volume of exports, whereas a rise in exports of wood and articles of wood and miscellaneous manufactured articles (furniture) resulted from both a larger volume of exports and a price rise. A quarter-on-quarter increase in the export unit value was 3.9%.

The growing domestic demand and the swift rise in exports brought about acceleration of import growth rates. Imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, base metals and articles of base metals, and transport vehicles (mainly passenger cars and trucks) continued to grow, while in line with rising oil prices, in the first quarter the largest upturn was observed in imports of mineral products (40.4 million lats). Imports of natural gas, diesel oil and electricity increased considerably.

Major import partners of Latvia were Germany, Russia, Lithuania, Finland, Sweden and Estonia. Imports from other countries (Lithuania, Estonia and Norway) grew most substantially, as did imports from the CIS countries (Russia and Belarus). In the group of the EU countries, growth was dominated by imports of goods from Germany, Sweden and Italy.

The import unit value rose by 7.4% year-on-year but real imports expanded 14.1%. The rise in imports of base metals and articles of base metals, transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and products of the chemical and allied industries was driven by expanding volume of imported items, whereas the significant growth in imports of mineral products resulted from both an increase in the volume of imports and higher prices. Import prices went up by 5.6% quarter-on-quarter, and an upward trend was observed in almost all groups of commodities. The largest year-on-year rise in the import unit value was registered for mineral products (34.6%), base metals and articles of base metals (10.7%), and textiles and textile articles (10.4%).

Balance of Payments

In the first quarter of 2003, the current account deficit of the balance of payments reached 74.0 million lats or 5.7% of GDP (35.9 million lats or 3.1% in the first

quarter of 2002). The year-on-year growth of the current account deficit was mainly caused by a rise in the goods deficit. Exports of goods increased by 17.5% and imports of goods by 21.5%. The services surplus did not change substantially, the income balance became negative, whereas the current transfers surplus grew considerably. Direct investment covered 92.5% of the current account deficit.

In the conditions unfavorable for the development of Latvia's oil transit in the first quarter, the services surplus (93.6 million lats) declined only slightly year-on-year (by 1.7 million lats), as the growth in services received from non-residents slightly exceeded that in services rendered to non-residents. The other services surplus declined, the travel services deficit increased, whereas the transportation services surplus went up in line with a very successful development of other transportation services despite the shrinking volumes of oil transit.

Transportation services, as previously, remained the major type of services rendered to non-residents (65.8% of total services rendered to non-residents). Other services rendered to non-residents accounted for 26.1%, whereas the share of travel services was only 8.1%. Shares of transport, travel and other services received from non-residents were relatively similar, accounting for 33.2%, 30.4% and 36.4% of the total, respectively.

The transportation services surplus (97.7 million lats) increased by 3.6 million lats year-on-year. Regarding the volume of transportation services rendered, major changes were observed in freight transportation services rendered by sea and services related to port activities (other services of transportation by sea), freight transportation services by rail and road as well as pipeline services. With the Iraqi conflict imminent, the price for oil and its transportation was high on world markets, enabling residents to earn more income from rendering freight transportation services by sea. The volume of other transportation services by sea and transportation services by pipeline rendered to non-residents shrank, in turn, due to reduced volumes of oil transit from Russia through ports of Latvia. With Russia disrupting crude oil transportation by pipeline, enterprises operating in Latvia's ports delivered a part of previously transported oil amount in tanks by rail, thus enabling continuation of oil re-loading operations. Such adjustments resulted in partial preservation of oil re-loading levels and also promoted an increase in freight transportation services by rail rendered to non-residents. Freight transportation services rendered by road also expanded.

In the first quarter, a deficit was observed in travel services (17.1 million lats, a year-on-year growth of 1.7 million lats). According to data of the Central Statistical Bureau of Latvia, travel services rendered to non-residents increased in line with both a growing number of foreigners visiting Latvia and an increase in their average spending. In turn, spending of Latvia's travelers abroad grew primarily because of higher average travel spending (average duration of trips increased).

The surplus of other services (13.0 million lats) dropped most notably year-on-year (by 3.6 million lats), as other services received from non-residents grew more rapidly than other services rendered to them. Regarding services rendered, the most significant increase was reported in communications and financial, legal, accounting, management and public relations services as well as advertising, market and public opinion research services; regarding services received from non-residents, such services as insurance (re-insurance), information and computer, as well as other business services grew in scope.

With non-residents' income from direct investment increasing, the income balance recorded a decrease of 7.3 million lats year-on-year and a deficit of 0.7 million lats in the first quarter. Non-residents' income from direct investment in eq-

uity capital reached 26.0 million lats, with 22.5 million lats or 86.5% reinvested in enterprises. Residents' income earned abroad grew year-on-year (by 5.8 million lats); residents' compensation for employment outside Latvia increased by 2.1 million lats, whereas residents' income from investment grew by 3.7 million lats (income from portfolio investment went up by 5.6 million lats).

The current transfers surplus reached 54.0 million lats (a 21.7 million lats rise year-on-year). Both current transfers received and paid increased, but the improvement in the current transfers balance resulted primarily from a rise in the volume of current transfers received by other sectors (mainly private persons).

In the first quarter, the capital and financial account surplus was 60.6 million lats. Capital inflow in Latvia was ensured by direct investment, whereas other items of the financial account recorded a negative balance (with reserve assets as an exception).

Net inflow of direct investment (68.5 million lats) was rather high, equaling that of the first quarter of the previous year. Inward direct investment reached 72.6 million lats, with 46.7 million lats or 64.3% going to enterprises' equity capital and as reinvested earnings, i.e. capital that does not impose additional liabilities on residents and, consequently, does not increase the external debt.

Portfolio investment balance was negative (net outflow of 38.9 million lats), primarily determined by investment in debt securities by Latvian banks. On the liabilities side, portfolio investment increased by 2.9 million lats, as non-residents purchased Latvian government debt securities in the amount of 2.2 million lats.

In the first quarter, a net outflow of 54.3 million lats was observed also in other investment. On the assets side, other investment of residents increased by 27.4 million lats; trade credit issued by other sectors increased by 20.9 million lats; other assets grew by 8.5 million lats. On the liabilities side, other investment decreased by 26.9 million lats due to declining Government and enterprises borrowing as well as time deposits received by banks. A net outflow of 8.2 million lats was observed in other investment of banks. The structure of the banking sector foreign assets changed in the course of the first quarter, with bank lending to non-residents falling by 93.4 million lats and demand deposits with non-residents' credit institutions growing by 88.3 million lats. A net outflow of 33.5 million lats, primarily a result of growing trade credit of enterprises and loan repayment, was also observed in other investment of other sectors. In the Government sector, a net outflow was 11.1 million lats due to a decline of 10.3 million lats in the Government foreign borrowing.

Mainly as a result of the Bank of Latvia meeting its currency swap obligations, reserve assets decreased by 89.3 million lats in the first quarter.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

In the fourth quarter of 2002, the rapid rise in private consumption (7.6%) was fostered by a substantial increase in wages and salaries (average wages and salaries grew 7.8%), particularly at budget-financed institutions. Public consumption grew by 1.5% and total final consumption expenditure by 6.2% in the fourth quarter.

Gross capital formation or investment level was high in the fourth quarter; however due to a particularly high base in the corresponding period of the previous

year, total investment dropped by 3.7% in the fourth quarter. In line with falling investment (to 32.1% of GDP; 37.4% in the corresponding period of the previous year), the current account deficit also declined (from 16.7% to 10.5% of GDP). Saving, on the other hand, increased by 0.9 percentage points year-on-year (to 21.6%).

External demand strengthened in the second half of 2002, and in the fourth quarter exports grew by 7.9% year-on-year. Growing investment due to purchase of capital goods abroad determined also a swift rise in imports, but, given the high base, a decline of 1.7% in imports was observed in the fourth quarter of 2002.

Aggregate Supply

In the first quarter of 2003, Latvia continued to enjoy rapid economic growth, which was fostered by swiftly rising domestic demand and matching foreign demand. Real GDP grew by 8.8% year-on-year. The goods-producing sector developed at a higher pace than the services sector, the real value added of both sectors strengthening by 10.5% and 8.1%, respectively. The higher growth rate for the goods sector was mainly ensured by manufacturing which reported a 10.4% increase in the value added year-on-year. Even more rapid was the advance observed in construction (a 17.5% rise in the value added), mining and quarrying (1.7 times), and fishing (22.8%). The value added notably increased also in forestry, logging and related services (by 9.3%), and electricity, water and gas supply (by 4.8%).

In the services sector, the most rapid increase in growth rate was observed in trade (a 17.3% rise). The sector of hotels and restaurants (an increase of 11.0%) and the financial sector (6.4%) also developed successfully. Despite the disruption of oil transit by pipeline, the value added of the transport, storage and communications sector increased by 6.8% year-on-year. This resulted from a larger cargo turnover by rail, road and at the ports of Riga and Liepāja as well as expanding mobile communications.

Significant investment in production in 2002 (non-financial investment in manufacturing, of which two thirds was investment in active fixed assets, increased by 38.0%) promoted expansion of manufacturing. The seasonally adjusted industrial output index increased by 8.1% year-on-year.

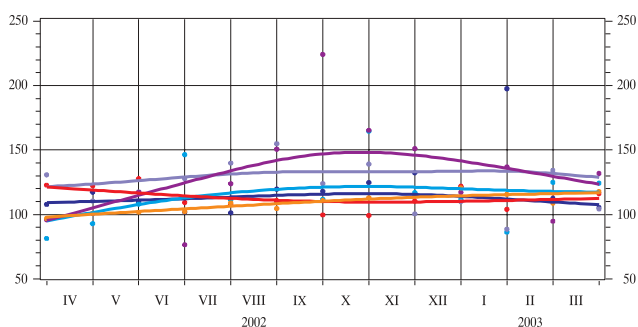
The production volume increased also in manufacturing of electrical machinery and apparatus (by 19.2%), radio, television and communication equipment and apparatus (by 18.0%), fabricated metal products (by 15.2%, except machinery and equipment), wood and products of wood and cork (by 13.8%, except furniture), furniture (by 9.4%), rubber and plastics products (by 9.0%), textiles and wearing apparel (by 7.7%), food products and beverages (by 3.9%) and a number of other industries (see Chart 5 for monthly dynamics of indicators).

Chart 5

VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL OUTPUT IN MANUFACTURING

(year-on-year basis; %)

- Manufacture of wood and products of wood and cork, except furniture
- Manufacture of other non-metallic mineral products
- Manufacture of rubber and plastics products
- Manufacture of electrical machinery and apparatus
- Manufacture of radio, television and communication equipment and apparatus
- Manufacture of equipment, mechanical appliances and machine tools

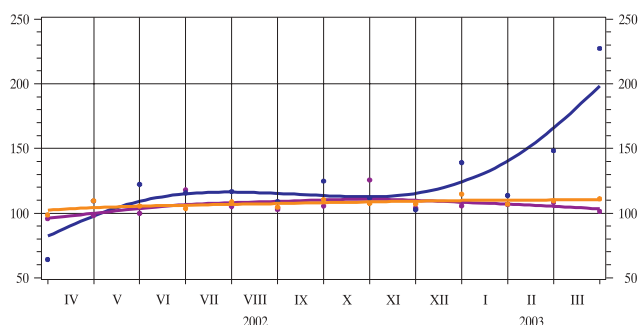
Growth was very rapid in mining and quarrying (44.2%), and a significant increase of 5.7% characterised also electricity, gas and water supply (see Chart 6).

Chart 6

VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL OUTPUT

(year-on-year basis; %)

— Mining and quarrying
— Manufacturing
— Electricity, gas and water supply

The volume of cargo transportation by rail reached a record 12.2 million tons (a year-on-year rise of 28.6%; see Chart 7), of which transit through Latvian ports accounted for the largest share (10.0 million tons; an increase of 33.4%). Significant growth was also registered in exports, imports and domestic transportation (26.8%, 26.0% and 18.6%, respectively). This had a positive effect on the performance of the large ports that had suffered from adverse effects incurred from disruption of crude oil transit by pipeline. In the first quarter, cargo turnover at the Ventspils port decreased 19.6% year-on-year. Owing to complicated navigation conditions, cargo traffic through the Riga port dropped off slightly in March, but as cargo turnover had been very high in January and February, the total cargo turnover for the first quarter strengthened by 15.7%. Cargo turnover at the Liepāja port, in turn, grew by 53.8% year-on-year. The drop in cargo turnover at the Ventspils port had an adverse effect on the total cargo turnover at Latvian ports, with the latter contracting by 5.6% (see Chart 8).

Chart 7

CHANGES IN FREIGHT TRANSPORTATION BY RAIL

(year-on-year basis; %)

— Total
— Transit
— Domestic
— Exports
— Imports

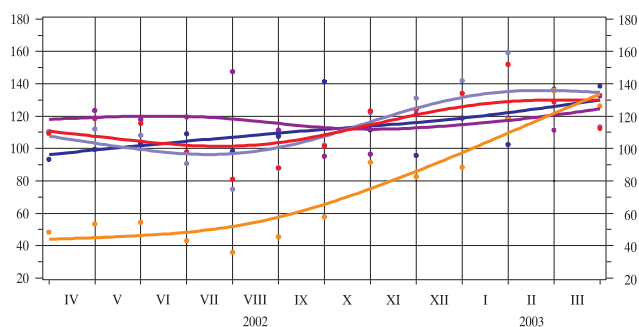
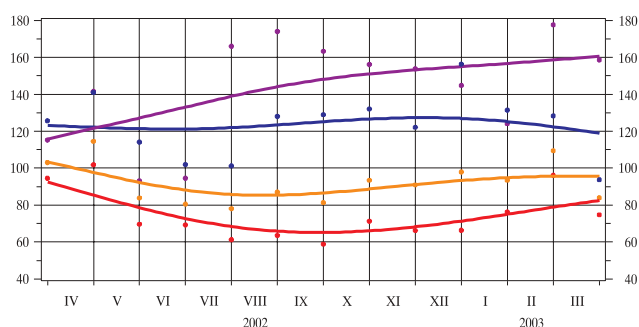

Chart 8

CARGOES LOADED AND UNLOADED AT LATVIAN PORTS

(year-on-year basis; %)

— Total
— Ventspils port
— Riga port
— Liepāja port

In March and the first quarter as a whole, a record amount of diesel oil was transported by pipeline (an increase of 36.1% as compared with March and 16.9% against the first quarter of the previous year).

In the first quarter, retail turnover continued to grow and increased by 13.2% year-on-year. Retail trade turnover grew most rapidly at stores specialising in sale of textile articles, clothing, footwear, and leather ware (by 34.7%). Despite the expanding supermarket network, growth in retailing of food continued also in non-specialized stores (18.5%). Retail trade confidence indicator (14%) reflected in the survey of the retail trade sector in the second quarter of 2003 suggests that positive trends will continue.

The year-on-year increase in the turnover of public catering was 10.4% in the first quarter.

Employment, Wages and Salaries

The number of persons employed in the national economy rose by 4.5% year-on-year and totaled 993.6 thousand in the first quarter. The highest increase in the number of the employed was registered for financial intermediation and business activities (by 15.4 thousand or 33.9%), construction (by 13.1 thousand or 26.6%), industry and energetics (by 10.2 thousand or 5.2%), as well as trade and hotels and restaurants (by 6.4 thousand or 3.7%). By contrast, the number of the employed in agriculture and fishing decreased (by 15.8 thousand or 10.6%). Industry and energetics with 205.4 thousand or 20.7% of total, trade and the hotels and restaurants sector with 175.1 thousand or 17.6%, but agriculture and fishing with 133.5 thousand or 13.4% reported the largest number of persons employed.

Mainly due to seasonal factors, the unemployment rate, compared with the fourth quarter of the previous year, rose slightly in the first quarter. At the same time, the number of job vacancies shrank, whereas the ratio characterising the number of unemployed per vacancy reached 32.3 in March, which, however, was a substantial drop against the corresponding period of the previous year. It can be particularly attributed to the combination of a falling number of the registered unemployed (by 3 thousand) and a larger number of job vacancies.

The unemployment rate went downward year-on-year. In January, the registered unemployed persons accounted for 8.7% of the total economically active population, with 8.9% in February and March (8.9%, 9.2% and 9.3% in the corresponding months of 2002, respectively). These indicators have been derived in accordance with changed procedure for calculating the unemployment rate under which economically active population does not refer to persons aged 15 years and over, but to the working age population (aged between 15 and the retirement age). Thus, the number of unemployed persons registered with the State Employment Board remains unchanged, while their proportion against the newly derived number of economically active population produces a higher indicator of the unemployment rate, which, at the same time, reflects the situation on the labor market more accurately.

In accordance with recalculated data, the indicators of the unemployment rate in cities and districts of Latvia have changed, with the rate calculated under the new methodology for some cities and districts (e.g. Jūrmala and Ventspils, districts of Tukums and Rīga) being slightly lower, but for other (e.g. Daugavpils and Liepāja, districts of Preiļi, Madona and Daugavpils) soaring notably higher than before.

In the first quarter, the average gross monthly wage and salary of those employed in the national economy was LVL 177.62, with the average net monthly wage and salary of LVL 127.70. The nominal gross wage and salary went up by 10.2%, whereas the nominal net wage and salary by 9.7% year-on-year. Real wages and salaries did not grow so much due to a rise in consumer prices; so the real gross wage and

salary increased by 8.1% and the real net wage and salary by 7.1%.

The notable pick-up in wages and salaries in the national economy was mainly determined by a wage and salary rise in the public sector. A year-on-year growth in the real gross wage and salary in it was 8.4%, but in the real net wage and salary 7.9%.

PRICE DYNAMICS

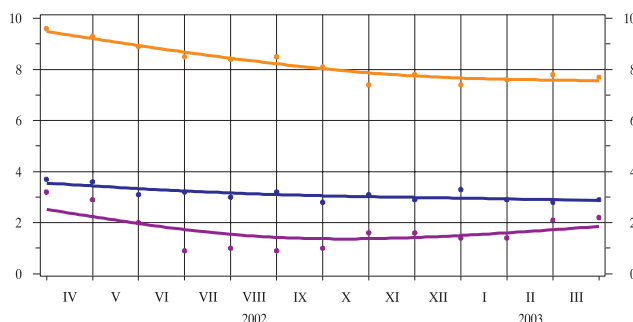
In the first quarter, consumer prices increased 1.5% over the previous quarter. In the first months of the year, price changes for a number of goods and services had a different effect upon the consumer price index. In January and February, the latter was mainly affected by a rise in food prices (1.6% and 0.8%, respectively) and higher prices for fuel (1.4% and 3.6% month-on-month, respectively). In March, a rise in consumer prices was mainly a result of increasing prices for non-food, such as clothing and footwear, medical products, fuel and used cars.

The consumer price annual inflation in the first quarter was 1.9% (see Chart 9 for monthly changes in consumer price annual inflation) of which the core inflation component accounted for 1.1 percentage points.

Chart 9

CONSUMER PRICE ANNUAL INFLATION AND WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES ON LOANS AND DEPOSITS (%)

- Weighted average interest rate on long-term loans granted in lats to domestic enterprises and private persons
- Weighted average interest rate on time deposits in lats made by domestic enterprises and private persons
- Consumer price annual inflation rate

Construction costs continued to follow a downward trend in the first quarter, decreasing by 0.9% against the fourth quarter and by 2.3% against the first quarter of the previous year. Such decrease in construction costs was a result of falling prices for construction materials, though costs of operation of machinery and equipment, as well as labor remuneration increased.

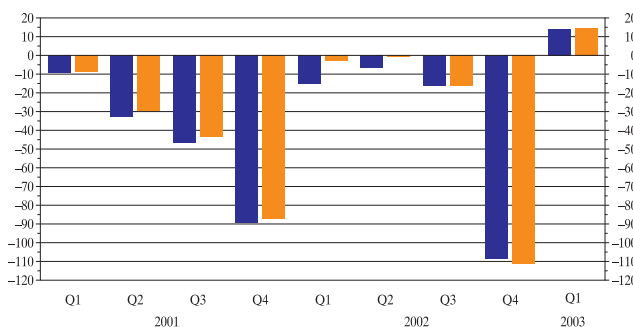
FISCAL SECTOR

In the first three months of 2003, the surplus of the general government consolidated budget totalled 13.9 million lats (see Chart 10). The budget revenue reached

Chart 10

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET (from the beginning of the year; in millions of lats)

- Financial surplus/deficit
- Fiscal surplus/deficit

473.4 million lats, and expenditure was 460.1 million lats (a year-on-year increase of 8.3% and 4.5%, respectively). The financial surplus of the general government consolidated budget amounted to 13.3 million lats in the first three months of 2003.

The Law "On the State Budget for 2003" took effect only in March, therefore in the first two months of 2003, funds in the amount of 1/12 of the expenditure in the previous year were allocated per month in line with the temporary budget, thus restricting the level of expenditure. In January, budget revenue exceeded expenditure by 22.1 million lats, whereas in February and March expenditure exceeded revenue by 7.4 million lats and 0.7 million lats, respectively.

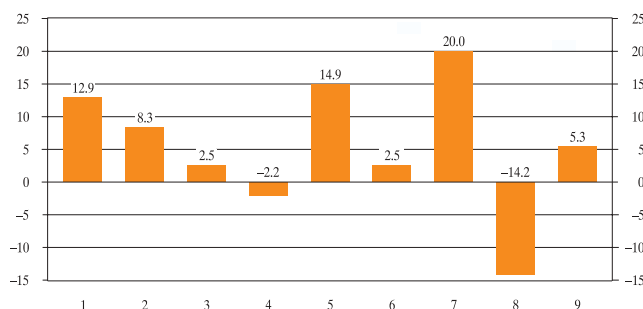
The comparatively high tax revenue also facilitated the surplus of the general government consolidated budget (see Chart 11). Total tax revenue grew 8.3% year-on-year. Revenue from all major types of taxes increased in this period, particularly that of the excise tax (by 20.0%). Property tax and value added tax revenue rose 14.9% and 12.9%, respectively. The value added tax revenue was affected by the introduction of a reduced rate of value added tax on several goods and services, which had not been taxed before.

Chart 11

TAX REVENUES

(Q1, 2003; year-on-year basis; %)

- 1 Value added tax
- 2 Personal income tax
- 3 Corporate income tax
- 4 Customs duties
- 5 Property tax
- 6 Social security contributions
- 7 Excise tax
- 8 Natural resources tax
- 9 Lottery and gambling tax

Non-tax revenue amounted to 24.1 million lats (an increase of 10.7% year-on-year) in the first quarter, with state fees for legal and other services and payments for the usage of state capital accounting for its largest share.

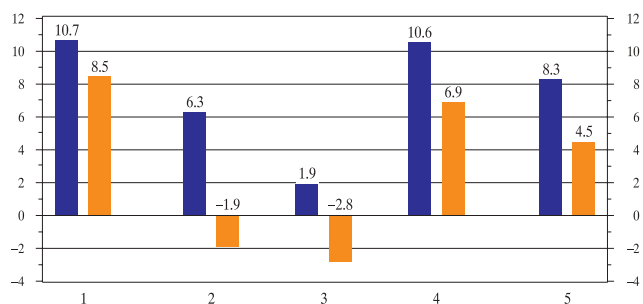
In the first quarter, revenue in all budgets grew more rapidly than expenditure year-on-year (see Chart 12). The central government basic budget recorded a fiscal deficit of 7.0 million lats in the first three months of 2003, owing to a year-on-year increase in revenue and expenditure (including net loans) of 10.7% and 8.5%, respectively, in the basic budget. Tax revenue of the central government basic budget rose 11.0% as compared with the first three months of 2002.

Chart 12

BUDGETARY REVENUE AND EXPENDITURE

(Q1, 2003; year-on-year-basis; %)

- 1 Central government basic budget
  - 2 Central government special budget
  - 3 Central government social security budget
  - 4 Local government basic budget
  - 5 General government consolidated budget
- Revenue
■ Expenditure, including net lending

A fiscal surplus (15.7 million lats) was reported in the central government special budget in the first three months of 2003 due to an increase of 6.3% and a decrease of 1.9% year-on-year in the special budget revenue and expenditure, respectively.

Revenue of social security contributions grew 1.9%, whereas expenditure of the social security budget dropped 2.8% in the above period.

Also the local government consolidated budget recorded a fiscal surplus of 4.0 million lats in the first three months of 2003.

The Government debt totalled 801.6 million lats at the end of the first quarter (a quarter-on-quarter increase of 45.3 million lats). An issue of government securities underlay a rise of 49.3 million lats in the Government domestic debt, whereas the external debt decreased by 4.0 million lats.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

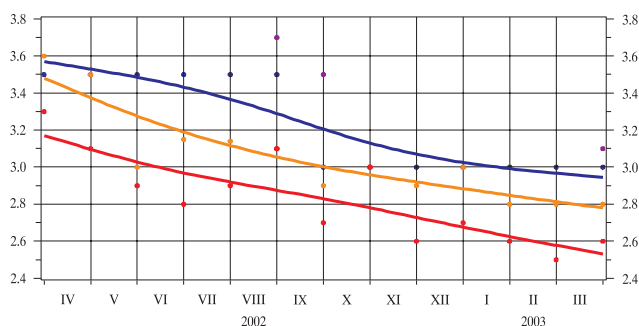
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

At the beginning of 2003, banks' liquidity improved. It was facilitated by the new reserve requirement ratio (3%), effective as of January, a drop in cash in circulation, characteristic of a post-holiday period, as well as a comparatively high level of currency swap balance. The domestic interbank market turnover remained high, with banks actively placing their funds and attracting funds available on the interbank market. With the volatility of short-term interest rates decreasing, the lats interest rates on the money market were pretty stable (see Chart 13). In the first quarter, the money market index RIGIBOR for overnight loans fluctuated from 2.5% to 3.1%, but interest rates on transactions of longer maturity, quoted by banks, continued to decrease slightly. In February and March, the weighted average interest rate on interbank overnight loans granted in lats shrank to 2.5%. In the first quarter, the most pronounced quarter-on-quarter decline in RIGIBOR average rate was reported for overnight loans (by 20 basis points), reaching 2.88%.

Chart 13

INTEREST RATES IN THE MONEY MARKET (%)

- The Bank of Latvia's refinancing rate
- Weighted average repo rate
- Weighted average yield on 6-month bills
- Weighted average interest rate on domestic interbank loans in lats

In the first quarter, the amount of repo loans granted by the Bank of Latvia was 42.3% higher than in the previous quarter. Beginning with 2003, the Bank of Latvia no longer held auctions of repurchase agreements with the maturity of 91 days; hence the loans issued in the reporting period were of shorter maturity, and the average repo loan balance declined to 28.8 million lats (34.3 million lats in the fourth quarter of 2002). The weighted average interest rate on repo loans with the maturity of 7 days dropped 16 basis points (to 2.77%) quarter-on-quarter.

Lombard loans were not in active demand in the first quarter, amounting to only 0.2 million lats (28.7 million lats in the previous quarter). Currency swaps were actively used, providing liquidity. Nevertheless, the comparatively high currency swap balance at the end of the year and improvement in bank liquidity underlay a drop also in currency swaps outstanding. Currency swap balance decreased by 70.9%, amounting to 42.6 million lats at the end of March, although due to an increase in the demand for lats, resulting from auctions of Latvian Treasury bonds,

it was high for a short period in the middle of the first quarter. The Bank of Latvia continued repaying the matured long-term currency swaps, and their balance decreased from 59.0 million lats at the end of December to 33.0 million lats at the end of March.

In order to offset the redemption of government securities (amounting to 11.3 million lats), in the first quarter, the Bank of Latvia purchased them in the amount of 17.2 million lats on the secondary securities market, including 10-year and 5-year bonds in the amount of 10.6 million lats and 6.6 million lats, respectively.

Refinancing rate and interest rates on banks' time deposits, and the Lombard loan rates set by the Bank of Latvia remained unchanged in the first quarter.

Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates

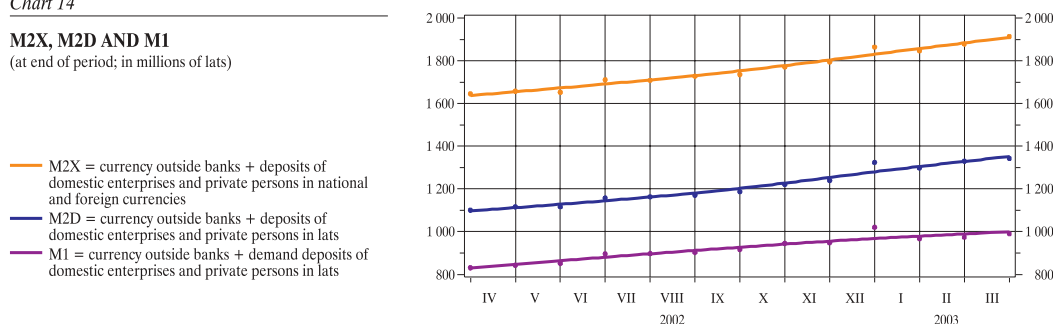
The money supply by the Bank of Latvia recorded a decrease in the first quarter, owing to a seasonal drop in the demand for cash, as well as in banks' deposits with the central bank. Already in January, the demand for cash declined considerably and posted minor changes in the next two months. Currency in circulation shrank by 17.7 million lats or 2.8%, and the monetary base decreased by 51.6 million lats or 6.8% in the first quarter.

The drop in the monetary base was largely caused by a sharp reduction in the net foreign assets of the central bank (by 84.7 million lats or 10.9%), owing to the maturing currency swaps. The latter was only partly offset by a rise in the Bank of Latvia's credit to banks (30.1 million lats). The Government's deposit with the Bank of Latvia and hence also net credit to the Government remained almost constant.

At the beginning of 2003, the growth rate of the monetary aggregates M1, M2D and M2X was seasonally low (see Chart 14 for the monthly balances of the above aggregates). With a decrease in currency outside banks (12.1 million lats or 2.2%), the pickup in the monetary aggregates reflected a rise in the deposits of domestic enterprises and private persons attracted by banks (61.2 million lats or 4.6%). The total money supply declined in January, but grew again in February and March. The annual growth rate of M2X decreased from 21.0% in December to 16.3% in March (23.8% in March 2002).

Chart 14

M2X, M2D AND M1 (at end of period; in millions of lats)

With a decreasing demand for cash, the ratio of currency outside banks to deposits of domestic enterprises and private persons also declined, and the share of currency outside banks in broad money dropped to 27.7% in March.

Owing to a fiscal surplus in the general government consolidated budget, the money demand in the government sector declined at the beginning of the year, and the banking system's net credit to the Government shrank by 24.2 million lats or 15.6%. Nevertheless, with loans to domestic enterprises and private persons increasing

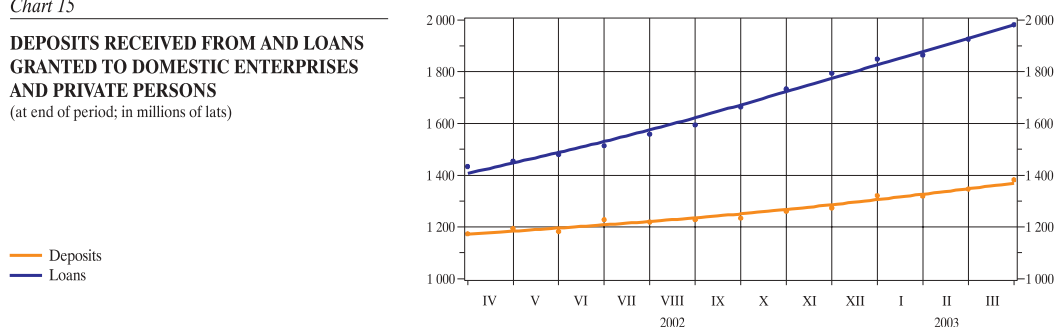
(by 132.7 million lats or 7.2%), net domestic assets of the banking system rose, whereas its net foreign assets decreased (by 39.8 million lats) in the first quarter.

In the first quarter, the foreign currency component of broad money M2X grew by 5.5%, but the lats component of broad money, M2D, increased by 1.4% only. It resulted mostly from a decrease in the cash component, causing a decline also in M1, the most liquid component of broad money (2.9%), while quasi-money rose by 9.4%.

In the first quarter, the growth in deposits of domestic enterprises and private persons with Latvia's credit institutions was slightly lower than in the previous quarter, amounting to 1 383.0 million lats at the end of the period (see Chart 15). In January, the balance of deposits remained almost unchanged, but in February and March it started to increase again, whereas its annual growth rate shrank from 25.1% in December to 17.8% in March.

Chart 15

DEPOSITS RECEIVED FROM AND LOANS GRANTED TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS
(at end of period; in millions of lats)

In the previous quarters, deposits in lats posted a higher growth, whereas in the first quarter, the growth of deposits in lats and foreign currencies was almost equal. Deposits made in lats and foreign currencies grew by 31.3 million lats and 29.8 million lats, respectively, the former accounting for 58.8% of total deposits at the end of March. Strengthening of the euro and Latvia's orientation towards the EU resulted in a further growth of the share of this currency in residents' non-bank foreign currency deposits. At the end of the first quarter, the share of the euro in the above deposits amounted to 22.6% (20.0% at the end of the fourth quarter), whereas that of the dollar dropped to 75.6%.

The robust growth of the national economy facilitated a considerably higher growth of time deposits (58.3 million lats or 10.7%). Demand deposits rose by only 2.7 million lats or 0.3%.

A pickup in both private person deposits (31.7 million lats or 4.2%) and those of enterprises (29.4 million lats or 5.1%) accounted for a rise in deposits.

Lending continued to grow in Latvia, facilitated by the low interest rates, an increase in the deposits attracted by banks, and the high liquidity of the banking sector. In the first quarter, the growth rate of loans was slower quarter-on-quarter (7.2% and 11.1%, respectively); after a slight rise in January (the smallest one since January 2002), in February and March, it accelerated again. In March, loans issued to enterprises and private persons grew 38.2% year-on-year, with total loans amounting to 2.0 billion lats or 38.1% of GDP (see Chart 15). Loans granted to private persons retained a higher annual growth rate (79.2%; 79.6% in December); however, that of enterprises was more pronounced (28.7%; 27.2% in December). At the end of the first quarter, loans granted to domestic enterprises and private persons accounted for 44.7% of total assets of the banking sector (42.6% at the end of the fourth quarter of 2002).

The pickup in loans to residents was fairly evenly spread among banks, as well as types of loans and currencies, thus diversifying banks' loan portfolios and reducing their risks related to lending. The highest increase was observed in mortgage loans (in the first quarter they grew by 46.8 million lats or 11.6%), for most banks granted them actively. Industrial credit recorded a continuous growth (increasing by 27.4 million lats or 6.3% in the first quarter), while that of commercial credit was a bit lower (18.8 million lats or 2.8%); however, overdraft posted a rapid rise for the second consecutive quarter (18.9 million lats or 29.3% in the first quarter). An increase was observed also in consumer and payment card credit (8.2 million lats and 2.1 million lats, respectively). The share of mortgage loans grew to 22.8% of the loans granted, whereas that of commercial and industrial credit slightly declined (to 34.8% and 23.3%, respectively).

In the maturity profile of loans, loans with maturity of over 5 years recorded the highest growth (63.1 million lats or 8.9%). Loans with maturity of 1–5 years expanded by 42.4 million lats or 5.0%, and short-term loans by 27.2 million lats or 9.4%.

In the first quarter, loans granted to domestic enterprises totalled 1 499.7 million lats. The highest increase in loans was recorded in real estate, renting and business activities (21.4 million lats or 17.4%), manufacturing (18.6 million lats or 8.0%), construction (13.8 million lats or 16.0%) and other community, social and personal service activities (11.0 million lats or 35.1%). The highest level of loans was observed in trade (21.5%), manufacturing (16.8%) and financial intermediation (16.5%).

Loans granted both in lats and foreign currency posted an equal level of growth in the first quarter. The currency breakdown of loans granted in foreign currency to domestic non-banks remained almost the same as before: at the end of March, 66.7% and 30.2% of such loans had been granted in US dollars and euro, respectively (at the end of December, 66.6% and 30.0%, respectively).

Interest rates on newly issued loans to domestic enterprises and private persons, alongside money and capital market rates (including interest rates of government securities' initial auctions), continued to decline, though slower than in the fourth quarter of the previous year. The decrease was facilitated by stable interest rates on the lats money market, whereas that of interest rates on loans issued in the OECD currencies was fostered by the price decline of these funds on the inter-bank market. Lending was promoted not only by the comparatively low interest rates, but also marketing activities used by most banks in their competition for attracting customers. In comparison with December 2002, the weighted average interest rate on short-term loans granted to domestic enterprises and private persons in lats shrank (to 5.2%), but that of long-term loans increased slightly (to 7.7%) in March. The weighted average interest rate on short-term loans granted in the OECD currencies grew to 4.7%, but that of long-term loans dropped to 5.3%. In the first quarter, the weighted average interest rates shrank quarter-on-quarter. A lower weighted average interest rate was observed on loans in the OECD currencies for all maturity spectrum (by 0.6 and 2.3 percentage points for short-term and long-term loans, respectively). As before, it was determined by lower interest rates for these currencies on the global financial markets.

Interest rates on deposits were fairly stable in the first quarter. The comparatively low level of these interest rates, particularly those on deposits in the OECD currencies, did not facilitate the attraction of long-term deposits. The weighted average interest rates on long-term deposits remained almost the same in comparison with December 2002, and were 5.2% and 3.3% for transactions in lats and the

OECD currencies, respectively, in March. The weighted average interest rate on short-term deposits in the OECD currencies also remained unchanged (2.0%), whereas that in lats decreased (to 2.8%), owing to the improving liquidity of the banking sector.

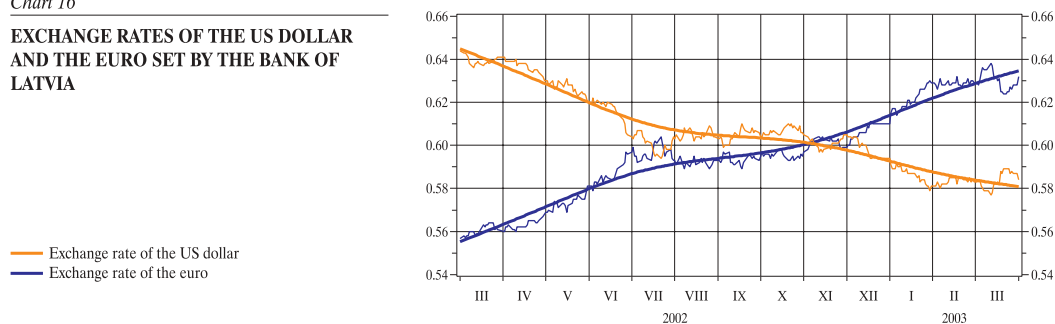
More deposits were made in lats, as higher interest rates were offered on such transactions than on those in the OECD currencies (by 0.8 and 1.9 percentage points on short-term and long-term deposits, respectively).

Financial Market

In the first quarter, the euro continued to appreciate, and its value against the lats rose by 3.0% (see Chart 16). The US dollar, British pound and Japanese yen depreciated by 1.2%, 2.7% and 1.0%, respectively. At the end of the first quarter, with the uncertainty caused by the war in Iraq fading, the price of gold dropped considerably against the lats (by 5.5%).

Chart 16

EXCHANGE RATES OF THE US DOLLAR AND THE EURO SET BY THE BANK OF LATVIA

The exchange rate of the lats on the money market was permanently in the lower part of the intervention band of the Bank of Latvia. Auctions of 10-year Treasury bonds were of importance, with both residents and non-residents participating in them. Demand for lats resulted in interventions by the Bank of Latvia, purchasing net foreign currency in the amount of 19.4 million lats (the highest amount per quarter since the fourth quarter of 2001).

Latvian banks increased the amount of foreign exchange transactions 2.3 times year-on-year. Foreign exchange transactions with private persons, resident credit institutions and companies reported a continuously rapid growth (29.5%, and 1.6 and 3.3 times, respectively), and so did those with non-resident credit institutions and companies (2.2 and 2.5 times, respectively). The amount of foreign exchange transactions grew 9.8% quarter-on-quarter.

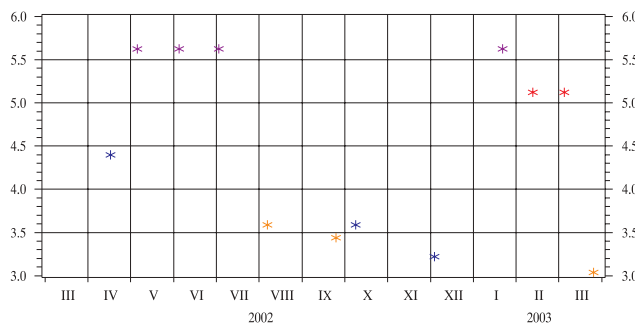
At the beginning of 2003, the Latvian Government released the time schedule of government securities' auctions for 2003. Total stock to be issued has been planned in the amount of 185.5 million lats (of them, 127.5 million lats in the first part of the year). In the first quarter, the general government consolidated budget recorded a fiscal surplus, therefore the Government's borrowing on the domestic market provided for future expenditure. In February, the Government launched a 10-year Treasury bond issue (the former longest term of maturity for government securities had been 5 years). Two issues of 10-year Treasury bonds and one of 5-year bonds, as well as an issue of 6-month Treasury bills were held. In the first auction, 10-year bonds in the amount of 20.0 million lats were offered, whereas their demand reached 71.4 million lats. Also in the second auction in March, the demand (55.8 million lats) considerably exceeded the supply (20.0 million lats). The average yield was 5.19% and 4.97% in the first and second auctions, respectively (fixed yield rate was 5.125%; see Chart 17). These interest rates were lower

than expected and met the Maastricht criterion of interest rates on long-term transactions. The issues of 10-year bonds facilitated capital inflow in Latvia.

Chart 17

WEIGHTED AVERAGE DISCOUNT RATES AND FIXED INCOME RATES OF GOVERNMENT SECURITIES (%)

- * 6-month bills
- * 12-month bills
- * 5-year bonds
- * 10-year bonds

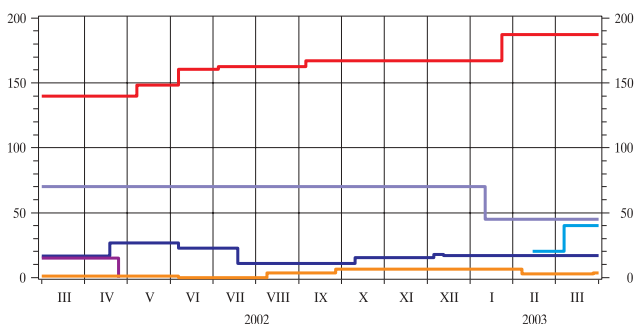
In January, the Latvian Government had a successful issue of 5-year Treasury bonds, as well, in the amount of 20.0 million lats. In comparison with the previous auction in September 2002, its average yield decreased by 73 basis points (to 4.65%).

In the first quarter, the amount of Latvian government securities outstanding increased by 16.8% (to 342.4 million lats; see Chart 18). The growing stock of Treasury bonds underlay the rise, since the amount of Treasury bills dropped 11.3% (accounting for only 10.2% of government securities outstanding at the end of March).

Chart 18

STOCK OF GOVERNMENT SECURITIES OUTSTANDING (in millions of lats)

- 6-month bills
- 12-month bills
- 2-year bonds
- 3-year bonds
- 5-year bonds
- 10-year bonds

The share of the Bank of Latvia's securities portfolio in the total amount of government securities outstanding increased from 29.4% to 35.2%, whereas that of Latvian banks' securities portfolio decreased from 50.4% to 40.5%.

The bid and ask rates quoted for 5-year bonds of the third issue on the Riga Stock Exchange (RSE) were 4.40% and 4.20%, respectively, at the end of the first quarter. The bid rate declined by 45 basis points, whereas the ask rate remained unchanged quarter-on-quarter. The bid-ask spread narrowed due to a more liquid secondary securities market with relevant issues of 5-year and 10-year Treasury bonds. Yields on government securities of shorter maturities also followed a downward trend. Government securities in the amount of 58.0 million lats were sold on the RSE in the first quarter (3.2 times higher than in the previous quarter), their share in the total debt securities turnover increasing from 64.1% to 90.2%.

In the first quarter, the spread between Latvian eurobond and German government bond benchmark yields slightly expanded and, at the end of March, reached 78 basis points for the second issue of Latvian eurobonds (redemption in 2008), although the Latvian eurobond yield dropped by 15 basis points (to 4.18%). The spread expanded due to the uncertainty on the global financial markets by the first week of March, and hence, as a result of growing demand, the German government bond yields decreased more rapidly than those of the Latvian eurobonds.

The amount of public shares outstanding and registered with the LCD remained almost the same, whereas that of registered and issued corporate debt securities, denominated in lats, shrank by 4.8 million lats or 10.0%, totalling 42.8 million lats at the end of the first quarter and accounting for 12.5% (16.2% at the end of the fourth quarter) of government debt securities issued in lats.

The decrease in corporate debt securities resulted both from the redemption of short-term deposit certificates of the JSC *Latvijas Unibanka*, as well as 3-year bonds of the JSC *AB Svensk Exportkredit*.

On the RSE, the turnover of corporate debt securities on the secondary securities market dropped 11.0% (the average turnover per trading session was 0.1 million lats). Transactions with the JSC *Latvijas Unibanka* 2-year bonds accounted for almost two thirds of the turnover of the RSE corporate debt securities, and that of 10-year bonds of the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* was quite considerable, as well. The yields of the above bonds retained a downward trend, with the average quoted securities yield shrinking by 34 basis points (to 4.38%). The drop in securities yields resulted from particularly low interest rates on transactions of longer maturity on interbank money market. Yield on mortgage bonds of the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* dropped by 11 basis points (to 5.68%).

As usual, turnover on the stock market in the first months of the year was not high, therefore, in the first quarter, the total turnover on the secondary securities market dropped nearly twice quarter-on-quarter (to 7.4 million lats). Upward trend was observed in share prices; obviously, it could be attributed to the fact that private pension funds, with part of the secondary level pension funds transferred under their management as of January 1, placed part of the latter on the domestic stock market, as well. As a result of the low liquidity of the stock market, a slight increase in the demand on stock market caused a considerable rise in stock prices. In the first quarter, the RSE capitalisation index Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE) and the RSE price index RIC1 increased by 11.2% and 39.3%, respectively.

Banking Sector

At the end of the first quarter, 22 banks, 28 credit unions and the Latvia branch of *Nordea Bank Finland Plc* were registered in the Republic of Latvia.

At the end of March, the total paid-up share capital of the banking sector was 292.2 million lats (2.8% higher than at the end of December). As owners of several banks changed, the share of foreign investment in banks' paid-up share capital continued to decrease (by 1.8 percentage points, totalling 52.5% at the end of March).

In the first quarter, rapid growth continued in all major indicators characterising credit institutions: assets (excluding trust assets) increased by 3.4% (to 4 576.8 million lats), loans (including transit credit) grew by 7.2% (to 2 280.3 million lats) and deposits rose by 3.1% (to 3 168.7 million lats). Credit institutions' profit was 14.5 million lats (a year-on-year increase of 19.8%; see Chart 19). Credit institutions' equity grew 3.7%, amounting to 398.4 million lats in the reporting quarter.

Banks' profitability indicators slightly declined. In March, return on equity (ROE) was 14.7% or 1.7 percentage points lower than at the end of December, while banks' return on assets (ROA) shrank to 1.3% (1.5% at the end of December).

In the first quarter, major sources of banks' income were interest income on loans

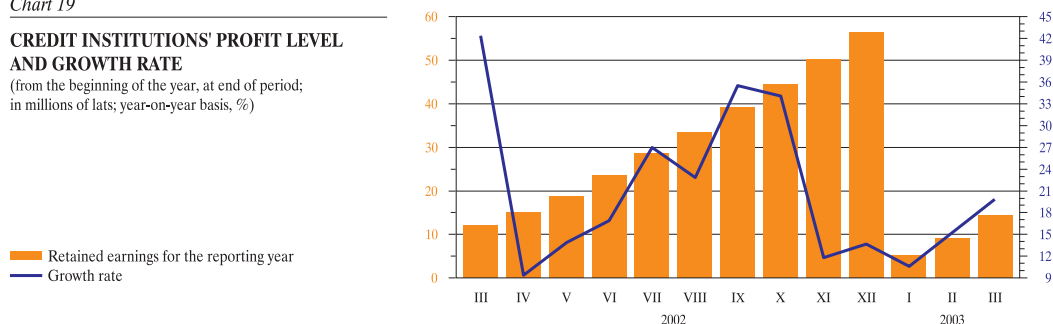

to non-banks (41.3% of banks' total income) and commission and fee income (25.5%; in the fourth quarter, 37.7% and 24.6%, respectively).

Chart 19

CREDIT INSTITUTIONS' PROFIT LEVEL AND GROWTH RATE

(from the beginning of the year, at end of period; in millions of lats; year-on-year basis, %)

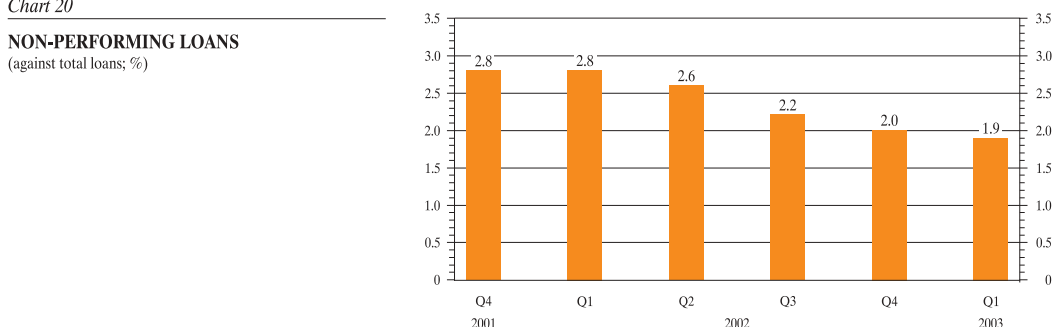
In comparison with the previous quarter, banks' capital adequacy rose to 13.8% (13.1% at the end of the fourth quarter).

Despite the growing lending, the quality of loans remained high. At the end of the first quarter, 96.9% of the banks' credit portfolio was evaluated as standard. The share of non-performing loans (substandard, doubtful and lost loans) granted to non-banks decreased from 2.0% at the end of December to 1.9% at the end of March (see Chart 20).

Chart 20

NON-PERFORMING LOANS

(against total loans; %)

In March, the share of specific provisions for loans granted to non-banks accounted for 1.6% of such loans (1.5% in December). Specific provisions for loans granted to non-banks covered 81.4% of the non-performing loans at the end of the first quarter (78.1% at the end of the fourth quarter).

LATVIA'S PAYMENT STATISTICS

In 2002, payment services in Latvia were rendered both by banks (including the Bank of Latvia) and the non-profit organisation state JSC *Latvijas Pasts* (hereinafter *Latvijas Pasts*). As before, electronic credit transfers within the banking system were the most often used means of payment.

Banks and non-banks (e.g. fuel filling stations) offered their customers various international and local payment card products. Both the number of payment cards issued by banks, as well as the volume and value of payments and cash withdrawals from ATMs increased.

The volume and value of payments using Internet banking services posted a very rapid growth. Since direct debit is a comparatively new banking service, the volume and value of these transactions also expanded several times as compared with 2001.

Number of Non-Bank Accounts and Their Balances

In 2002, non-bank accounts for non-cash transactions were serviced by banks, the Bank of Latvia, *Latvijas Pasts* and credit unions.

Like in previous years, most of all non-bank accounts (96.3%) were those opened with banks for non-cash transactions. The number of such accounts grew 23.6% (to 2.0 million) in 2002. 99.3% of deposits on non-bank accounts were kept with banks, their balance increasing by 32.9% (to 2.0 billion lats). 36.6% of all non-bank accounts with banks were opened by residents.

At the end of 2002, 78.1 thousand non-bank accounts were opened with *Latvijas Pasts* (a year-on-year increase of 38.7%), their balance growing by 5.0% (to 2.1 million lats). The rise in the number of residents' accounts and the value of their balance underlay the increase in the number of non-bank accounts opened with *Latvijas Pasts* and the value of their balance. At the end of 2002, almost all non-bank accounts opened with *Latvijas Pasts* were residents' accounts.

Payment Instruments

The use of various payment instruments continued to expand in Latvia. In 2002, their total volume and value increased by 15.7% and 23.2%, respectively (reaching 150.7 million and 342.9 billion lats, respectively), their growth mostly resulting from increasing volume and value of payment instruments used within the banking system (by 25.9% and 23.3%, respectively). Of all payment instruments, those in lats were used for the most part (94.4%); however, those in foreign currencies dominated in the total value of transactions (81.6%).

The Latvian banking system continued to offer a wide range of payment instruments and customer-friendly services. In non-cash transactions, payment instruments provided by the banking system were used predominantly, and their volume and value accounted for 67.5% and 99.7%, respectively, of payment instruments used in this country.

As before, the most often used payment instrument was electronic credit transfers within the banking system (51.7% of all non-cash payments). In 2002, their volume and value increased by 22.0% (to 40.9 million) and 24.1% (to 328.8 billion lats), respectively, year-on-year. Electronic non-bank credit transfers using Internet banking services posted a very rapid growth. As compared with 2001, their volume and value grew 2.0 times (to 3.7 million) and 2.1 times (to 37.0 billion lats), respectively.

Also in 2002, payments made via *Latvijas Pasts* (22.0 million or 27.8%) rated the second most often used non-cash payment instrument, their value (521.7 million lats) accounting for 0.2% of non-cash payments. *Latvijas Pasts* has a wide branch network; hence its payment services are very convenient for social security disbursements, as well as payments for public utility services. In 2002, such payments accounted for 84.1% of total payments via *Latvijas Pasts* and 83.8% of their total value. Like in previous years, most of payments made via *Latvijas Pasts* (98.4% of all payments and 94.9% of their total value) were paper-based transfers.

Of all non-cash payments in Latvia, 15.9 million or 20.1% were made using bank or retail payment cards. Their value was not very high either (262.3 million lats or 0.1% of non-cash payments). Their volume grew 45.0%, and the value increased by 23.0% in 2002. Of all payments made by cards, 81.4% of their volume and 84.4% of value was paid by cards issued by banks.

In 2002, also a considerable number of cash operations (cash payments and withdrawals) were performed within the banking system and via *Latvijas Pasts*. Most of cash operations were executed within the banking system (66.6% and 96.4% of total volume and value, respectively). The number of cash payments to banks and the Bank of Latvia, withdrawals from them and withdrawals from ATMs amounted to 47.8 million, whereas their value was 12.9 billion lats (a year-on-year increase of 22.6% and 6.7%, respectively). In 2002, the number and value of cash withdrawals from ATMs grew by 37.3% and 41.4%, respectively. Inhabitants performed 24.0 million cash payment and withdrawal operations in the amount of 482.1 million lats in 2002 via *Latvijas Pasts*. In contrast to the banking system, cash operations via *Latvijas Pasts* were performed in lats only.

Bank and Retail Payment Cards, Automated Teller Machines and Points of Sale and Their Networks

At the end of 2002, the total number of bank and retail payment cards issued in Latvia amounted to 1.1 million, increasing by 15.0% year-on-year. Most of payment cards issued in Latvia (93.3%) were various types of cards offered by banks (credit cards, debit cards, debit cards with overdraft facility and cards for cash withdrawals). Their number increased by 14.4%, reaching 1.0 million at the end of 2002. The remaining share of cards was single purpose retail cards (the statistics does not comprise data on cards which are not used for payments, for example, discount cards). The number of such cards increased by 24.6% (to 73.1 thousand). Customers were offered both debit cards (also with an overdraft facility) and credit cards.

The number of ATMs grew 6.4% (to 842). Six ATM networks operated in Latvia. The JSC *Baltijas Karšu centrs* and the company *Banku servisa centrs* operated two ATM networks, whereas the other ATM networks were serviced by banks. In 2002, Latvia's major banks continued the optimisation of their ATM networks, concluding cooperation agreements on mutual use of ATMs, for the convenience of customers who could withdraw cash from ATMs of all these banks on equal terms (without any additional charge).

In 2002, the number of POSs grew by 20.5% (to 8.3 thousand). The JSC *Baltijas Karšu centrs* and the company *Banku servisa centrs* operated two POS networks, and the other two were serviced by banks.

HIGHLIGHTS OF NORMATIVE ACTS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (FIRST QUARTER OF 2003)

January 9

The Executive Board of the Bank of Latvia adopted a new version of the "Regulation for Tenders of Short-Term Currency Swaps" (in effect as of February 17, 2003).

January 16

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed "Regulation for the Register of Debtors" (in effect as of June 2, 2003), as well as resolved that by October 1, 2003, banks and branches of foreign banks registered in the Republic of Latvia shall submit data on all debtors to the Register of Debtors (as per June 2, 2003).

STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	56
2.ab	Reālā sektora rādītāji Real Sector Indicators	57
3.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	59
4.	Latvijas banku sistēmas likviditāte Liquidity of the Banking System	60
5.	M2X struktūra Structure of M2X	61
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	62
7.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	63
8.	Latvijas Bankas likviditāte The Bank of Latvia's Liquidity	63
9.ab	Kreditīestāžu kopsavilkuma bilance Consolidated Balance Sheet of Credit Institutions	64
10.ab	Kreditīestāžu ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of Credit Institutions	66
11.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	68
12.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma un termiņnoguldījumi bankās Demand and Time Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	69
13.	Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	70
14.	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu termiņstruktūra Maturity Profile of Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	71
15.	Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Enterprises in the National Economy	72
16.a	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Enterprises and Private Persons	73
16.b	Iekšzemes privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Private Persons	73
17.a	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons	74
17.b	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises	75
17.c	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Private Persons	76
18.	Starpbanku tirgū izsniegtie kredīti un kredīti ārvalstu kredītiestādēm Lending in the Interbank Market and Loans to Foreign Credit Institutions	77
19.a	Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū Interest Rates in the Interbank Market	78
19.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	78

19.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> , <i>reverse repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase and Reverse Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	78
20.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions in the Banking Sector (by type and counterparty)	79
21.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	80
22.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	80
23.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	81
24.ab	Lata reālā efektīvā kursa indekss Index of the Real Effective Exchange Rate of the Lats	82
25.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	84
26.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija Issue of Government Securities	85
27.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities	85
28.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	86
29.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	86
30.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas, patēriņa cenu indeksa un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages, the Consumer Price Index and Unemployment	87
31.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	87
32.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	88
33.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	89
34.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	90
35.	Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi (institūciju dalījumā) Non-bank Accounts (institutional framework)	91
36.	Latvijā lietotie maksāšanas līdzekļi (skaits) Payment Instruments in Latvia (volume)	92
37.	Latvijā lietotie maksāšanas līdzekļi (apjoms) Payment Instruments in Latvia (value)	93
38.	Banku un mazumtirdzniecības karšu, bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu un tīklu skaits Number of Bank and Retailer Cards, ATMs and POSs, ATM and POS networks	94

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2001		2002				2003								
			1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1								
M1 ¹	13.0	21.2	11.7	15.2	14.6	21.2	19.2								
M2D ¹	21.4	24.3	21.0	20.8	19.1	24.3	22.1								
M2X ¹	20.8	21.0	23.8	21.1	18.8	21.0	16.3								
Kreditī iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	49.8	36.5	44.7	41.2	43.0	36.5	38.2								
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	24.5	25.1	30.0	26.7	23.0	25.1	17.8								
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	6.9	4.4	5.0	4.4	4.2	3.9	3.8								
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	8.1 ³	5.5 ³	–	5.6 ³	5.4 ³	–	5.1 ⁴								
DJRSE ²	159.0	173.9	183.0	179.0	170.1	163.6	167.7								
	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M1 ¹	15.0	14.8	11.7	12.4	13.2	15.2	12.2	12.9	14.6	17.4	17.0	21.2	18.0	17.7	19.2
M2D ¹	24.8	23.5	21.0	20.0	19.6	20.8	19.0	18.5	19.1	21.3	22.7	24.3	22.7	23.7	22.1
M2X ¹	23.0	23.2	23.8	21.7	20.4	21.1	19.2	17.6	18.8	19.5	20.4	21.0	19.3	18.9	16.3
Kreditī iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	47.0	45.0	44.7	44.2	41.5	41.2	42.2	40.2	43.0	46.4	47.5	36.5	36.4	38.3	38.2
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	28.3	29.0	30.0	27.6	25.7	26.7	22.9	20.3	23.0	22.9	24.1	25.1	21.8	20.9	17.8
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	5.6	4.7	4.6	4.5	4.4	4.2	4.3	4.2	4.1	3.9	3.9	3.8	3.8	3.8	3.7
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	–	–	–	–	5.7 ³	5.5 ³	5.5 ³	–	5.4 ³	–	–	–	4.7 ³	5.2 ⁴	5.0 ⁴
DJRSE ²	196.3	182.2	169.2	179.6	181.7	175.2	176.8	167.8	165.6	164.8	164.1	161.8	161.1	168.5	174.0

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Vidēji periodā.

² Average of the period.

³ 5 gadu obligācijas.

³ 5-year bonds.

⁴ 10 gadu obligācijas.

⁴ 10-year bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2001	2002				2003	
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	
Rūpniecības produkcija Industrial output							
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	1 795.0	1 986.0	467.2	485.4	483.4	550.0	528.3
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	6.9	5.8	0.1	5.8	7.3	9.9	9.8
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.7	1.0	0.1	-0.1	0.2	0.4	1.5
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports							
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	56 918	52 157	14 301	14 073	11 799	11 984	13 504
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	9.8	-8.4	-1.5	-7.9	-18.0	-5.8	-5.6
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)							
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	1 984.5	2 362.7	500.8	581.7	619.5	660.8	586.9
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	9.5	17.6	11.3	16.4	19.8	21.9	13.2
Bezdarba līmenis (%) ² Unemployment rate (%) ²	8.7	8.5	9.3	8.9	8.7	8.5	8.9
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget							
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit (in millions of lats)	-87.2	-131.1	-3.2	-0.6	-16.1	-111.2	13.9
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	2.1	2.5	0.3	0	1.2	7.8	1.1

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Mainīts datu avots ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitam. Bezdarba līmenis pārrēķināts, izmantojot darbaspēka apsekojumā iegūtos ekonomiski aktīvos iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem līdz pensijas vecumam (iepriekš izmantots aprēķinos iegūtais 15 gadu un vecāku ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits).

² The source of data for the number of economically active population has been changed. The unemployment rate is recalculated using data from the Labour Force Survey on the economically active population aged from 15 years to the retirement age (previously the number of economically active population aged 15 years and over was used).

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	159.7	147.9	159.5	164.9	165.7	154.8	158.2	160.9	164.2	188.3	183.1	178.6	177.0	169.7	181.6
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	2.8	0.1	-2.5	6.6	4.6	6.3	8.1	4.3	9.6	11.6	6.3	11.9	7.0	10.0	12.3
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.6	-0.6	0	0.1	0.4	-0.6	0.2	0.3	0.2	0.1	0.3	-0.1	0.9	0.7	0.6
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	4 611	4 129	5 561	5 323	4 546	4 204	4 042	3 870	3 887	3 939	3 864	4 181	4 310	4 522	4 672
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	8.2	-15.0	3.1	14.5	-16.1	-19.4	-21.9	-12.9	-18.6	-6.5	-9.0	-2.0	-6.5	9.5	-16.0
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	162.6	157.0	181.2	185.3	201.6	194.8	208.0	210.9	200.5	215.8	204.1	240.8	191.8	186.8	208.4
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	12.3	11.6	10.3	17.3	18.7	13.5	20.6	18.1	21.0	22.1	20.6	22.9	14.1	14.3	11.4
Bezdarba līmenis (%) ² Unemployment rate (%) ²	8.9	9.2	9.3	9.1	9.0	8.9	9.0	8.9	8.7	8.6	8.6	8.5	8.7	8.9	8.9
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	5.0	-11.1	2.9	-4.1	-2.9	6.4	-12.7	1.8	-5.2	-12.2	-11.5	-87.5	22.1	-7.4	-0.8

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Mainīts datu avots ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitam. Bezdarba līmenis pārrēķināts, izmantojot darbaspēka apsekojumā iegūtos ekonomiski aktīvos iedzīvotājus vecumā no 15 gadiem līdz pensijas vecumam (iepriekš izmantots aprēķinos iegūtais 15 gadu un vecāku ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits).

² The source of data for the number of economically active population has been changed. The unemployment rate is recalculated using data from the Labour Force Survey on the economically active population aged from 15 years to the retirement age (previously the number of economically active population aged 15 years and over was used).

3. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi (iekšzemes) Demand deposits (domestic)				Termiņnoguldījumi (iekšzemes) Time deposits (domestic)				Kopā Total
		Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises		Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises		
2002										
I	465.2	625.1	270.8	304.8	49.5	458.0	311.3	101.4	45.3	1 548.3
II	466.4	647.1	273.5	321.7	51.9	467.0	316.7	96.6	53.7	1 580.5
III	471.8	640.8	285.9	306.6	48.3	533.0	342.4	130.1	60.5	1 645.7
IV	464.1	673.1	299.1	319.3	54.7	521.3	338.8	125.9	56.6	1 658.4
V	470.0	670.5	309.8	310.3	50.4	512.6	329.5	127.0	56.1	1 653.0
VI	482.8	731.3	316.0	340.8	74.5	497.4	338.4	109.7	49.2	1 711.6
VII	489.5	714.5	324.7	326.9	62.9	505.1	339.9	127.3	37.9	1 709.0
VIII	499.5	710.1	336.7	321.3	52.1	518.5	343.5	130.3	44.7	1 728.1
IX	501.6	716.2	331.6	333.5	51.1	518.4	348.5	126.4	43.5	1 736.2
X	510.2	730.0	341.2	339.6	49.2	531.1	354.2	143.0	33.9	1 771.4
XI	521.2	733.1	349.7	340.2	43.2	540.8	365.1	141.4	34.3	1 795.1
XII	543.1	776.8	366.3	354.4	56.1	545.1	384.3	134.6	26.2	1 864.9
2003										
I	528.3	744.3	358.4	343.1	42.8	575.2	390.1	148.5	36.6	1 847.8
II	531.9	748.8	369.4	338.2	41.2	598.4	398.8	154.2	45.4	1 879.1
III	531.0	779.5	384.1	350.1	45.3	603.4	398.1	158.8	46.5	1 914.0
	Tirī ārējie aktīvi Net foreign assets	Tirī iekšējie aktīvi Net domestic assets						Pārējie aktīvi (neto) ² Other items (net) ²	Kopā Total	
		Iekšzemes kredīti ² Domestic credit ²								
		Valdībai (neto) Government (net)	Privātpersonām Private persons	Privāt- uzņēmumiem Private enterprises	Valsts uzņēmumiem Public enterprises					
2002										
I	492.9	1 445.6	78.6	247.8	1 039.5	79.6	-390.2	1 055.4	1 548.3	
II	499.8	1 484.9	91.7	254.9	1 056.9	81.4	-404.2	1 080.7	1 580.5	
III	494.1	1 541.9	107.8	269.7	1 081.3	83.1	-390.2	1 151.7	1 645.7	
IV	496.3	1 560.4	105.2	278.5	1 099.2	77.5	-398.3	1 162.1	1 658.4	
V	453.1	1 589.9	109.1	290.6	1 115.3	74.9	-389.9	1 200.0	1 653.0	
VI	514.1	1 608.0	93.6	301.2	1 140.2	73.0	-410.5	1 197.5	1 711.6	
VII	466.7	1 646.6	87.4	319.8	1 160.0	79.4	-404.2	1 242.4	1 709.0	
VIII	489.8	1 667.7	72.7	338.8	1 174.0	82.2	-429.4	1 238.3	1 728.1	
IX	454.1	1 733.1	68.9	358.3	1 212.7	93.2	-451.0	1 282.1	1 736.2	
X	404.1	1 810.4	76.0	389.9	1 251.9	92.6	-443.1	1 367.3	1 771.4	
XI	387.6	1 885.3	90.8	417.0	1 279.5	98.0	-477.8	1 407.5	1 795.1	
XII	352.1	2 004.3	154.7	432.0	1 305.1	112.5	-491.4	1 512.8	1 864.9	
2003										
I	336.8	2 021.1	131.1	437.4	1 344.2	108.4	-510.1	1 511.0	1 847.8	
II	307.6	2 097.2	145.6	460.1	1 385.2	106.3	-525.7	1 571.5	1 879.1	
III	312.3	2 137.9	130.5	483.3	1 421.6	102.5	-536.3	1 601.6	1 914.0	

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Sākot ar 2003. gada janvāri, iekšzemes kredītos, t.sk. kredītos privātpersonām, privātuzņēmumiem un valsts uzņēmumiem ietvertas visas prasības pret privāto sektoru, tās vairs neietverot pārējos aktīvos (neto).

³ As of January 2003, domestic loans, comprising loans to private persons, private enterprises and public enterprises, include all claims to the private sector, excluding them from other items (net).

4. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS LIKVIDITĀTE LIQUIDITY OF THE BANKING SYSTEM

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	M2X				Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets					Kopā Total
	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits			Iekšzemes kredīti ² Domestic credit ²			Pārējie aktīvi (neto) ² Other items (net) ²		
						Valdībai (neto) Government (net)	Uzņēmumiem un privāt- personām Enterprises and private persons				
2002											
I	-20.0	3.0	23.9	6.9	-25.0	-0.5	12.2	11.8	20.0	31.8	6.9
II	1.2	22.0	9.0	32.2	6.9	13.1	26.3	39.3	-14.0	25.3	32.2
III	5.4	-6.3	66.0	65.2	-5.7	16.1	40.9	57.0	14.0	71.0	65.2
IV	-7.8	32.3	-11.7	12.7	2.2	-2.6	21.1	18.5	-8.1	10.4	12.7
V	5.9	-2.6	-8.7	-5.4	-43.2	3.9	25.6	29.5	8.4	37.9	-5.4
VI	12.8	60.8	-15.1	58.6	61.0	-15.5	33.6	18.1	-20.6	-2.5	58.6
VII	6.6	-16.8	7.7	-2.6	-47.4	-6.2	44.8	38.6	6.3	44.9	-2.6
VIII	10.0	-4.4	13.4	19.1	23.1	-14.7	35.8	21.1	-25.2	-4.1	19.1
IX	2.1	6.1	-0.1	8.1	-35.7	-3.8	69.2	65.4	-21.6	43.8	8.1
X	8.6	13.8	12.7	35.2	-50.0	7.1	70.2	77.3	7.9	85.2	35.2
XI	11.0	3.1	9.7	23.7	-16.5	14.8	60.1	74.9	-34.7	40.2	23.7
XII	21.9	43.7	4.3	69.8	-35.5	63.9	55.1	119.0	-13.6	105.3	69.8
2003											
I	-14.8	-32.5	30.1	-17.1	-15.3	-23.6	40.4	16.8	-18.7	-1.8	-17.1
II	3.6	4.5	23.2	31.3	-29.2	14.5	61.6	76.1	-15.6	60.5	31.3
III	-0.9	30.7	5.0	34.9	4.7	-15.1	55.8	40.7	-10.6	30.1	34.9

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Sākot ar 2003. gada janvāri, iekšzemes kredītos, t.sk. kredītos privātpersonām, privātu uzņēmumiem un valsts uzņēmumiem ietvertas visas prasības pret privāto sektoru, tās vairs neietverot pārējos aktīvos (neto).

² As of January 2003, domestic loans, comprising loans to private persons, private enterprises and public enterprises, include all claims to the private sector, excluding them from other items (net).

5. M2X STRUKTŪRA STRUCTURE OF M2X

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M2X	1 548.3	1 580.5	1 645.7	1 658.4	1 653.0	1 711.6	1 709.0	1 728.1	1 736.2	1 771.4	1 795.1	1 864.9	1 847.8	1 879.1	1 914.0
M1	820.0	827.8	831.2	843.1	851.8	896.5	897.7	903.1	917.0	945.1	948.3	1 020.8	967.3	974.4	990.7
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks															
Summa / Amount	465.2	466.4	471.8	464.1	470.0	482.8	489.5	499.5	501.6	510.2	521.2	543.1	528.3	531.9	531.0
% no M1 / % of M1	56.7	56.3	56.8	55.0	55.2	53.9	54.5	55.3	54.7	54.0	55.0	53.2	54.6	54.6	53.6
Pieprasījuma noguldījumi latos ² Demand deposits in lats ²															
Summa / Amount	354.8	361.4	359.4	379.0	381.8	413.7	408.2	403.6	415.4	434.9	427.1	477.7	439.0	442.5	459.7
% no M1 / % of M1	43.3	43.7	43.2	45.0	44.8	46.1	45.5	44.7	45.3	46.0	45.0	46.8	45.4	45.4	46.4
Kvazinauda Quasi-money	728.3	752.7	814.5	815.4	801.3	815.1	811.3	825.0	819.2	826.3	846.8	844.1	880.5	904.7	923.2
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats															
Summa / Amount	238.3	247.5	269.7	273.4	265.1	261.1	265.8	267.7	270.8	275.9	291.6	303.8	331.0	356.1	353.1
% no kvazinaudas % of quasi-money	32.7	32.9	33.1	33.5	33.1	32.0	32.8	32.4	33.1	33.4	34.4	36.0	37.6	39.4	38.2
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies															
Summa / Amount	490.0	505.2	544.8	542.0	536.2	554.0	545.5	557.3	548.4	550.4	555.2	540.3	549.5	548.6	570.1
% no kvazinaudas % of quasi-money	67.3	67.1	66.9	66.5	66.9	68.0	67.2	67.6	66.9	66.6	65.6	64.0	62.4	60.6	61.8

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos.

² Demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats.

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
AKTĪVI															
ASSETS															
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3	733.3	712.8	777.8	734.8	764.8	693.1
Kredīti bankām Loans to banks	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1	29.2	35.7	30.7	27.9	29.2	60.8
Repo kredīti Loans under repurchase agreement	11.7	6.0	14.5	3.9	7.2	22.5	29.2	27.6	39.9	29.1	35.5	30.5	27.8	29.1	60.7
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7	-34.1	27.1	14.1	12.6	27.0	12.6
Pārējie aktīvi Other assets	35.9	36.1	36.0	36.3	36.4	37.1	37.7	37.5	37.5	37.8	38.5	39.5	40.8	39.9	39.0
Kopā Total	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2	766.2	814.1	862.1	816.1	860.9	805.5
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0	576.2	585.8	622.6	597.8	598.1	604.9
Noguldījumi latos Deposits in lats	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8	89.2	127.4	132.4	111.4	153.3	98.6
Pārējās saistības Other liabilities	51.0	55.9	46.3	52.7	42.3	14.2	16.6	16.0	20.8	18.9	20.3	15.3	23.0	24.9	11.9
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	63.0	62.9	73.2	74.9	74.9	78.0	79.1	81.4	83.6	81.9	80.6	91.8	83.9	84.6	90.1
Kopā Total	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2	766.2	814.1	862.1	816.1	860.9	805.5

7. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0	576.2	585.8	622.6	597.8	598.1	604.9
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	82.5	83.4	83.6	84.3	84.0	82.0	83.0	82.4	86.5	86.6	82.1	82.5	84.3	79.6	86.0
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8	89.2	127.4	132.4	111.4	153.3	98.6
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	17.5	16.6	16.4	15.7	16.0	18.0	17.0	17.6	13.5	13.4	17.9	17.5	15.7	20.4	14.0
M0	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8	665.5	713.2	755.1	709.2	751.5	703.5
Tirie ārējie aktīvi Net foreign assets	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3	733.3	712.8	777.8	734.8	764.8	693.1
Kredīti bankām Loans to banks	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1	29.2	35.7	30.7	27.9	29.2	60.8
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7	-34.1	27.1	14.1	12.6	27.0	12.6
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-78.0	-82.7	-83.5	-91.3	-80.8	-55.0	-58.1	-60.0	-66.9	-63.0	-62.3	-67.5	-66.2	-69.6	-63.0
Kopā Total	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8	665.5	713.2	755.1	709.2	751.5	703.5

8. LATVIJAS BANKAS LIKVIDITĀTE THE BANK OF LATVIA'S LIQUIDITY

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	-30.6	1.6	5.8	-8.3	4.7	17.0	5.5	10.9	6.5	7.2	9.6	36.8	-24.8	0.3	6.8
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	50.7	-6.7	-0.6	-6.6	3.0	19.4	-7.2	6.8	-31.0	0.4	38.2	5.0	-21.0	41.9	-54.7
Kopā Total	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6	7.7	47.7	41.9	-45.9	42.3	-48.0
Tirie ārējie aktīvi Net foreign assets	-8.3	2.5	-4.2	-0.4	-13.1	-10.6	-6.4	45.2	16.4	-47.0	-20.5	65.0	-43.0	30.0	-71.7
Kredīti bankām Loans to banks	-7.1	-5.7	8.5	-10.6	3.3	15.4	6.6	-1.6	12.4	-10.9	6.5	-5.0	-2.8	1.3	31.6
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	28.8	2.7	1.7	3.9	7.0	5.8	1.0	-23.9	-46.4	61.6	61.2	-13.0	-1.5	14.4	-14.4
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	6.7	-4.7	-0.8	-7.8	10.5	25.8	-3.1	-1.9	-6.9	3.9	0.6	-5.2	1.3	-3.4	6.6
Kopā Total	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6	7.7	47.7	41.9	-45.9	42.3	-48.0

9.a KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2003		
	I	II	III
Banku rezerves Bank reserves	181 790	218 037	172 205
Nacionālā valūta banku kasēs Vault cash in national currency	69 501	66 203	73 893
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	112 289	151 834	98 312
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 856 257	1 724 190	1 824 779
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	46 746	46 825	48 394
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	1 204 061	1 041 795	1 154 113
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	570 331	615 344	595 813
Pārējie aktīvi Other assets	35 119	20 226	26 459
Prasības pret centrālo valdību (neto) Claims on the central government (net)	103 660	102 547	107 715
Prasības pret vietējo valdību (neto) Claims on the local government (net)	14 795	16 012	10 182
Prasības pret valsts uzņēmumiem Claims on public enterprises	108 386	106 319	102 533
Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises	108 386	106 319	102 533
Prasības pret privātuzņēmumiem Claims on private enterprises	1 344 191	1 385 214	1 421 569
Kredīti privātuzņēmumiem Loans to private enterprises	1 319 302	1 360 338	1 396 360
Pārējās prasības Other claims	24 889	24 876	25 209
Prasības pret privātpersonām Claims on private persons	437 391	460 069	483 275
Neklasificētie aktīvi Unclassified assets	288 502	307 485	314 932
Pamatlīdzekļi Fixed assets	106 499	106 110	109 413
Nauda ceļā Items in transit	5 572	6 420	4 127
Pārējie aktīvi Other assets	50 786	51 769	50 580
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi) Claims on domestic credit institutions (incl. investments)	125 645	143 186	150 812
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	4 334 972	4 319 873	4 437 190
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets			
Ārzemju / Foreign	432 323	419 035	495 245
Iekšzemes / Domestic	56 217	62 495	60 472

9.b KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2003		
	I	II	III
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	439 034	442 533	459 696
Valsts uzņēmumu Public enterprises	29 326	28 318	30 940
Privātuzņēmumu Private enterprises	209 429	208 517	215 783
Privātpersonu Private persons	200 279	205 698	212 973
Termiņnoguldījumi Time deposits	331 016	356 089	353 138
Valsts uzņēmumu Public enterprises	31 434	39 079	34 086
Privātuzņēmumu Private enterprises	95 246	106 170	105 934
Privātpersonu Private persons	204 336	210 840	213 118
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	549 469	548 603	570 140
Valsts uzņēmumu Public enterprises	18 648	19 281	26 779
Privātuzņēmumu Private enterprises	186 957	177 672	187 184
Privātpersonu Private persons	343 864	351 650	356 177
Tranzītfondi Transit funds	10 019	10 008	9 618
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	2 254 200	2 181 426	2 205 551
Saistības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks	510 053	525 749	464 462
Saistības pret ārvalstu nebankām Liabilities to foreign non-banks	1 655 995	1 573 165	1 646 151
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	88 152	82 512	94 938
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	27 921	29 249	60 841
Parāda vērtspapīri Debt securities	47 717	45 516	43 768
Kapitāls un rezerves Equity	388 473	399 691	398 446
Rezidentu Residents	205 633	217 407	216 320
Nerezidentu Non-residents	182 840	182 284	182 126
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	60 551	62 535	63 586
Neklasificētie pasīvi Unclassified liabilities	226 572	244 223	272 406
Nauda ceļā Items in transit	79 683	75 021	91 649
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	38 020	37 701	39 486
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm Liabilities to domestic credit institutions	108 869	131 501	141 271
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	4 334 972	4 319 873	4 437 190
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities			
Ārzemju / Foreign	452 300	439 155	515 480
Iekšzemes / Domestic	36 240	42 375	40 237

10.a KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	894.7	876.1	972.5	967.3	926.6	954.7	966.1	1 058.6	995.4	1 102.0	1 096.7	1 160.0	1 204.1	1 041.8	1 154.1
Kredīti ārvalstu bankām Loans to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	605.9	530.8	447.2	452.0	466.1	552.3	535.8	523.6	571.1	572.6	608.5	584.9	672.0	587.5	655.9
Īstermiņa / Short-term	135.9	186.7	353.1	319.9	264.7	221.7	262.9	357.6	257.8	344.7	303.6	383.9	331.1	245.6	270.0
Ilgttermiņa / Long-term	5.1	5.1	4.5	3.6	3.7	3.2	3.5	7.8	3.8	5.3	5.9	4.1	6.8	3.8	5.6
Parāda vērtspapīri Debt securities	144.8	150.5	164.5	188.7	189.0	174.5	160.9	166.5	159.5	173.3	172.4	180.9	188.1	197.6	215.3
Akcijas Shares	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	3.3	3.3	3.3	3.2	3.2	3.2
Citas prasības Other claims	2.6	2.7	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9	2.9	2.9	2.9	2.9	4.0	4.0
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	549.6	550.5	541.3	532.0	555.5	584.3	571.7	535.1	543.7	565.2	564.6	580.0	570.3	615.3	595.8
Kredīti ārvalstu nebankām Loans to foreign non-banks															
Īstermiņa / Short-term	173.6	176.8	148.7	112.8	117.3	159.6	137.2	93.5	93.9	93.6	83.4	91.0	85.6	107.3	120.8
Ilgttermiņa / Long-term	109.5	110.6	110.9	116.6	116.1	109.0	111.2	99.1	102.6	109.1	140.0	144.0	121.7	120.2	129.3
Parāda vērtspapīri Debt securities															
Valdības sektors Government	78.7	79.7	80.2	86.1	92.9	94.0	102.4	116.4	121.9	141.5	114.7	132.3	156.7	180.0	136.8
Privātais sektors Private sector	159.1	154.6	160.0	174.8	190.2	183.3	182.4	187.6	186.7	196.7	203.3	186.7	184.7	186.0	186.9
Akcijas Shares	26.8	26.8	39.6	39.8	37.1	36.4	35.9	35.9	36.0	21.8	20.6	23.0	18.6	18.6	18.7
Citas prasības Other claims	2.0	2.0	2.0	1.9	1.9	1.9	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	3.0	3.0	3.3	3.3
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	38.2	36.6	36.3	36.2	34.8	41.3	49.6	41.7	42.5	38.0	44.4	41.8	46.7	46.8	48.4
Pārējie aktīvi Other assets	16.7	22.5	14.7	17.0	16.1	18.6	18.1	17.3	23.0	23.9	18.1	11.5	35.1	20.2	26.5
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 499.2	1 485.7	1 564.9	1 552.5	1 533.1	1 598.9	1 605.6	1 652.7	1 604.5	1 729.2	1 723.8	1 793.3	1 856.3	1 724.2	1 824.8
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets	336.5	329.3	286.5	345.8	272.5	341.5	350.6	343.6	389.7	348.1	352.2	549.0	432.3	419.0	495.2

10.b KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Saistības pret ārvalstu bankām															
Liabilities to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	54.9	27.1	34.3	40.2	33.9	24.4	40.1	49.2	63.1	81.4	67.6	64.5	62.7	136.0	76.8
Īstermiņa / Short-term	175.9	202.3	190.1	205.9	199.7	204.4	203.3	171.9	200.4	162.4	184.9	239.4	258.2	193.7	191.7
Ilgtermiņa / Long-term	170.7	168.4	173.4	174.5	170.4	185.9	187.6	184.1	183.3	166.4	180.3	188.3	189.2	196.1	195.9
Nebanku noguldījumi															
Non-bank deposits															
Pieprasījuma / Demand	1 030.9	1 000.0	1 093.2	1 045.2	1 098.8	1 117.8	1 068.3	1 154.0	1 147.5	1 223.2	1 241.1	1 401.9	1 387.6	1 288.6	1 391.7
Īstermiņa / Short-term	199.9	201.6	196.2	173.1	170.5	157.5	228.1	237.5	205.5	292.9	236.1	210.6	208.6	225.5	194.9
Ilgtermiņa / Long-term	50.1	51.3	49.8	55.9	56.5	50.0	58.5	63.6	58.5	56.2	56.4	55.4	59.8	59.0	59.6
Pārējie pasīvi ¹ Other liabilities ¹	74.7	88.5	83.0	110.2	85.9	69.9	71.8	66.6	72.3	75.8	82.7	58.9	88.2	82.5	94.9
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	1 757.2	1 739.2	1 820.0	1 805.0	1 815.7	1 809.9	1 857.7	1 926.9	1 930.7	2 058.3	2 049.0	2 219.0	2 254.2	2 181.4	2 205.6
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities	323.1	316.2	291.7	353.0	275.8	382.5	363.3	362.0	399.9	355.2	369.1	565.1	452.3	439.2	515.5

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

**11. IEKŠZEMES UZNĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valsts uzņēmumu noguldījumi Deposits of public enterprises					Privātu uzņēmumu noguldījumi Deposits of private enterprises				
	Pieprasījuma noguldījumi	Termin- noguldījumi		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā	Pieprasījuma noguldījumi	Termin- noguldījumi		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā
	Demand deposits	Time deposits		Deposits in lats	Deposits in foreign currencies	Demand deposits	Time deposits		Deposits in lats	Deposits in foreign currencies
2002										
I	49.5	45.3	94.9	79.2	15.7	304.8	101.4	406.2	227.0	179.2
II	51.9	53.7	105.6	85.0	20.6	321.7	96.6	418.3	230.2	188.1
III	48.3	60.5	108.8	79.4	29.4	306.6	130.1	436.8	243.3	193.5
IV	54.7	56.6	111.3	84.4	26.9	319.3	125.9	445.1	251.4	193.7
V	50.4	56.1	106.5	80.5	26.0	310.3	127.0	437.3	245.1	192.1
VI	74.5	49.2	123.8	101.4	22.4	340.8	109.7	450.5	238.0	212.5
VII	62.9	37.9	100.8	78.4	22.4	326.9	127.3	454.2	251.2	203.0
VIII	52.1	44.7	96.8	73.9	23.0	321.3	130.3	451.6	251.8	199.8
IX	51.1	43.5	94.6	73.0	21.7	333.5	126.4	459.9	264.1	195.8
X	49.2	33.9	83.2	67.5	15.7	339.6	143.0	482.6	283.6	199.0
XI	43.2	34.3	77.5	60.7	16.8	340.2	141.4	481.6	281.8	199.8
XII	56.1	26.2	82.3	66.0	16.3	354.4	134.6	489.0	310.3	178.7
2003										
I	42.8	36.6	79.4	60.8	18.6	343.1	148.5	491.6	304.7	187.0
II	41.2	45.4	86.7	67.4	19.3	338.2	154.2	492.4	314.7	177.7
III	45.3	46.5	91.8	65.0	26.8	350.1	158.8	508.9	321.7	187.2
	Privātpersonu noguldījumi Deposits of private persons					Noguldījumi kopā Total deposits				
	Pieprasījuma noguldījumi	Termin- noguldījumi		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā		Noguldīti latos		Noguldīti ārvalstu valūtā	
	Demand deposits	Time deposits		Deposits in lats	Deposits in foreign currencies		Deposits in lats		Deposits in foreign currencies	
						Summa Amount	%	Summa Amount	%	
2002										
I	270.8	311.3	582.1	286.9	295.1	1 083.1	593.1	54.8	490.0	45.2
II	273.5	316.7	590.3	293.8	296.4	1 114.1	608.9	54.7	505.2	45.3
III	285.9	342.4	628.3	306.5	321.8	1 173.9	629.1	53.6	544.8	46.4
IV	299.1	338.8	637.9	316.6	321.3	1 194.4	652.4	54.6	542.0	45.4
V	309.8	329.5	639.3	321.3	318.0	1 183.0	646.9	54.7	536.2	45.3
VI	316.0	338.4	654.5	335.4	319.1	1 228.8	674.8	54.9	554.0	45.1
VII	324.7	339.9	664.6	344.5	320.1	1 219.5	674.0	55.3	545.5	44.7
VIII	336.7	343.5	680.1	345.6	334.5	1 228.6	671.3	54.6	557.3	45.4
IX	331.6	348.5	680.1	349.2	330.9	1 234.6	686.2	55.6	548.4	44.4
X	341.2	354.2	695.4	359.8	335.6	1 261.2	710.8	56.4	550.4	43.6
XI	349.7	365.1	714.7	376.2	338.5	1 273.9	718.7	56.4	555.2	43.6
XII	366.3	384.3	750.6	405.2	345.3	1 321.8	781.5	59.1	540.3	40.9
2003										
I	358.4	390.1	748.5	404.6	343.9	1 319.5	770.1	58.4	549.5	41.6
II	369.4	398.8	768.2	416.5	351.7	1 347.2	798.6	59.3	548.6	40.7
III	384.1	398.1	782.3	426.1	356.2	1 383.0	812.8	58.8	570.1	41.2

**12. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU PIEPRASĪJUMA UN TERMIŅNOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEMAND AND TIME DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās, milj. latu)
(at end of period, in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits															
Summa / Amount	625.1	647.1	640.8	673.1	670.5	731.3	714.5	710.1	716.2	730.0	733.1	776.8	744.3	748.8	779.5
% ¹	57.7	58.1	54.6	56.3	56.7	59.5	58.6	57.8	58.0	57.9	57.5	58.8	56.4	55.6	56.4
Termiņnoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	196.8	201.5	257.3	234.0	222.9	199.6	202.5	212.0	210.1	217.4	211.9	204.7	224.5	236.3	219.6
% ¹	18.2	18.1	21.9	19.6	18.8	16.2	16.6	17.3	17.0	17.2	16.6	15.5	17.0	17.5	15.9
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	166.5	166.6	173.0	171.5	172.5	180.1	181.8	182.4	181.3	182.8	190.6	192.0	203.8	211.0	224.9
% ¹	15.4	14.9	14.7	14.4	14.6	14.7	14.9	14.8	14.7	14.5	15.0	14.5	15.5	15.7	16.2
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	94.8	98.8	102.7	115.8	117.1	117.8	120.7	124.1	127.0	130.9	138.3	148.3	146.9	151.1	158.9
% ¹	8.7	8.9	8.8	9.7	9.9	9.6	9.9	10.1	10.3	10.4	10.9	11.2	11.1	11.2	11.5
Noguldījumi kopā Total deposits	1 083.1	1 114.1	1 173.9	1 194.4	1 183.0	1 228.8	1 219.5	1 228.6	1 234.6	1 261.2	1 273.9	1 321.8	1 319.5	1 347.2	1 383.0

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits by domestic enterprises and private persons.

13. KREDĪTI IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises					Kredīti privātzņēmumiem Loans to private enterprises				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā
				In lats	In foreign currencies				In lats	In foreign currencies
2002										
I	7.1	72.6	79.6	32.1	47.5	234.3	805.3	1 039.5	428.9	610.7
II	8.4	73.0	81.4	32.8	48.5	233.2	823.7	1 056.9	426.6	630.4
III	9.4	73.7	83.1	32.5	50.6	241.7	839.6	1 081.3	437.7	643.6
IV	8.6	68.9	77.5	30.5	47.0	233.4	865.8	1 099.2	445.5	653.8
V	6.4	68.4	74.9	29.5	45.3	232.0	883.3	1 115.3	457.7	657.6
VI	5.5	67.5	73.0	29.4	43.6	231.3	908.9	1 140.3	481.5	658.7
VII	5.2	74.2	79.4	29.6	49.7	220.6	939.4	1 160.0	499.0	661.0
VIII	5.6	76.6	82.2	33.7	48.5	214.2	959.8	1 174.0	507.5	666.6
IX	10.7	82.5	93.2	44.5	48.7	204.5	1 008.2	1 212.7	522.4	690.3
X	10.3	82.2	92.6	45.7	46.9	207.5	1 044.4	1 251.9	545.9	706.0
XI	15.0	83.0	98.0	50.5	47.5	219.8	1 059.7	1 279.5	565.9	713.6
XII	29.3	83.2	112.5	66.4	46.1	214.8	1 090.3	1 305.1	579.7	725.4
2003										
I	30.2	78.2	108.4	63.9	44.5	219.0	1 100.3	1 319.3	596.8	722.5
II	29.4	77.0	106.3	62.5	43.8	227.7	1 132.6	1 360.3	614.4	745.9
III	26.9	75.6	102.5	59.5	43.0	240.2	1 156.1	1 396.4	634.7	761.7
	Kredīti privātpersonām Loans to private persons					Kredīti kopā Total loans				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā		Izsniegti latos		Izsniegti ārvalstu valūtā	
				In lats	In foreign currencies		In lats	%	In foreign currencies	%
	Summa Amount	%	Summa Amount	%	Summa Amount	%	Summa Amount	%	Summa Amount	%
2002										
I	33.3	214.5	247.8	128.3	119.5	1 367.0	589.3	43.1	777.7	56.9
II	34.3	220.6	254.9	133.1	121.7	1 393.2	592.5	42.5	800.7	57.5
III	32.7	236.9	269.7	137.3	132.4	1 434.1	607.5	42.4	826.6	57.6
IV	32.3	246.1	278.5	141.9	136.6	1 455.2	617.9	42.5	837.4	57.5
V	34.9	255.7	290.6	150.3	140.3	1 480.8	637.5	43.1	843.2	56.9
VI	35.7	265.6	301.2	156.6	144.6	1 514.4	667.5	44.1	846.9	55.9
VII	37.9	281.9	319.8	164.8	154.9	1 559.1	693.4	44.5	865.7	55.5
VIII	39.3	299.4	338.8	172.8	165.9	1 595.0	714.0	44.8	881.0	55.2
IX	39.9	318.4	358.3	180.0	178.3	1 664.2	746.9	44.9	917.2	55.1
X	44.8	345.1	389.9	189.2	200.7	1 734.3	780.8	45.0	953.6	55.0
XI	47.0	370.0	417.0	194.0	223.0	1 794.5	810.4	45.2	984.1	54.8
XII	46.7	385.2	432.0	197.9	234.1	1 849.5	843.9	45.6	1 005.6	54.4
2003										
I	47.5	389.9	437.4	199.9	237.5	1 865.1	860.6	46.1	1 004.5	53.9
II	53.6	406.4	460.1	205.2	254.9	1 926.7	882.1	45.8	1 044.6	54.2
III	50.8	432.4	483.3	213.2	270.1	1 982.2	907.3	45.8	1 074.8	54.2

14. IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
MATURITY PROFILE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās, milj. latu)
 (at end of period, in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Īstermiņa Short-term															
Summa / Amount	274.6	276.0	283.9	274.4	273.3	272.5	263.7	259.2	255.1	262.7	281.9	290.8	296.7	310.7	318.0
% ¹	20.1	19.8	19.8	18.9	18.5	18.0	16.9	16.3	15.3	15.2	15.7	15.7	15.9	16.1	16.1
Ar termiņu 1–5 gadi Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	668.7	675.3	689.1	686.7	700.7	719.8	748.7	762.9	800.3	822.6	837.6	852.1	859.1	875.1	894.5
% ¹	48.9	48.5	48.0	47.2	47.3	47.5	48.0	47.8	48.1	47.4	46.7	46.1	46.1	45.4	45.1
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	423.7	441.9	461.1	494.1	506.8	522.1	546.7	572.9	608.8	649.0	675.0	706.6	709.3	740.9	769.7
% ¹	31.0	31.7	32.2	33.9	34.2	34.5	35.1	35.9	36.6	37.4	37.6	38.2	38.0	38.5	38.8
Kredīti kopā Total loans	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2	1 734.3	1 794.5	1 849.5	1 865.1	1 926.7	1 982.2

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to domestic enterprises and private persons.

15. UZŅĒMUMIEM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO ENTERPRISES IN THE NATIONAL ECONOMY

(2003. gada 1. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q1 2003, in millions of lats; structure, %)

	Kredīti latos Loans in lats				Kredīti ārvalstu valūtā Loans in foreign currencies				Tranzītkredīti Transit credit		Kredīti kopā Total loans	
	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%		%		%
	Short-term		Long-term		Short-term		Long-term					
Kopā Total	153.5	100.0	537.7	100.0	113.7	100.0	686.8	100.0	8.0	100.0	1 499.7	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	7.9	5.1	41.3	7.7	1.7	1.5	17.5	2.5	1.9	23.7	70.4	4.7
Zvejniecība Fishing	0.6	0.4	2.2	0.4	0.6	0.5	3.5	0.5	0	0	6.8	0.5
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	0.2	0.1	0.8	0.2	0.1	0.1	0.5	0.1	0	0	1.5	0.1
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	35.4	23.1	74.8	13.9	28.6	25.1	111.5	16.2	1.0	12.5	251.4	16.8
Elektroenerģija, gāzes un ūdensapgāde Electricity, gas and water supply	7.4	4.8	48.8	9.1	8.1	7.1	22.0	3.2	0.4	5.0	86.7	5.8
Būvniecība Construction	7.7	5.0	33.8	6.3	2.0	1.8	56.7	8.3	0.2	2.5	100.3	6.7
Tirdzniecība Trade	44.0	28.7	138.5	25.8	39.8	35.0	98.9	14.4	0.5	6.3	321.8	21.5
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	1.2	0.8	19.0	3.5	0.7	0.6	18.5	2.7	0.2	2.5	39.7	2.6
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communications	12.9	8.4	37.9	7.0	6.7	5.9	85.5	12.4	0.2	2.5	143.2	9.5
Finanšu starpniecība Financial intermediation	17.7	11.5	62.6	11.6	3.4	3.0	162.1	23.6	1.7	21.2	247.4	16.5
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	2.9	1.9	48.0	8.9	15.1	13.3	78.0	11.4	0.1	1.3	144.1	9.6
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	8.3	5.4	17.8	3.3	0.8	0.7	15.2	2.2	0.1	1.3	42.3	2.8
Pārējie pakalpojumi Other services	7.3	4.8	12.1	2.3	6.1	5.4	16.9	2.5	1.7	21.2	44.1	2.9

16.a IEKŠZEMES UZNĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Norēķinu konta debeta atlikums Overdraft	30.9	35.0	36.0	40.0	40.8	40.5	41.5	40.6	45.7	45.8	50.9	64.6	68.1	73.8	83.5
Komerckredīts Commercial credit	490.0	515.3	534.4	574.2	583.6	593.7	597.1	605.0	623.9	645.4	660.6	671.0	673.5	683.4	689.8
Industriālais kredīts Industrial credit	378.4	377.4	376.8	346.2	356.5	368.1	379.7	383.9	393.5	406.8	429.6	435.3	440.4	448.5	462.7
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	19.8	18.4	19.8	16.9	16.1	18.1	17.8	18.7	18.4	21.4	24.2	24.0	23.6	24.8	24.6
Finanšu noma Financial leasing	46.4	46.5	45.9	45.5	45.2	45.4	47.6	48.0	48.1	48.0	48.7	49.2	48.7	51.4	49.3
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	60.7	62.6	69.8	71.5	73.1	74.9	73.8	79.6	83.0	87.1	90.2	88.7	89.1	92.6	96.9
Hipotēku kredīts Mortgage loans	246.0	249.8	275.3	282.8	285.1	299.5	316.3	335.1	354.5	379.6	383.7	404.9	407.0	431.6	451.7
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	9.4	9.4	9.5	9.4	8.2	7.3	12.2	10.4	17.4	16.7	16.4	15.5	15.3	15.2	15.8
Tranzītkredīts Transit credit	17.6	9.4	9.2	9.4	9.2	9.2	9.1	9.3	9.1	9.0	8.9	8.5	8.2	8.3	8.0
Pārējie kredīti Other credit	67.8	69.4	57.4	59.3	63.0	57.7	64.0	64.4	70.6	74.5	81.3	87.8	91.2	97.1	99.9
Kredīti kopā Total loans	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2	1 734.3	1 794.5	1 849.5	1 865.1	1 926.7	1 982.2

16.b IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Kredīti mājokļa iegādei Housing loans	140.0	142.2	146.6	152.9	159.9	165.9	176.8	190.0	201.6	215.7	226.1	237.6	241.9	251.4	274.4
Patēriņa kredīti Consumer credit	57.1	59.4	62.4	64.4	67.0	68.6	72.1	77.2	79.7	82.8	84.5	84.7	85.8	89.0	93.8
Pārējie kredīti Other credit	50.7	53.3	60.7	61.2	63.7	66.7	70.9	71.6	77.0	91.4	106.4	109.7	109.7	119.7	115.1
Kredīti kopā Total loans	247.8	254.9	269.7	278.5	290.6	301.2	319.8	338.8	358.3	389.9	417.0	432.0	437.4	460.1	483.3
Izsniegti latos In lats	128.3	133.1	137.3	141.9	150.3	156.6	164.8	172.8	180.0	189.2	194.0	197.9	199.9	205.2	213.2
Izsniegti ārvalstu valūtā In foreign currencies	119.5	121.7	132.4	136.6	140.3	144.6	154.9	165.9	178.3	200.7	223.0	234.1	237.5	254.9	270.1

17.a

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.		Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.			
	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months				
Latos In lats												
2002												
I	9.43	9.90	11.63	11.10	10.41	10.09	3.63	4.33	5.35	6.12	4.36	6.87
II	10.64	7.68	10.88	10.19	10.18	10.66	3.37	4.33	4.84	5.66	3.72	4.86
III	8.94	9.40	9.86	9.55	9.35	9.59	3.00	3.93	4.25	4.91	3.66	5.42
IV	8.50	10.18	11.71	10.09	9.50	9.26	2.91	3.73	4.41	5.33	3.44	5.80
V	9.06	6.22	12.66	9.64	9.24	8.93	2.59	3.35	4.08	4.94	3.06	5.20
VI	6.64	9.28	10.93	9.52	7.82	8.51	2.73	3.22	4.16	4.89	3.06	5.88
VII	6.93	8.34	11.06	8.68	7.74	8.39	2.57	3.34	4.05	4.90	2.91	5.36
VIII	5.47	6.92	10.13	8.48	6.79	8.48	2.63	3.62	3.11	4.99	3.04	5.06
IX	5.19	7.43	9.36	8.60	6.52	8.13	2.38	3.65	3.85	4.50	2.71	4.53
X	4.98	7.59	9.70	9.30	6.42	7.43	2.69	3.37	3.83	4.68	2.97	5.44
XI	4.87	8.18	8.40	8.70	6.27	7.79	2.49	3.30	3.99	4.34	2.77	5.23
XII	3.81	9.29	7.60	8.89	5.38	7.43	2.41	3.20	4.15	4.93	3.11	5.19
2003												
I	3.91	10.70	11.39	8.99	5.52	7.64	2.49	3.39	3.68	5.08	2.85	5.21
II	3.57	12.86	7.00	8.67	5.20	7.84	2.52	3.30	3.63	4.23	2.68	4.86
III	3.71	6.19	8.64	8.48	5.23	7.66	2.56	3.14	3.68	4.54	2.75	5.17
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
I	8.94	8.00	7.18	8.29	8.38	6.96	1.66	2.43	3.25	3.25	1.97	3.80
II	9.18	9.36	9.32	8.40	9.00	6.95	1.88	2.50	2.91	3.19	2.13	3.77
III	8.65	4.11	8.17	7.29	7.94	5.71	1.76	2.48	2.40	3.38	2.17	3.67
IV	9.97	5.67	10.18	7.20	8.62	6.21	1.70	2.58	2.56	3.40	2.02	3.57
V	8.35	7.17	8.97	7.18	7.92	6.43	1.66	2.34	1.99	3.19	1.82	2.78
VI	8.07	5.83	10.24	8.19	8.21	6.31	1.54	2.47	2.49	3.34	1.89	3.54
VII	9.65	7.07	9.44	7.39	8.95	6.84	1.68	2.48	2.48	3.10	1.93	4.70
VIII	9.41	4.04	8.11	7.25	8.35	6.19	1.87	2.41	2.57	3.32	2.07	3.27
IX	8.55	10.31	7.55	6.81	7.89	6.30	1.88	2.46	2.40	3.44	2.05	5.19
X	4.88	5.92	6.73	7.12	5.59	6.16	2.09	2.19	2.45	3.08	2.19	3.20
XI	5.23	8.29	7.50	6.59	5.92	5.80	1.73	2.38	2.46	3.07	1.97	3.88
XII	3.12	4.07	5.64	7.17	4.14	5.77	1.64	2.20	2.63	3.34	2.00	3.37
2003												
I	2.30	5.45	7.59	7.16	3.64	5.35	1.55	2.06	2.37	2.89	1.89	3.48
II	3.41	7.76	8.60	5.54	4.42	5.90	1.80	2.25	2.58	2.97	2.01	3.60
III	3.83	6.71	9.06	5.96	4.68	5.32	1.74	2.11	2.03	2.34	1.97	3.25

17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2002												
I	9.55	8.06	11.27	10.87	10.14	9.92	3.62	4.20	5.19	5.67	3.97	7.07
II	11.62	7.41	10.47	9.86	10.21	9.85	3.36	4.30	4.67	4.30	3.50	4.69
III	9.83	8.98	9.22	9.08	9.32	8.90	2.99	3.90	4.02	3.51	3.40	4.25
IV	8.76	10.17	11.08	9.63	9.39	8.74	2.89	3.63	4.41	5.11	3.26	6.03
V	8.41	5.79	12.51	9.16	8.66	8.46	2.58	3.27	3.82	4.81	2.80	4.57
VI	6.84	8.24	9.90	9.00	7.71	8.13	2.72	3.12	4.10	4.72	2.86	6.61
VII	6.56	6.87	10.51	8.15	7.27	8.05	2.55	3.14	4.40	4.60	2.67	5.27
VIII	5.69	6.43	9.68	7.85	6.70	8.03	2.62	3.48	2.85	4.81	2.80	4.52
IX	5.44	6.40	8.37	8.00	6.48	7.82	2.36	3.55	4.01	3.77	2.51	4.36
X	4.95	7.91	9.22	8.73	6.33	7.20	2.69	3.41	3.66	3.69	2.79	5.08
XI	4.89	7.39	7.59	8.21	6.18	7.56	2.49	3.14	3.86	3.40	2.61	5.07
XII	3.59	7.80	7.04	8.38	5.15	7.20	2.41	3.04	4.09	4.57	2.70	5.37
2003												
I	3.72	8.66	10.70	8.53	5.32	7.33	2.48	3.34	3.59	5.20	2.68	5.46
II	3.38	10.85	6.64	8.27	5.04	7.54	2.51	3.23	3.46	3.86	2.60	4.76
III	4.00	5.79	8.28	8.09	5.55	7.42	2.55	3.02	3.57	4.02	2.62	5.44
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
I	8.48	8.75	6.79	8.23	8.07	6.65	1.63	2.39	3.54	2.45	1.77	1.95
II	8.81	10.90	8.34	8.31	8.71	6.69	1.86	1.54	2.74	2.97	1.90	2.77
III	8.24	3.81	7.47	7.25	7.62	5.59	1.70	2.55	2.29	3.45	2.10	1.97
IV	9.65	5.31	8.96	7.13	8.30	5.80	1.72	2.69	2.55	3.32	1.92	1.28
V	8.19	8.00	8.79	7.15	7.77	6.14	1.65	2.33	1.85	3.07	1.73	1.07
VI	8.05	4.60	8.81	8.23	8.09	5.97	1.52	2.42	2.68	3.05	1.71	1.75
VII	9.88	6.95	8.91	7.35	9.09	6.61	1.68	2.54	2.50	2.99	1.85	3.32
VIII	9.43	3.90	7.42	7.22	8.23	5.59	1.89	2.43	2.91	2.98	2.02	1.02
IX	8.21	13.22	6.35	6.66	7.59	6.02	1.91	2.54	2.28	3.00	1.98	2.28
X	4.47	5.71	6.33	7.19	5.27	5.82	2.13	2.28	2.45	3.06	2.17	2.05
XI	4.91	8.77	6.81	6.55	5.77	5.41	1.78	2.54	2.52	2.29	1.89	2.02
XII	2.71	3.78	5.60	7.35	3.94	5.49	1.78	2.18	2.65	3.42	1.90	3.36
2003												
I	1.55	5.44	6.91	6.78	3.11	5.04	1.56	2.08	2.37	1.68	1.67	3.67
II	2.96	8.18	7.73	5.47	4.26	5.80	1.87	2.51	2.19	3.24	2.00	2.12
III	3.48	7.99	7.28	5.95	4.52	4.89	1.83	1.95	1.77	2.29	1.93	2.55

17.c

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2002												
I	8.74	14.60	15.42	15.25	12.37	10.92	3.82	4.74	5.58	6.21	5.61	6.73
II	6.89	12.95	14.29	15.37	9.90	13.06	3.61	4.39	5.14	6.03	5.00	5.92
III	6.53	12.94	14.97	15.25	9.52	12.39	3.10	4.05	4.54	5.43	4.48	5.82
IV	7.61	10.28	15.28	14.27	10.06	11.40	3.20	4.11	4.42	5.36	4.44	5.38
V	11.90	12.02	13.07	13.97	12.54	10.53	2.97	3.57	4.27	4.96	4.18	5.33
VI	5.42	30.17	14.65	13.45	8.60	10.02	3.17	3.96	4.22	4.92	4.30	5.14
VII	9.18	30.64	12.94	14.02	10.97	10.25	3.10	3.86	3.87	4.92	4.17	5.38
VIII	4.70	27.14	13.23	14.25	7.23	10.04	2.75	3.87	4.02	5.07	4.21	5.37
IX	4.45	27.84	15.02	14.18	6.70	9.40	2.79	3.83	3.75	5.01	4.08	4.65
X	5.11	6.93	14.93	13.49	6.84	8.65	2.78	3.29	4.03	4.96	4.17	5.50
XI	4.81	26.85	14.97	13.57	6.74	8.85	2.56	3.78	4.16	5.05	4.35	5.47
XII	4.78	26.12	13.77	13.64	6.65	8.60	2.43	3.57	4.22	5.04	4.47	5.13
2003												
I	4.70	40.14	13.59	14.12	6.57	9.18	2.76	3.48	4.04	5.03	4.30	5.14
II	4.41	22.47	12.84	13.65	6.08	9.01	2.56	3.43	3.91	4.71	3.88	5.12
III	3.05	20.68	12.49	13.46	4.14	8.58	2.73	3.28	3.79	4.74	3.94	4.95
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2002												
I	12.32	3.29	13.32	8.56	10.71	8.20	2.16	2.49	3.15	3.50	2.81	3.87
II	16.57	4.71	14.43	9.47	12.64	8.23	2.02	2.66	3.02	3.21	2.65	3.97
III	10.96	10.47	10.69	8.45	10.62	5.98	1.97	2.34	2.61	3.32	2.34	3.81
IV	12.14	8.23	12.63	8.12	10.97	7.48	1.64	2.34	2.57	3.41	2.28	3.75
V	9.11	5.84	9.10	7.51	8.60	7.54	1.79	2.37	2.45	3.23	2.24	3.62
VI	8.28	8.99	14.31	7.92	9.07	7.48	1.70	2.70	2.47	3.36	2.56	3.97
VII	7.49	11.79	10.75	7.62	7.93	7.43	1.69	2.41	2.43	3.10	2.22	4.93
VIII	9.33	9.53	15.75	7.45	9.13	7.32	1.74	2.31	2.39	3.37	2.30	3.41
IX	10.41	8.51	13.71	7.49	9.38	7.18	1.69	2.35	2.45	3.64	2.31	6.02
X	6.98	6.88	16.16	6.91	7.14	6.62	1.72	1.96	2.45	3.08	2.26	3.26
XI	6.34	3.33	12.05	6.73	6.47	6.72	1.38	2.17	2.43	3.54	2.24	3.90
XII	4.91	4.97	11.98	6.08	5.12	6.29	1.17	2.23	2.62	3.34	2.18	3.37
2003												
I	5.03	5.52	15.89	9.32	5.90	6.19	1.54	2.03	2.37	2.91	2.33	3.43
II	4.69	5.57	10.77	7.02	5.15	6.09	1.52	2.01	2.82	2.85	2.03	3.69
III	5.06	3.91	18.95	6.03	5.32	5.99	1.39	2.44	2.36	2.45	2.06	3.46

18. STARPBANKU TIRGŪ IZSNIEGTIE KREDĪTI UN KREDĪTI ĀRVALSTU KREDĪTIESTĀDĒM
LENDING IN THE INTERBANK MARKET AND LOANS TO FOREIGN CREDIT INSTITUTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	Kredīti iekšzemes kredītiestādēm Loans to domestic credit institutions											
	Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies							
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.				
	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months				
2002												
I	209.6	66.4	2.6	0.1	278.7	136.5	53.5	0.2	0.3	190.5	469.2	
II	234.2	39.1	1.1	–	274.4	167.7	37.1	1.3	0.1	206.2	480.6	
III	193.0	40.5	12.1	–	245.6	159.4	59.2	1.8	0.1	220.5	466.1	
IV	211.9	38.0	4.5	–	254.4	252.5	52.8	3.5	0.8	309.6	564.0	
V	298.0	42.7	3.5	–	344.2	253.8	46.0	2.5	–	302.3	646.5	
VI	305.9	41.7	0.3	2.0	349.9	166.6	33.9	4.5	0.1	205.1	555.0	
VII	315.2	63.0	–	–	378.2	169.6	29.2	4.4	–	203.2	581.4	
VIII	333.5	77.5	0.7	–	411.7	194.6	44.4	1.2	0.4	240.6	652.3	
IX	267.6	50.1	2.3	–	320.0	164.9	20.0	2.6	–	187.5	507.5	
X	274.1	40.6	–	0.2	314.9	143.3	34.9	5.3	–	183.5	498.4	
XI	245.3	53.5	4.5	–	303.3	186.9	56.0	4.5	0.5	247.9	551.2	
XII	232.9	64.9	3.7	–	301.5	172.6	92.7	3.3	1.3	269.9	571.4	
2003												
I	330.0	72.3	6.7	0.1	409.1	232.1	58.6	5.1	–	295.8	704.9	
II	288.8	67.9	2.3	0.4	359.4	219.3	50.4	1.8	0.3	271.8	631.2	
III	407.2	65.5	9.9	0.5	483.1	246.1	63.8	4.9	–	314.8	797.9	
	Kredīti ārvalstu kredītiestādēm Loans to foreign credit institutions									Kredīti kopā Total loans		
	Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months								
2002												
I		6 985.2		292.6		15.4		19.3		7 312.5	7 781.7	
II		6 455.9		367.8		17.8		21.0		6 862.5	7 343.1	
III		6 569.2		327.3		70.7		34.3		7 001.5	7 467.6	
IV		6 400.0		670.6		16.6		34.6		7 121.8	7 685.8	
V		5 545.0		429.1		45.2		25.1		6 044.4	6 690.9	
VI		5 775.8		445.6		34.7		48.6		6 304.7	6 859.7	
VII		6 950.8		453.6		42.5		54.0		7 500.9	8 082.3	
VIII		6 505.1		529.3		73.4		33.7		7 141.5	7 793.8	
IX		6 469.0		425.5		76.3		8.0		6 978.8	7 486.3	
X		7 408.8		472.5		59.0		10.5		7 950.8	8 449.2	
XI		6 042.4		391.6		86.0		10.3		6 530.3	7 081.5	
XII		6 181.4		639.1		56.4		17.3		6 894.2	7 465.6	
2003												
I		8 124.4		416.9		124.2		3.0		8 668.5	9 373.4	
II		6 763.4		335.0		12.0		0.3		7 110.7	7 741.9	
III		7 185.4		434.5		72.9		7.7		7 700.5	8 498.4	

19.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	2.7	3.4	3.2	3.1	2.9	2.8	2.9	3.1	2.7	3.0	2.5	2.7	2.6	2.5	2.5
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.9	3.5	3.4	3.3	3.1	3.0	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.9	2.8	2.8	2.8
1-3 mēn. 1-3 months	3.0	3.5	3.8	3.4	3.3	3.0	-	3.1	3.0	-	2.6	3.0	2.7	2.6	2.9
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	-	-	-	-	-	4.1	-	-	-	2.9	-	-	2.8	2.7	2.8
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	2.7	2.5	2.3	2.3	2.2	2.1	2.2	2.4	2.6	2.5	2.4	2.0	1.7	1.8	1.8
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.1	2.0	2.2	2.1	2.1	2.3	2.6	2.3	2.5	2.4	2.4	2.2	1.6	1.6	1.5
1-3 mēn. 1-3 months	6.0	1.8	2.8	2.7	1.8	2.3	2.6	1.9	2.1	2.1	1.9	1.9	1.8	1.4	1.7
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	2.4	1.9	2.5	3.7	-	1.4	-	3.0	-	-	3.4	3.1	-	1.4	-

19.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.-20. dienā 11th-20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
		17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25

19.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTĀJĀS REPO, REVERSE REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS
PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AND REVERSE REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM
CURRENCY SWAP CONTRACTS

(% gadā)
 (% per annum)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Repo darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average repo rate	4.6	4.1	3.6	3.5	3.0	3.2	3.1	3.1	2.9	3.0	2.9	3.0	2.8	2.8	2.8
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	-	-	-	-	-	-	-	3.3	2.9	2.9	3.0	2.8	2.6	2.6	2.7

20. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS IN THE BANKING SECTOR (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	6 589.6	7 624.1	11 548.4	7 995.2	8 081.5	9 240.5	12 952.2	18 216.5	16 913.9	18 859.7	18 678.2	45 218.1	16 746.8	17 138.5	27 539.4
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	204.9	159.0	129.7	183.4	225.4	185.8	289.1	311.3	229.0	148.0	185.9	208.3	167.4	268.9	150.3
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	3 043.3	3 245.4	4 559.5	4 236.5	4 520.5	5 683.2	3 731.4	4 158.8	4 065.1	4 275.8	4 861.0	7 333.4	6 726.8	7 200.8	9 524.5
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu kredītiestādes Resident credit institutions	1 376.5	1 376.0	1 513.9	1 402.5	1 437.1	1 737.9	1 903.6	1 878.7	1 534.2	2 055.7	2 139.0	2 062.3	2 188.3	2 096.8	2 552.5
Rezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Resident non-banks (except private persons)	315.2	306.1	333.6	384.8	435.3	379.5	379.6	345.8	503.4	1 088.7	479.1	868.0	569.5	931.1	1 689.6
Nerezidentu kredītiestādes Non-resident credit institutions	4 937.7	4 906.4	7 624.1	5 862.3	6 484.0	7 650.8	8 345.7	11 268.0	10 607.3	11 570.7	10 979.0	24 037.7	10 675.6	11 297.8	17 080.1
Nerezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Non-resident non-banks (except private persons)	3 208.5	4 440.2	6 765.9	4 765.5	4 470.9	5 341.2	6 343.6	9 194.1	8 563.1	8 568.4	10 128.1	25 791.7	10 207.6	10 282.5	15 892.1
Privātpersonas Private persons	334.8	419.5	439.1	535.9	402.4	446.6	516.2	644.4	448.8	383.7	389.8	572.2	648.3	504.1	393.3

¹ Latvijas banku sektorā veikto valūtas darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

21. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
USD															
Apjoms / Amount	5 538.8	6 226.5	8 479.2	6 449.6	6 220.0	7 468.6	8 457.7	10 952.3	10 525.6	11 399.1	11 544.8	26 409.0	12 209.1	12 157.7	18 325.2
% ²	54.5	54.3	50.9	49.7	47.0	47.9	48.4	46.9	48.5	48.0	47.8	49.6	50.2	48.7	49.1
EUR															
Apjoms / Amount	2 547.8	3 467.0	4 598.4	3 921.8	4 161.9	4 978.3	5 693.6	6 967.0	6 822.2	7 143.0	7 160.7	20 752.2	6 718.9	7 220.3	12 022.9
% ²	25.1	30.2	27.6	30.2	31.4	32.0	32.5	29.9	31.5	30.1	29.7	39.0	27.6	28.9	32.2
DEM															
Apjoms / Amount	10.2	4.7	2.5	0.3	0.1	0.1	0.1	1.3	1.4	0.4	0.3	0.2	0.1	0	0.1
% ²	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RUB															
Apjoms / Amount	984.1	808.6	994.3	1 233.8	955.6	1 084.0	1 505.6	1 756.6	1 658.9	1 718.9	1 649.4	2 894.3	1 312.7	1 705.8	2 583.3
% ²	9.7	7.1	6.0	9.5	7.2	7.0	8.6	7.5	7.7	7.2	6.8	5.4	5.4	6.9	6.9
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	1 072.7	963.5	2 581.5	1 370.5	1 904.3	2 045.1	1 834.5	3 662.4	2 672.4	3 502.3	3 787.0	3 211.8	4 083.4	3 874.4	4 390.3
% ²	10.6	8.4	15.5	10.6	14.4	13.1	10.5	15.7	12.3	14.7	15.7	6.0	16.8	15.5	11.8
Kopā Total	10 153.6	11 470.3	16 655.9	12 976.1	13 242.0	15 576.2	17 491.5	23 339.6	21 680.5	23 763.8	24 142.3	53 267.5	24 324.2	24 958.2	37 321.8

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

22. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
EUR	0.5650	0.5586	0.5604	0.5632	0.5731	0.5864	0.5965	0.5919	0.5933	0.5955	0.6013	0.6070	0.6209	0.6288	0.6327
USD	0.6376	0.6425	0.6396	0.6368	0.6268	0.6164	0.6007	0.6050	0.6049	0.6067	0.6011	0.5983	0.5866	0.5833	0.5811
GBP	0.9160	0.9138	0.9101	0.9174	0.9151	0.9118	0.9337	0.9319	0.9404	0.9453	0.9443	0.9466	0.9460	0.9442	0.9240
100 JPY	0.4811	0.4816	0.4874	0.4859	0.4945	0.4979	0.5093	0.5082	0.5021	0.4902	0.4944	0.4896	0.4937	0.4880	0.4950
DEM	0.2889	0.2856	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
FRF	0.0861	0.0852	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

23. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU SKAIDRĀS NAUDAS MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
EUR															
Pērk / Buy	0.560	0.556	0.556	0.559	0.569	0.582	0.593	0.588	0.589	0.593	0.600	0.603	0.617	0.620	0.624
Pārdod / Sell	0.564	0.560	0.559	0.562	0.573	0.587	0.597	0.592	0.593	0.596	0.603	0.607	0.621	0.625	0.628
USD															
Pērk / Buy	0.634	0.639	0.634	0.630	0.622	0.610	0.597	0.601	0.601	0.605	0.599	0.592	0.581	0.577	0.577
Pārdod / Sell	0.636	0.642	0.636	0.633	0.624	0.613	0.600	0.604	0.603	0.607	0.601	0.595	0.584	0.579	0.579
GBP															
Pērk / Buy	0.901	0.902	0.896	0.904	0.901	0.898	0.922	0.920	0.928	0.936	0.860	0.937	0.936	0.927	0.910
Pārdod / Sell	0.907	0.910	0.902	0.909	0.907	0.906	0.928	0.924	0.935	0.942	0.939	0.942	0.942	0.933	0.915
100 JPY															
Pērk / Buy	0.473	0.461	0.466	0.479	0.436	0.485	0.505	0.497	0.489	0.479	0.479	0.477	0.483	0.481	0.473
Pārdod / Sell	0.480	0.479	0.489	0.483	0.493	0.493	0.517	0.504	0.498	0.490	0.484	0.474	0.487	0.479	0.476

24.a LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS¹

	1995		1996										
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	100.0	102.4	103.6	104.4	104.5	105.4	106.3	106.1	105.5	106.5	107.5	107.9	108.9
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	100.0	103.4	105.5	106.7	107.3	108.6	109.2	108.8	107.6	108.3	109.5	109.8	111.5
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	100.0	100.4	99.8	99.9	99.1	99.3	100.6	101.0	101.5	102.8	103.5	104.0	103.7
	1997												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	110.5	111.5	112.7	113.0	114.0	115.1	116.5	117.7	115.8	115.8	115.4	115.8	115.8
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	114.3	116.6	118.4	118.9	120.2	121.7	123.4	125.4	122.8	122.5	121.7	123.0	123.0
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	103.1	101.8	101.9	101.8	102.3	102.8	103.5	103.3	102.9	103.3	103.6	102.4	102.4
	1998												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	117.6	118.2	117.7	117.4	115.8	116.7	116.0	115.4	118.4	121.9	123.0	125.2	125.2
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	126.2	127.1	126.9	126.3	124.2	125.2	124.7	123.5	122.0	122.3	124.4	124.9	124.9
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	101.8	101.9	101.1	101.1	100.4	101.0	100.1	100.6	111.4	121.1	120.2	125.8	125.8
	1999												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	127.5	128.0	128.9	129.4	129.1	130.7	129.3	129.2	131.4	131.7	134.5	136.0	136.0
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	127.4	128.5	129.8	130.2	130.9	133.4	132.5	131.5	133.5	133.2	136.7	139.0	139.0
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	127.8	127.0	127.2	127.6	125.6	125.5	122.9	124.6	127.1	128.5	130.1	130.2	130.2

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris (1995=100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1995 (1995=100).

² Sākot ar 2003. gada janvāri, Latvijas Banka reālā efektīvā valūtas kursa indeksu aprēķina, izmantojot 13 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu un cenu līmeņu pārmaiņas. Kopš Latvijā tiek veikta šā rādītāja aprēķināšana un publicēšana, ārējās tirdzniecības struktūra ir ievērojami mainījusies, līdz ar to jaunā reālā efektīvā valūtas kursa indeksa aprēķinos vairs neiekļauj Ukrainas nacionālās valūtas ietekmi, savukārt tiek ņemtas vērā četru citu valūtu kursu pārmaiņas. Tādējādi attīstīto valstu grupā ietilpst ASV, Dānija, Francija, Itālija, Lielbritānija, Nīderlande, Somija, Vācija un Zviedrija, savukārt attīstības valstu grupā – Igaunija, Krievija, Lietuva un Polija. Reālā efektīvā valūtas kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris, tāpēc indekss būtiski atšķiras no iepriekš aprēķinātā, kura bāze bija 1993. gada decembris.

² As of January 2003, the Bank of Latvia calculates the real effective exchange rate index on the basis of exchange rate and price changes in Latvia's 13 most important foreign trade partner countries. Since the time of Latvia calculating and publishing this index, the structure of foreign trade has greatly changed, hence the impact of the national currency of Ukraine is not included in the calculation of the new real effective exchange rate index. Instead, changes in the exchange rate of four other currencies are included. Thus the group of the developed countries includes Denmark, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom and the US; the group of the developing countries includes Estonia, Lithuania, Poland and Russia. The basis for the real effective exchange rate index is December 1995, hence it substantially differs from the previously calculated one based on December 1993.

24.b LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS¹

	2000														
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	136.7	137.4	137.8	139.3	140.3	137.5	136.5	137.5	139.6	140.5	140.6	137.3			
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	139.6	140.9	142.1	143.9	146.4	142.9	142.8	145.0	148.5	150.2	151.0	146.5			
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	130.9	130.6	129.4	130.4	128.6	127.3	124.6	123.5	123.2	122.8	121.7	120.4			
	2001														
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	134.7	134.4	134.4	134.6	135.8	137.8	137.1	134.7	135.5	135.2	136.0	135.2			
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	143.3	143.6	144.5	145.4	147.5	150.9	149.6	145.5	146.1	146.4	147.9	147.1			
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	118.9	117.5	116.2	115.0	115.0	114.5	114.8	115.1	116.3	115.1	114.6	113.9			
	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	135.0	135.0	134.6	133.8	132.6	129.9	128.4	128.2	128.4	128.6	127.8	126.7	125.7	124.3	124.2
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	147.5	147.8	147.0	146.2	144.7	140.9	138.4	138.1	138.1	138.4	137.8	136.5	135.3	133.6	133.5
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	112.9	112.3	112.7	111.8	111.2	110.1	110.3	110.2	110.8	110.7	109.8	108.9	108.1	107.3	107.2

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris (1995=100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1995 (1995=100).

² Sākot ar 2003. gada janvāri, Latvijas Banka reālā efektīvā valūtas kursa indeksu aprēķina, izmantojot 13 nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu un cenu līmeņu pārmaiņas. Kopš Latvijā tiek veikta šā rādītāja aprēķināšana un publicēšana, ārējās tirdzniecības struktūra ir ievērojami mainījusies, līdz ar to jaunā reālā efektīvā valūtas kursa indeksa aprēķinos vairs neiekļauj Ukrainas nacionālās valūtas ietekmi, savukārt tiek ņemtas vērā četru citu valūtu kursu pārmaiņas. Tādējādi attīstīto valstu grupā ietilpst ASV, Dānija, Francija, Itālija, Lielbritānija, Nīderlande, Somija, Vācija un Zviedrija, savukārt attīstības valstu grupā – Igaunija, Krievija, Lietuva un Polija. Reālā efektīvā valūtas kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris, tāpēc indekss būtiski atšķiras no iepriekš aprēķinātā, kura bāze bija 1993. gada decembris.

² As of January 2003, the Bank of Latvia calculates the real effective exchange rate index on the basis of exchange rate and price changes in Latvia's 13 most important foreign trade partner countries. Since the time of Latvia calculating and publishing this index, the structure of foreign trade has greatly changed, hence the impact of the national currency of Ukraine is not included in the calculation of the new real effective exchange rate index. Instead, changes in the exchange rate of four other currencies are included. Thus the group of the developed countries includes Denmark, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom and the US; the group of the developing countries includes Estonia, Lithuania, Poland and Russia. The basis for the real effective exchange rate index is December 1995, hence it substantially differs from the previously calculated one based on December 1993.

25. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Apgrozībā esošo valsts vērtspapīru kopējais Stock of government securities outstanding	253.7	250.2	249.8	267.4	264.5	274.3	266.8	273.7	284.0	290.8	290.8	293.1	293.4	311.5	342.4
Rezidenti Residents	232.0	236.3	243.2	262.2	261.7	273.8	266.8	273.7	281.2	288.0	288.0	290.5	290.7	307.8	331.4
Latvijas Banka Bank of Latvia	44.3	57.5	74.4	64.4	66.9	81.7	86.2	84.6	96.9	86.3	90.9	86.2	72.1	88.6	120.5
Latvijas bankas Latvian banks	146.7	138.9	130.6	153.0	148.3	142.7	129.4	130.2	128.1	142.0	133.0	147.7	152.8	157.2	138.7
Valsts uzņēmumi Public enterprises	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.8	2.6	0	1.3
Privātuzņēmumi Private enterprises	24.7	19.7	18.0	15.6	15.8	19.0	20.2	21.2	21.1	21.4	20.4	28.0	26.4	29.1	31.9
Pārējie Other	16.3	20.2	20.2	29.2	30.7	30.4	31.0	37.7	35.1	38.3	43.7	26.8	36.8	32.9	39.0
Nerezidenti Non-residents	21.7	13.9	6.6	5.2	2.8	0.5	0	0	2.8	2.8	2.8	2.6	2.7	3.7	11.0
OECD valstu bankas Banks in the OECD countries	21.7	13.8	6.1	4.6	2.3	0	0	0	0	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3
Pārējo valstu bankas Banks in the other countries	0	0.1	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uzņēmumi Enterprises	0	0	0.5	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0.1	0.1	2.1
Pārējie Other	0	0	0	0	0	0	0	0	2.8	1.5	1.5	1.3	1.3	2.3	7.6

26. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU EMISIJA
ISSUE OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)		Izsoļu skaits	Dalībnieku skaits	Piedāvājums (tūkst. latu)	Pieprasījums (tūkst. latu)	Emisijas apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)		Number of auctions	Number of participants	Supply (in thousands of lats)	Demand (in thousands of lats)	Issue (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	2002						
	VIII	1	7	3 600	9 670	3 600	3.59
	IX	1	5	3 600	7 300	2 900	3.44
	2003						
	III	1	5	3 600	11 812	3 600	3.04
12	2002						
	IV	1	9	10 000	20 055	10 000	4.40
	X	1	7	8 000	19 000	4 500	3.59
	XII	1	7	5 000	12 200	2 400	3.22
60	2002						
	V	1	13	12 000	45 515	8 530	5.625 ¹
	VI	1	11	12 000	31 615	12 000	5.625 ¹
	VII	1	10	12 000	29 739	2 153	5.625 ¹
	IX	1	11	8 000	26 250	4 525	5.625 ¹
	2003						
	I	1	10	20 000	30 015	20 000	5.625 ¹
120	2003						
	II	1	11	20 000	71 380	20 000	5.125 ¹
	III	1	11	20 000	55 803	20 000	5.125 ¹

¹ Fiksētā ienākuma likme.

¹ Coupon rate.

27. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)	Izsoles datums	Dalībnieku skaits	Pieprasījums (tūkst. latu)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)	Date (dd.mm.yyyy.)	Number of participants	Demand (in thousands of lats)	Purchase (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	26.03.2003.	5	11 812	3 600	3.04
	Kopā	–	11 812	3 600	3.04 ¹
60	22.01.2003.	10	30 015	20 000	4.65 ²
	Kopā	–	30 015	20 000	4.65 ³
120	12.02.2003.	11	71 380	20 000	5.19 ²
	05.03.2003.	11	55 803	20 000	4.97 ²
	Kopā / Amount	–	127 183	40 000	5.08 ³
	Pavisam / Total	–	169 010	63 600	–

¹ Attiecīgā termiņa parādzīmju 2003. gada 1. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto diskonta likmju vidējais lielums.

¹ The average of the weighted average discount rates on Treasury bills at auctions held during the first quarter of 2003.

² Vidējā svērtā peļņas likme.

² Weighted average yield.

³ Attiecīgā termiņa obligāciju 2003. gada 1. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto peļņas likmju vidējais lielums.

³ The average of the weighted average yields on bonds of the respective maturity at auctions held during the first quarter of 2003.

28. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
 (in millions of lats)

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	10.9	20.1	9.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17.2	0

29. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2001	2002				2003	
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	4 812.6	5 194.7	1 167.0	1 276.5	1 318.0	1 433.1	1 300.5
Salīdzināmajās cenās ¹ ; milj. latu At constant prices ¹ ; in millions of lats	4 693.4	4 978.1	1 182.4	1 249.0	1 252.5	1 294.2	1 286.8
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	7.9	6.1	3.7	4.9	7.4	8.3	8.8
Pievienotā vērtība Value added	8.3	6.2	3.7	5.1	7.5	8.6	8.8
Preču sektors Goods-producing sector	8.3	7.0	2.1	6.3	7.6	11.4	10.5
Pakalpojumu sektors Service sector	8.3	5.9	4.4	4.6	7.5	7.3	8.1

¹ 2000. gada vidējās cenas.

¹ Average prices in 2000.

30. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠĀ VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS, PATĒRIŅA CENU INDEKSA UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES, THE CONSUMER PRICE INDEX AND UNEMPLOYMENT

	2002												2003		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Vidējā darba samaksa Average wage															
Ls mēnesī LVL per month	159.60	158.56	165.54	168.01	169.62	175.41	182.79	171.23	168.08	172.52	178.86	202.92	174.35	173.46	184.98
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	108.7	107.6	108.1	110.6	108.5	109.0	109.3	105.2	105.6	107.0	109.2	112.3	109.2	109.4	111.7
Patēriņa cenu indekss Consumer price index															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	103.5	103.3	103.2	102.9	102.0	100.9	101.0	100.9	101.0	101.6	101.6	101.4	101.4	102.1	102.2
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	100.9	99.7	100.4	100.1	100.2	99.4	99.6	99.2	100.8	100.8	100.2	100.2	100.9	100.3	100.5
Patēriņa cenu gada pamatinflācijas indekss (%) Annual core inflation index (%)	103.6	103.4	103.2	102.7	101.9	100.7	100.8	100.7	100.7	101.3	101.3	101.1	100.8	101.2	101.2
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	105.0	104.1	104.7	107.5	106.4	108.0	108.2	104.3	104.6	105.3	107.5	110.7	107.7	107.1	109.3
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	93 881	96 935	97 624	96 446	94 450	93 478	94 485	94 116	92 063	90 988	90 787	89 735	91 580	93 617	94 093
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	99.9	101.2	100.9	100.4	99.7	99.8	102.1	102.1	100.9	100.5	99.8	97.9	97.5	96.6	96.4

31. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNIECĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2002												2003																																																																																	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III																																																																															
Eksports / Exports	1 408.8			312.1			358.3			366.9			371.5			369.9																																																																														
Imports / Imports	2 497.4			517.8			628.2			640.6			710.8			634.5																																																																														
Balance / Balance	-1 088.6			-205.7			-269.9			-273.7			-339.3			-264.6																																																																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="12">2002</th> <th colspan="3">2003</th> </tr> <tr> <th>I</th><th>II</th><th>III</th><th>IV</th><th>V</th><th>VI</th><th>VII</th><th>VIII</th><th>IX</th><th>X</th><th>XI</th><th>XII</th> <th>I</th><th>II</th><th>III</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eksports / Exports</td> <td>100.3</td><td>101.9</td><td>109.9</td><td>118.4</td><td>124.3</td><td>115.6</td><td>118.6</td><td>126.8</td><td>121.5</td><td>133.8</td><td>127.7</td><td>110.0</td><td>112.8</td><td>123.0</td><td>134.1</td> </tr> <tr> <td>Imports / Imports</td> <td>163.7</td><td>165.8</td><td>188.3</td><td>210.5</td><td>210.3</td><td>207.4</td><td>214.0</td><td>205.0</td><td>221.6</td><td>255.7</td><td>226.6</td><td>228.5</td><td>188.5</td><td>206.4</td><td>239.6</td> </tr> <tr> <td>Balance / Balance</td> <td>-63.4</td><td>-63.9</td><td>-78.4</td><td>-92.1</td><td>-86.0</td><td>-91.8</td><td>-95.4</td><td>-78.1</td><td>-100.2</td><td>-121.9</td><td>-98.9</td><td>-118.5</td><td>-75.7</td><td>-83.4</td><td>-105.5</td> </tr> </tbody> </table>																	2002												2003			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	Eksports / Exports	100.3	101.9	109.9	118.4	124.3	115.6	118.6	126.8	121.5	133.8	127.7	110.0	112.8	123.0	134.1	Imports / Imports	163.7	165.8	188.3	210.5	210.3	207.4	214.0	205.0	221.6	255.7	226.6	228.5	188.5	206.4	239.6	Balance / Balance	-63.4	-63.9	-78.4	-92.1	-86.0	-91.8	-95.4	-78.1	-100.2	-121.9	-98.9	-118.5	-75.7	-83.4	-105.5
	2002												2003																																																																																	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III																																																																															
Eksports / Exports	100.3	101.9	109.9	118.4	124.3	115.6	118.6	126.8	121.5	133.8	127.7	110.0	112.8	123.0	134.1																																																																															
Imports / Imports	163.7	165.8	188.3	210.5	210.3	207.4	214.0	205.0	221.6	255.7	226.6	228.5	188.5	206.4	239.6																																																																															
Balance / Balance	-63.4	-63.9	-78.4	-92.1	-86.0	-91.8	-95.4	-78.1	-100.2	-121.9	-98.9	-118.5	-75.7	-83.4	-105.5																																																																															

32. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2001		2002		2003	
					1. cet. Q1	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	1 256.4	100.0	1 408.8	100.0	369.9	100.0
Dzīvnieki un lopkopības produkcija Live animals and animal products	24.3	1.9	23.7	1.7	5.1	1.4
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	72.5	5.8	100.8	7.1	21.0	5.7
Minerālie produkti Mineral products	21.2	1.7	24.1	1.7	7.6	2.0
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	79.5	6.3	81.5	5.8	22.7	6.1
Koksne un tās izstrādājumi Wood and articles of wood	427.3	34.0	472.8	33.6	123.8	33.5
Koksnes papirmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	34.5	2.7	38.4	2.7	6.3	1.7
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	177.5	14.1	180.1	12.8	54.6	14.8
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	24.0	1.9	30.5	2.2	6.6	1.8
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	159.8	12.7	185.4	13.2	49.8	13.5
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	80.0	6.4	91.0	6.4	23.0	6.2
Transportlīdzekļi Transport vehicles	24.5	2.0	26.6	1.9	6.4	1.7
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	71.2	5.7	83.0	5.9	23.5	6.3
Pārējās preces Other goods	60.1	4.8	70.9	5.0	19.5	5.3

**33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA**

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2001		2002		2003	
					1. cet. Q1	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	2 201.6	100.0	2 497.4	100.0	634.5	100.0
Augu valsts produkti Vegetable products	73.4	3.3	82.2	3.3	22.2	3.5
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	135.6	6.2	165.3	6.6	37.9	6.0
Minerālie produkti Mineral products	245.1	11.1	243.2	9.7	84.0	13.2
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	230.4	10.5	261.1	10.5	68.6	10.8
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un gumijas izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	104.2	4.7	124.0	5.0	31.0	4.9
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	92.0	4.2	107.7	4.3	25.9	4.1
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	163.4	7.4	171.5	6.9	42.0	6.6
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	182.4	8.3	210.8	8.4	52.9	8.3
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	465.0	21.1	530.8	21.2	125.4	19.8
Transportlīdzekļi Transport vehicles	206.6	9.4	244.5	9.8	58.1	9.2
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	63.2	2.9	75.0	3.0	16.0	2.5
Pārējās preces Other goods	240.3	10.9	281.3	11.3	70.5	11.1

34. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNICĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
 (exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2002					2003				
						1. cet. Q1				
	Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Balance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Balance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	1 408.8	2 497.4	-1 088.6	100.0	100.0	369.9	634.5	-264.6	100.0	100.0
Eiropas Savienība European Union	850.9	1 322.4	-471.5	60.4	53.0	231.5	313.4	-81.9	62.6	49.4
t.sk. Vācija incl. Germany	218.3	429.5	-211.2	15.5	17.2	63.7	92.8	-29.1	17.2	14.6
Zviedrija Sweden	148.6	159.5	-10.9	10.5	6.4	36.8	39.1	-2.3	9.9	6.2
Lielbritānija United Kingdom	205.4	57.9	147.5	14.6	2.3	52.5	14.9	37.6	14.2	2.4
Somija Finland	32.8	200.2	-167.4	2.3	8.0	9.3	46.0	-36.7	2.5	7.2
Dānija Denmark	80.4	84.8	-4.4	5.7	3.4	22.9	21.9	1.0	6.2	3.5
Nīderlande Netherlands	53.8	84.4	-30.6	3.8	3.4	14.7	20.9	-6.2	4.0	3.3
Itālija Italy	30.4	104.4	-74.0	2.2	4.2	10.0	26.9	-16.9	2.7	4.2
Francija France	28.7	65.4	-36.7	2.0	2.6	8.7	16.5	-7.8	2.4	2.6
NVS CIS	140.6	327.5	-186.9	10.0	13.1	34.9	103.5	-68.6	9.4	16.3
t.sk. Krievija incl. Russia	82.5	218.7	-136.2	5.9	8.8	19.7	72.2	-52.5	5.3	11.4
Pārējās valstis Other countries	417.3	847.5	-430.2	29.6	33.9	103.5	217.6	-114.1	28.0	34.3
t.sk. Lietuva incl. Lithuania	117.7	245.8	-128.1	8.4	9.8	27.7	60.8	-33.1	7.5	9.6
Igaunija Estonia	84.5	153.9	-69.4	6.0	6.2	22.3	38.6	-16.3	6.0	6.1
ASV USA	59.6	39.3	20.3	4.2	1.6	10.8	9.4	1.4	2.9	1.5
Polija Poland	22.0	125.8	-103.8	1.6	5.0	5.9	29.3	-23.4	1.6	4.6

35. NORĒĶINIEM IZMANTOJAMO NEBANKU KONTU SKAITS UN TO ATLIKUMI (INSTITŪCIJU DALĪJUMĀ)
NON-BANK ACCOUNTS (INSTITUTIONAL FRAMEWORK)

(perioda beigās)
(at end of period)

	Institūcijas Institutions		Nebanku konti Non-bank accounts		
	Institūciju skaits Number of institutions	Filiāļu skaits ¹ Number of branches ¹	Skaits (tūkst.) Number (in thousands)	Atlikums (milj. latu) Balance (in millions of lats)	
				Debets Debit	Kredits Credit
2001					
Centrālā banka Central bank	1	6	0.1	-	15.5
Bankas ² Banks ²	23	617	1 651.1	58.5	1 513.8
Krājaizdevu sabiedrības Credit unions	22	22	x	x	0.3
Pasts Post office	1	969	56.3	-	2.0
2002					
Centrālā banka Central bank	1	6	0.1	-	11.5
Bankas ² Banks ²	23	567	2 041.3	77.2	2 011.4
Krājaizdevu sabiedrības Credit unions	26	26	x	x	0.5
Pasts Post office	1	969	78.1	-	2.1

¹ Visas institūcijas filiāles (norēķinu grupas un punkti); galvenā mītne tiek uzskatīta par filiāli, ja tā pieņem maksājumus.

¹ All branches of the institution; the head office of the institution is considered as a branch if it offers payment services.

² T.sk. ārvalstu banku filiāles.

² Including branches of foreign banks.

36. LATVIJĀ LIETOTIE MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻI (SKAITS)
PAYMENT INSTRUMENTS IN LATVIA (VOLUME)

(tūkstošos)
(in thousands)

	2001			2002		
	Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās		Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās	
	Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies		Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies	
Kreditpārvedumi elektroniskā veidā ¹ Electronic credit transfers ¹	29 384.2	4 100.9	33 485.1	36 005.8	4 853.7	40 859.5
t.sk. starpbanku kreditpārvedumi ¹ incl. interbank credit transfers ¹	26.6	175.3	201.8	35.5	211.2	246.7
elektroniskie bankas pakalpojumi electronic banking	4 982.9	1 140.2	6 123.1	6 686.1	1 291.0	7 977.1
bankas pakalpojumi globālajā datortīklā internet banking	1 388.5	440.2	1 828.7	2 967.2	731.3	3 698.6
bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni telephone banking	50.5	11.3	61.8	71.4	6.5	77.9
Nebanku kreditpārvedumi papīra dokumenta veidā Non-bank paper-based credit transfers	0.6	0	0.6	–	–	–
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments by payment cards	7 275.0	970.6	8 245.6	11 979.8	962.9	12 942.7
Maksājumi ar mazumtirdzniecības kartēm Payments by retailer cards	2 718.9	1.2	2 720.1	2 954.6	–	2 954.6
Čeki Cheques	0.1	100.3	100.3	0.1	60.0	60.0
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	47.5	1.8	49.3	163.2	0.1	163.3
Skaidrās naudas iemaksas/izmaksas ¹ Cash deposits/withdrawals ¹	36 573.7	2 418.4	38 992.1	45 261.3	2 526.5	47 787.8
t.sk. izmaksas no bankomāta incl. withdrawals from ATMs	15 008.1	6.2	15 014.4	20 602.7	6.9	20 609.6
Pasta maksājumi Postal payments	23 250.0	26.7	23 276.7	21 933.4	53.2	21 986.6
elektroniskā veidā electronic	194.8	–	194.8	344.6	–	344.6
papīra dokumenta veidā paper-based	23 055.1	26.7	23 081.9	21 588.8	53.2	21 642.0
Pasta tiešais debets Postal direct debit	0.4	–	0.4	1.7	–	1.7
Pasta skaidrās naudas iemaksas/izmaksas Postal cash deposits/withdrawals	23 418.8	–	23 418.8	23 975.5	–	23 975.5

¹ T.sk. Latvijas Bankas dati.

¹ Including data of the Bank of Latvia.

37. LATVIJĀ LIETOTIE MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻI (APJOMS)
PAYMENT INSTRUMENTS IN LATVIA (VALUE)

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001			2002		
	Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās		Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās	
	Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies		Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies	
Kreditpārvedumi elektroniskā veidā ¹ Electronic credit transfers ¹	48 815.3	216 158.0	264 973.4	51 795.3	276 955.2	328 750.5
t.sk. starpbanku kreditpārvedumi ¹ incl. interbank credit transfers ¹	18 251.9	106 116.9	124 368.8	15 728.2	144 354.8	160 083.0
elektroniskie bankas pakalpojumi electronic banking	8 300.6	31 349.1	39 649.8	9 381.9	34 208.4	43 590.3
bankas pakalpojumi globālajā datortīklā internet banking	726.5	16 786.9	17 513.4	1 580.3	35 395.1	36 975.5
bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni telephone banking	37.4	26.8	64.2	51.7	21.3	73.0
Nebanku kreditpārvedumi papīra dokumenta veidā Non-bank paper-based credit transfers	0.8	0.4	1.1	–	–	–
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments by payment cards	75.0	96.4	171.4	119.9	101.5	221.4
Maksājumi ar mazumtirdzniecības kartēm Payments by retailer cards	41.8	0	41.8	40.9	–	40.9
Čeki Cheques	0.1	36.2	36.3	0.0	21.1	21.1
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	1.3	0	1.3	5.5	0.2	5.6
Skaidrās naudas iemaksas/izmaksas ¹ Cash deposits/withdrawals ¹	9 177.6	2 907.5	12 085.2	10 110.7	2 779.7	12 890.5
t.sk. izmaksas no bankomāta incl. withdrawals from ATMs	631.4	2.3	633.7	890.5	5.6	896.1
Pasta maksājumi Postal payments	504.6	0.7	505.3	520.5	1.2	521.7
elektroniskā veidā electronic	12.5	–	12.5	26.7	–	26.7
papīra dokumenta veidā paper-based	492.1	0.7	492.8	493.8	1.2	495.0
Pasta tiešais debets Postal direct debit	0	–	0	0	–	0
Pasta skaidrās naudas iemaksas/izmaksas Postal cash deposits/withdrawals	488.6	–	488.6	482.1	–	482.1

¹ T.sk. Latvijas Bankas dati.

¹ Including data of the Bank of Latvia.

38. BANKU UN MAZUMTIRDZNICĪBAS KARŠU, BANKOMĀTU UN NORĒĶINU KARŠU PIENĒMŠANAS VIETU UN TĪKLU SKAITS
NUMBER OF BANK AND RETAILER CARDS, ATMs AND POSs, ATM AND POS NETWORKS

(perioda beigās; veselos skaitļos)
 (at end of period; in whole figures)

	2001	2002
Banku kartes Bank cards	893 159	1 021 464
Kreditkartes Credit cards	12 170	9 492
Debetkartes ar pārsnieguma iespējām Debit cards with overdraft facility	397 110	449 492
Debetkartes Debit cards	305 801	404 546
Vietējās kartes skaidrās naudas izņemšanai Local cards for cash withdrawals	178 078	157 934
Mazumtirdzniecības kartes Retailer cards	58 628	73 072
Bankomāti ATMs	791	842
Bankomātu tīkli ¹ ATM networks ¹	6	6
Norēķinu karšu pieņemšanas vietas POSs	6 908	8 326
Elektroniskās Electronic (EFTPOS)	5 877	7 389
Reljefa spiedņi Imprinters	1 031	937
Norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli ² POS networks ²	4	5

¹ Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas Karšu centrs" bankomātu tīkli.

¹ ATM networks of banks, the limited liability company *Banku servisa centrs* and the joint-stock company *Baltijas Karšu centrs*.

² Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas Karšu centrs" norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli.

² POS networks of banks, the limited liability company *Banku servisa centrs* and the joint-stock company *Baltijas Karšu centrs*.

PAPILDINFORMĀCIJA

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantoti Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Rīgas Fondu biržas un Latvijas Bankas dati.

Grafiskajos attēlos (sk. 4.–9. un 13.–15. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Rādītāja katras dienas mērījumu aproksimējošā līkne ir vairāk izcelta nekā faktiskā lieluma līkne (sk. 16. att.). Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantoti *Reuters* (1. un 2. att.), Centrālās statistikas pārvaldes (3.–5. un 9. att.), Latvijas Bankas (4., 9. un 13.–19. att.), Finanšu ministrijas (10.–12. att.) un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (20. att.) dati.

Tabulas sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 35.–38. tabula), Rīgas Fondu biržas (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab tabula) un Centrālās statistikas pārvaldes (2.ab un 29.–34. tabula) dati.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

- attiecīgajā periodā nav darījumu.
- x dati nav pieejami vai rādītājus nav iespējams aprēķināt.

GENERAL NOTES

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, the Ministry of Finance, the Financial and Capital Market Commission, the Riga Stock Exchange and the Bank of Latvia.

For Charts 4–9 and 13–15, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. For Chart 16, the smoothing approximation of the daily data is more distinguished than the curve of the actual data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1 and 2), the Central Statistical Bureau of Latvia (Charts 3–5 and 9), the Bank of Latvia (Charts 4, 9 and 13–19), the Ministry of Finance (Charts 10–12) and the Financial and Capital Market Commission (Chart 20).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 35–38), the Riga Stock Exchange (Table 1), the Ministry of Finance (Table 2ab) and the Central Statistical Bureau of Latvia (Tables 2ab and 29–34).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

- no transactions in the respective period.
- x no data available, or no computation of indicators possible.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Bank of Latvia
K. Valdemāra ielā 2a, Rīga, LV-1050, Latvia
Tēl.: +371 702 2300 Fax: +371 702 2420
<http://www.bank.lv>
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*